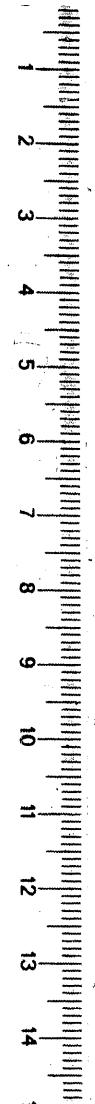
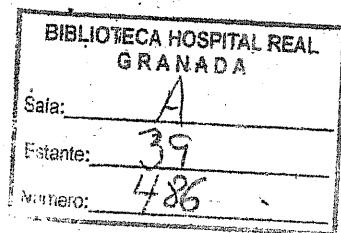
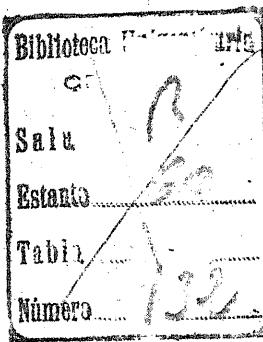

C. d. 66 = 6. 69 = 9

1.6.66=6.69=9

5.6.66=6.69=9

Biblioteca	Hospital Real
Sala	
Estante	
Tabla	
Número	483

5.6.66=6.69=9

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL	
GRANADA	
Sala:	A
Estante:	39
Número:	483

CARMINA SACRA.

64 - 14294

AD LECTOREM.

Rodeunt tandem carminum meorum libelli, quos non tam mea quam amicorum meorum voluntas expressit, huc me impellentium timidum & deterrantem exponi nasuto huic & fastidioso mundi theatro. Quos inter cum essent, qui vel ipsa fatente invidia principatum in hac arte obtinent, minus gravatus sum facere, quod factum vides. Alioqui cum ipsa poësis hoc sæculo in nullo fere sit pretio, & summi etiam poëtæ vix laudem, quantum promerentur, ferant, imo nugas agere dicantur, & lusibus puerilibus occupari, quid erat, quod me multum movere poterat ad excundum in lucem? Jacta nunc est alea, amice Lector, nec sine spe æquitatis tuæ, quam frustra ab iis expectamus, qui his sacrissimis sunt infesti, ea de causa, opinor, quod auribus careant poëticis, quas paucis mortalibus datas esse jam olim a magni nominis Viro pronuntiatum est. Hinc accidit ut optimi illi & purissimi poëtæ Virgilius, Horatius, Ovidius, aliquique destituti sint sua laude; & barbari a quibusdam habitu & foliati, fœtusque se indignos produxisse. Tales

AD LECTOREM.

censores tulit parentum nostrorum ætas: nec aliter censem hodie, qui non trahuntur hac canticis dulcedine, damnantes sæpenumero, qua valent judicandi facultate, in hujus temporis scriptoribus ea, quæ sunt laudatissima & proxima genio aurei sæculi, unde unice sibi exempla proponere debent, qui aliquid cipiunt præstare in hoc scribendi genere. Nos vero Josepho Scaligero maximo gravissimoque auctori assentimur, de poëtis ferre judicium, poëtarum esse duntaxat, idque non omnium, sed optimorum. Cæterum, quod isti volunt, quid est culpandum in hac arte innocentia plena & ad delectandum nata, quam attingere non uti hac animi relaxatione, quam temporis puerubuerunt homines nobilissimi & gravissimi, qui licet aliis naturæ dotibus essent conspicui, ta- men famam suam acceptam tulerunt soli car- minum scribendorum facultati? Perversa enim à munere meo alienum puto sic præire juveniles eorum est sententia, qui clamant poëtuti, eamque ad hæc studia excitare, cum non tas in solis versibus faciendis consistere, ni aliunde facilius petatur modus orationem vel hilque præter numerum adferre, id est, uero solutam, vel ligatam, variandi per diversas ille ait, in nugis canoris operam ponere, cum facies, eique sensim motum addendi & ornacerte nemo poëtis sit annumerandus, qui notum est.

AD LECTOREM.

per omnia doctrinarum spatia liberiore cursu feratur, atque ita scripta sua expoliat ornamentis petitis è solida eruditione. Nostra sic est ratio, licet sentiamus quam exiguae nobis sint vires, & quam procul absimus ab eo fastigio, quod paucissimi semper adscenderunt. Sed jam inde à pueritia, quod novit patria mea, adamavi hanc portionem liberalis eruditionis: quam propensionem ex eo tempore foverunt Viri in nostra Batavia celebres, & harum rerum peritissimi. Eorum itaque horatatu etiamnum horas meas à gravioribus labo-ribus vacuas ita colloco, melius esse judicans & alea, vel contendere rixosis ac pugnacibus libellis, quibus nuper scatebant omnia. Nec minum scribendorum facultati? Perversa enim à munere meo alienum puto sic præire juveniles eorum est sententia, qui clamant poëtuti, eamque ad hæc studia excitare, cum non tas in solis versibus faciendis consistere, ni aliunde facilius petatur modus orationem vel hilque præter numerum adferre, id est, uero solutam, vel ligatam, variandi per diversas ille ait, in nugis canoris operam ponere, cum facies, eique sensim motum addendi & ornacerte nemo poëtis sit annumerandus, qui notum est.

AD LECTOREM.

potui, ad optimos scribendi magistros, & eorum vestigia sum fecutus, licet impari passu, non sentiens cum illis, qui statuunt nulli prorsus usui esse imitationem, & unumquemque volunt ire, quo trahit indeoles, imo, quod ridiculum est, omnem imitationem furtum esse contendunt. Quod dum faciunt, non vident, se Virgilium aliosque summos viros furti accusare. Hunc in usum non modo psalmos aliquot nobis exprimendos proposuimus styli exercendi causa, sed proprius etiam hic illic Buchananum, præstantissimum poëtam, secuti adolescentiæ ostendere voluimus, quam facili negotio unum metrum convertatur in aliud, si vel mediocris alicui sit vena. Deinde & alia tentavimus, varie indulgentes ingenio, prout res ferebat, non prætermis suis juvenilibus, quæ non video cur excusem, cum magis sint ficta quam facta, & omnes poëtæ, etiam sacri ordinis Viri, eam viam sibi ingressi. Sed ipse videbis, Lector, & pro tua benevolentia sententiam feres. Patere me num bonis auspiciis hanc carminum meorum collectionem proferre, & vale.

DAVIDI HOOGSTRATANO

Latina sua poëmata divulganti.

*H*oogstratana diu tectis ignota latebat,
Solis & erubuit Musa videre jubar.
*C*arceribus tandem in lucem prorumpit apertis,
Nec tantum Batavo gaudet in orbe legi.
*P*rodierat modò Teutonicâ circumdata pallâ,
*C*yclade nunc Latia conficienda venit.
*L*aeta tuam genetrix agnosce Batavia prolem,
Tuque parens animos Rottera sume novos.
*U*rbe tua primas infans tener imbibit auras:
Mox puer & juvenis crevit in urbe tua.
*M*oenibus hunc ipsum vestris invidit honorem
*A*mstela. Qui tuus est, jam meus, inquit, erit.
Ille ego, qui plures genui, forisque, poëtas,
Hunc mibi jure meo posco, vocoque meum.
*T*u modò, tu patrii deserta fluminis unda,
Huic succede meo, culte poëta, lari.
*P*aruit, & nostræ procumbens margine ripæ
Cantat ad Amstelias nobile carmen aquas.

PETRUS FRANCIVS.

In Poëmata

Clarissimi Viri

DAVIDIS HOOGSTRATANI

*J Ngenii flores, Hyblae vermantis imago
Nobilis, Ausonio nectare foete liber;
Salvete Aonidum munus præsigne Dearum,
Salve Hoogstratani pagina docta mei.
Vosne ego cum raucis fatua de plebe cicadis,
Vosne ego cum pingui contulerim populo?
Purior hic dulces animavit spiritus odas,
Purior argutos defluit in numeros:
Et mentem vincire nova dulcedine pellax
Non excussuris haeret in auriculis.
Hic Lepor, hic Veneris species nativa Latinae,
Qualis in Aeneae floruit urbe sui.
Vos quoque cum Latii longum florete poëtis
Carmina, Romanis proxima carminibus.*

JANUS BROUKHUSIUS.

DAVIDIS HOOGSTRATANI³
CARMINUM SACRORUM
L I B E R.

P S A L M U S I.

Eatus ille, qui viam rectam terit,
Turbamque vitat impiam:
Horretque foedi criminis labem gravem,
Sannamque posticam fugit:
Verum suprenni sacra iussa Numinis
Pervolvit inno pectore,
Totusque versat, five nox diem fuget,
Umbramve nocturnam dies.
Qualis virentis consita arbor margine
Ripæ, feraces geminulas
Extrudit, & mox uberes fructus gerit,
Lætoque proventu beat
Gnatum colonum, & fœva durat frigora,
Et impetum venti ferum,
Diffusa late, & frondibus comans novis,
Et crescit usque florida.
Talis vir ille est, turba sed nequam perit,
Ut floccus in ventos abit:
Nec ora magni sustinere Judicis
Valebit aut tristes minas:
Qui criminofos vindicatura manu
Secernet à pio grege.
Nam nec carebunt premiis suis boni,
Nec poena deseret malos.

I D E M

Alio Carminis genere redditus.

O quam beatus, qui neque devios
 Vitæ magistros auribus excipit,
 Nec impios cœtus fœcetus
 Turpe nefas animo volutat:
 Nec execrandis perpetuus comes
 Adhæret irrisoribus: at Dei
 Praecepta per noctem diemque
 Mente coquit veneranda in ima.
 Qualis virentis confita margine
 Ripæ, decora fronde superbens,
 Exporrigit ramos gravatos
 Arbor, & exhilarat colonum,
 Et vim rigentis frigoris ardua
 Ventosque sœvos spernit, honoribus
 Ornata diffusis, & usque
 Afiduo speciosa fructu.
 Talis vir ille est: turba sed impia
 Ut gluma vilis turbine spargitur,
 Nec Judicis vocem supremi,
 Nec rigidum feret illa vultum.
 Sed nec honorum mixta cohors chore
 Scœlestæ statit: nam Pater optimus
 Ut facta justorum probabit,
 Fulmine sic feriet scœlestos.

Quo vanæ tandem gentes fremuere tumultu?
 Quid crepitat diras impia turba minas?
 Quæ proceres animat, quæ tandem infania reges,
 Ut moveant summo tristia bella Deo,
 Inque Dei sobolem fundant convicia foeda,
 Et renuant ultra iubdere colla jugo?
 At Pater æthereus ridet molimina stulta,
 Et parvas vires, invalidasque manus.
 Tum demum laxas iræ permittet habenas,
 Ceptaque contundet coeca furore suo.
 Oraque sic solvet: Regis diademate cincti
 Arduus excipiet sceptra superba Sion.
 Is sibi commissi late dominabitur oris,
 Et populis leges & mea jura dabit.
 Mox lætos ad me vultus convertit, & inquit:
 Hoc ego produxi te genuique die.
 Me modo posce: (tibi quid enim, dilecte, negarem?)
 Imperio gentes subjiciamque tuo.
 Oceanus vastum qua circumfunditur orbem,
 Stabunt hæredi debita regna meo.
 Ferrato coges sceptro frangesque rebelles,
 Ut fœsta è Samio vase caduça luto.
 Quare agite, o Reges, cultum præstate Tonanti.
 Tam crassis tenebris pectora vestra vacent.
 Letitiaque Dei vestræ miscite timorem,
 Per vos ne caret natus honore suo.
 Ne justus vindicta violentas colligat iras,
 Et meritas poenas facta nefanda luant.
 Felices, quibus hæc animo conduntur in imo,
 Et quibus in Domino spes fedet una suo,

QUAM congregaris impia viribus
 Me turba vexat, meque odio ferox
 Neu integrum & nil promerentem
 Prosequitur, sine fine, longo!
 Quam perditorum factio noxia
 Meam in ruinam jurat, & insolens
 Me gloriatur sive parentem
 Desitui auxilio Tonantis!
 Cum tu sub umbra me clypei tui
 Depraliantem texeris indies,
 Auctorque sis laudum mearum, &
 Me decore assidue corones.
 Cum me precantem deque suis Deus
 Ipsum invocantem montibus audiat,
 Recumbo securus, metuque
 Absque gravi mihi currit hora.
 Deo excubanti non genibus tremam,
 Non corde: nulla est anxietas mihi
 Fractura mentem, nec malorum
 Agmina me poterunt movere.
 Tu duktor ipse in pralia, liberes
 Ut me timenterem, devenies Deus,
 Hostesque turbabis feroce,
 Atque manu minues potentiam.
 At tu, salutis maxima spes meae,
 Spes sola mundi, tu populo tuo
 Te prebeas semper benignum,
 Quem placido tueare vultu,

ALMIC Pater, rerumque Deus tutela mearum,
 Cui ratio est vita cognita tota meæ,
 Quem non integritas latuit mea, cuique pericula
 Acceptum refero me superasse mea,
 Per quem nostrorum discussus turbo malorum est,
 Da lacrimis nostris, da precibusque locum,
 O curvas hominum mentes! o peccatora coeca!
 Iti quid motus, quid juvat iste labor?
 Irrita quid facient mendacia? quidve scelestum
 Sacrilege facient in mea damna manus?
 Quem Deus elegit multis de millibus unum,
 Huic dedit imperii frena tenere sui.
 Ille meis patulam præbebit vocibus aurem,
 Auxiliumque mihi protinus ipse feret.
 Ergo Deo justum cultum præstate verendo,
 Et tota feedas linquite mente vias.
 Vobiscum tacite per longa silentia noctis
 Volvite secreto criminis vestra thoro.
 Turpia non extis pecudum peccata piantur.
 Insens sacra facit mens meliora Deo.
 Hæc aris admota facit sperare favorem,
 Dandaque ab ætherea munera larga manu.
 At gens cassa fide sic dicit murmur cœco:
 O quis quod poscit vita caduca dabit?
 Hæc illorum animos cupidos vota una fatigant:
 Hoc desideriis ominibusque rogant.
 Sed valeant: precibus nostris si rite vocatus
 Respiciat vultu nos Deus ipse suo.
 Ille mihi exhilarat mentem, licet horrea farre
 Impletat, & vinis turba profana suis.

P S A L M U S IV. VI.

Ast ego securus placidæ dabo membra quieti.
Debetur foli gratia tanta Deo.
Ille mihi mentem firmat per tanta pericla,
Speque mihi multa pectora læta facit.

P S A L M U S VI.

O qui gubernas cuncta, Pater bone,
Ne me merentem corripe, dum tuq;
Incensus indulges furori,
Et valide tibi fervet ira.
O parce clemens! o Pater abstine!
Me languor ægrum conficit. o manum
Quin admove mitis medentem,
Ne percram assiduo dolore.
Corpus solutis ossibus omnibus
Languore squallet, deprimit & meam
Amara mentem cura, nulla
Laetitia reparante vires.
Quo me usque linques? alme Deus, redi,
Meque inferorum è faucibus eripe.
Jam spiculum vibrat cruentum
Frigida Mors, animumque terret.
Injecit atras cum fæmel hæc manus,
Quæ cuncta perdunt, quis memor est tui?
Quis obrutus possit tenebris
Rite tuum celebrare nomen?
De nocte pectus percutio meum,
Et imbre falso tingo cubilia.
Mi lacrimæ currunt perennes.
Strata madent sine fine fletu.
Obscura sunt & lumina jam mihi,
Hæbentque longis ægra doloribus.

P S A L M U S VI. X.

Et hostium ridente turba,
Membra miser traho quæffa luctu,
At dura nobis gens operans malo,
Facile tandem. Spes periit tibi.
Nupc audiit Numen gementem,
Et solito rediit favore.
Deus benignus me prece supplice
Sese invocantem exaudiit, & bonus
Respxit ad longas querelas,
Ut subito obrueret pudore
Hostes struentes infidias mihi,
Quos pallor albus, quos timor in fugam
Stupore perculfos inertis
Conjicit auxiliante coelos.

P S A L M U S X.

A Terne coeli Rector & Arbiter,
Quonam tuorum cura fugit tibi?
Quonam usque cessas, dum cruenta
Impietas premit innocentes?
O si scelesti, quos adhibet, doli
In damna gentis, magne Deus, tuæ,
In verticem auctoris redundant,
Ut proprias pereat per artes!
Dum tota laxat frena libidini,
Se gloriofus jaſtat, &, in finu
Dum gaudet, in laudes avari
Blandiloquii parat ire verbis,
Coelumque probris lædere turpibus,
Superbus, atrox, & caput efferens,
Et immemor Regis supremi
Ævum agitat, fugiente cura.

Felicitatis somnio amabilis
 Indulget alto, prospera quod fibi
 Sors ridet, & cursu secundo
 Perpetuò fibi vita currit.
 Nec te futurum cogitat, o pudor,
 Ullo severum tempore judicem,
 Nec vindicaturum, scelesto
 Quæ toties animo patravit.
 Non horret hostes magniloquus suos;
 Vanusque secum computat, atque ait:
 Incommodi expers ad senectam
 Lætitia afficiar serena.
 Non cura mordax gaudia polluet;
 Non ægritudo, non dolor ingruet;
 De nocte gaudebo dieque,
 Multiplici ratione felix.
 Os improbum convicia despuit,
 Spumatque probris atque dolis malis,
 Et pestilens justis labores
 Lingua parit sine fine tristes.
 Circa viarum compita, callidus
 Fraudes in omnes, infidias locat,
 Ut involet clam non merentem,
 Et vario cruciet dolore.
 In transiuntes lumina pauperes
 Defigit acris: ceu leo, qui latet
 Lustris in altis clausus, imis
 Exiliens subito latebris
 Prorumpit atrox, undique & imminent
 Infirmiori, nexibus attrahens
 Sic involutum, retibusque
 Impediens miserum dolofis.

Q.

Quin & tenebris callidus occult
 Crudelitatem fraude potens sua.
 Ah strage quanta transiunt
 Traxit in insidias latentes!
 Sic deinde secum colligit impiè,
 Stulteque dicit, Quod facimus, Deus
 Ignorat, aversusque nostri
 Immemor est, vacuisque cura.
 Exsurge tandem: tolle, Deus, manum
 Severam in altum, vulnera figito.
 Ope indigentes ne relinque.
 Affer opem, Pater alme, fessis.
 Tene impiorum infania pervicax
 Contemnere ausit? pectori murmuret
 Ut clam latenti: nostra numquam
 Facta Deus mala penitabit.
 Cernis profecto cuncta. latet nihil.
 Cernis profecto, magne Deus: tuam
 Evadet haud dextram fcelestus,
 At meritas dabit ille poenas.
 Ut te piorum incommoda maxima
 Non præterire intelligat, anxias
 Qui proferunt moesti querelas,
 Teque suis precibus fatigant.
 Tibi relictus pauper & innocens:
 Tu tutor orbos protegis undique:
 Tu frange vires impiorum,
 Et petulantem animum coërcé,
 Dum stirpe casæ est impietas sua.
 Sic sic deinceps fæcla per omnia,
 Plaudente iustorum caterva,
 Firma, Deus, tua regna stabunt.

Gen.

P S A L M U S X. XVIII.

Gentesque terra finibus ex tuae
Exterminabis tu procul impias.
Hac vota fundit turba justa, &c
Auxilium, Pater alme, querit,
Et illa tantis acta periculis,
Fletusque fundens, perpetue postulat
Te voce, te crebris querelis,
Ut releves inopum dolores;
Ut quos egestas opprimit aspera,
Quos vexat atrox turba potentium,
Soleris, & fastus superbos
Impietas furibunda ponat.

P S A L M U S X V I I I .

Dicitur Regem maris atque terrae
Et poli, nostrum decus ac salutem,
Cujus innixi auxilio cruentos
Fudimus hostes.
Nos graves curæ, & stimuli dolorum
Cinxerant late, & rigidæ catenæ
Mortis, & fraudes, Ereboque quidquid
Surgit ab imo.
Sed tuum nomen, validamque dextram,
Gentis humanae Pater, invocantes
Rebus in duris bonus audieisti
Æthere ab alto.
En Deo irato tremit ipsa tellus,
En tremunt celsi trepidantque montes,
Et statim moti subito pavore
Culmina quaflant.
Prodit iratus Deus, ille justus
Criminum vindicta: nebulas migrantes

P S A L M U S X V I I I .

Naribus volvit, rutilaque flamas
Faucibus efflat.
Prodit en Rector Superum ex Olympo,
Et polum incurvat, laquearque mundi,
Et super terras vehitur, latetque
Imbris atris.
En truces venti fugiunt, fugitque
Turbo permistus nebulis aquosis,
Et vagis flammis. Deus e suprema
Detonat arce.
Et suam intendit per inane vocem,
Et vibrans ignes superis ab oris
Territat gentes, & ubique sternit
Agmina fixa.

Pandit incensus maris alti abyssum:
Pandit & fontes, referatque terras,
Dum Dei vocem minitantis audit,
Qua patet, orbis.
Me meus vindicta mediis procellis
Martis, & duro eripuit periculo,
Et manu forti nimium furentes
Perculit hostes.
Illi leges colui: tenellis
Hoc mihi curæ fuit inde ab annis
Illi sacrum imperium fecuto
Jussaque facra.
Quin meos gressus Deus ipse rexit,
Et meo dignum pretium labori
Reddidit fidus, meaque ipse cinxit
Tempora lauro.
Diligit justos etenim, & superbos
Odit infestus. Mihi lux es ingens,

Atque te spissæ fugiunt tenebrae.

Non ego dire

Impetum gentis, duce te, timebo,

Non ego bellum metuam periculum;

Atque firmabunt nova jam levatam

Robora mentem.

Tu Deus solus miseros levare

Catibus duris potes atque egenos.

Das mihi famam, Deus, invidendam, &

Nobile nomen.

Me doces bellum, pede tu manuque

Me facis fortē & validum videri.

Rumpitur nostris manibus repente

Ferreus arcus.

Protegis clemens, Pater, innocentem.

Fidus avertis, Pater alme, turmas,

Quæ meo insultant capiti, atque tutus

Ambulo per te.

Hostibus mistus mediis repello

Agmina, ingentes cumuloque acervos.

Hic fugit velox per aperta campi.

Hic cadit enī.

Hos Deum frustra precibus vocantes,

Calco prostratos pedibus cruentis.

Inde diffusos rapuere magno

Turbine venti.

O Pater, salve, venerande mundi

Arbiter, salve, mihi robur omne

Addis, insignes duce te triumphos

Semper adepto.

Tu doces pugnas, cumulas honorcs

Tu mihi ingentes, populosque & urbes

Subdis in nostrum imperium, & remotis

Nescor in oris.

Quo tuas laudes, venerande, plestro

Concinam, aut dignos meritis honores?

Quæ tibi, viñdex celebrande, tandem

Carmina dicam?

Sæpe me immersum mediis periclis,

Sæpe me immersum medio furori

Gentis invise, mediisque flammis

Eripuiſti.

Semper indutus viridante lauro,

Semper ornatus spoliis opimis

Victor insignes merui triumphos

Clarus in armis.

O parens rerum venerande salve.

Ille honor tantus, decus illud ingens

Est tuum munus. Columen fidemque

Tu mihi prætas.

Tollit ad celum tua dextra cælum

Me, Pater, nostris ades ipse bellis,

Et meæ proli domique larga

Munera præbes.

Te canam semper, Deus alme, mente

Te canent semper memori nepotes.

Atque diffundet tua fæ per omnes

Gloria terras.

Quisquis inoffensa traducit tempora vita;
Et timet offendere Deum, supremaque iussa
Mente colit memori, noctesque diesque revolvit,
Is felix jure est animi, fastigiaque alta
Confundet rerum, & cunctas dominata per oras
Stirps ejus late imperium protendet avitum.
Non haec divitiis domus invidiosa carebit,
Non titulis merito partis: noscetur ubique
Gloria venturos illustratura nepotes.
Nempe pios Deus è densis rapit ipse tenebris,
Adversaque fugat nubes, lucemque reducit
Ille novam, clemens, justi laudator & æqui.
Quam bene vir sapiens opera solatur egenos,
Atque ad judicii sua temperat omnia normam!
Impavidus stabit, solida nec mente labafset:
Nec tempestates ullæ hunc turbare valebunt.
Nulla tegent umquam justorum oblivia nomen:
Sed gliscet sine fine decor, lausque illa manebit.
Non hos dejicit rumoribus impia turba
Constantes firmosque. Deus tutabitur illos.
Nil metuent umquam, dum figant lumen in hostes,
Nunc fractos subito, nunc in sua damna ruentes.
Non opibus parcunt, dulce at lenimen egenis
Præstant, & merito late celebrantur honore.
Quin Pater æthereus proventu divite lætam
Ipse domum fulcit, vario recreatque favore.
Impius invidia stimulis agitatus amaris
Ista suis oculis tristis spectabit, & atris
Dentibus infrendet, nequicquam dira minatus.
Impius haec spectabit, & omnibus ipse carebit.

Acces Niliacas Isacidum domus
Quando desereret, regnaque barbara,
Et, quod difficili tempore fenserat,
Se diro eriperet jugo,
Experta insolitum est auxilium Dei,
Qui Judam stabili fædere muniit,
Et tutum valido numine reddidit,
Et dux & comes in via.
Hoc vidit subito diffugientibus
Undis, attonitum cum stupuit mare.
Jordanes refugis fluctibus in caput
Converso rediit pede.
Colles subfiliunt, & juga montium,
Ut prato viridi luxuriat caper,
Aut sicut celeri rura perambulat
Saltu lanigerum pecus.
Cur, undis subito diffugientibus,
Consueto pelagus cessit ab alveo?
Jordanes refugis fluctibus in caput
Cur verso rediit pede?
Ad saltus agiles quid juga montium,
Ad saltus agiles quid juga collium,
Gaudentem ut capream motibus, impulit,
Aut agnos, tenerum pecus?
Conspicto Isacidum Numine scilicet
Tellus intremuit, & refluens aquis
Cesserunt celeri gurgite cœrula, &
Veloci fluvius gradu.
Fluxerunt latices cautibus asperis.
Fuderunt filices flumina vivida.
Noscentam insolitis prodigiis Dei
O quis non metuat manum!

P S A L M U S C X V I I .

LAudate gentes , quotquot hic habet mundus,
Laudate gentes omnium patrem rerum.
Manu benigna nos fovet: carente fine
Favor illius nos mulcet, atque amor constans
Promissa largo fœnore indies solvit.
Laudate gentes omnium Patrem rerum.

I D E M aliter.

SIdereum laudate Deum, laudate per omnem
Dispersa gentes orbem, laudate frequentes.
Laudate, o populi, & divinæ laudis honores,
Ut decet, ut fas est, sublimia tollite ad astra.
Perstat enim illius clementia, perstat in ævum,
Nec vanas ejus promissa feruntur in auras.

P S A L M U S C X X I I I .

AD te levavi, gentis humanæ Pater,
Ad te levavi lumina,
Qui templa coeli, labe mortali procul,
Et regiam æternam colis.
Obseruat ut manus heriles servulus,
Heræque nutus servula:
Sic lumina in te figimus, Deus bone,
Dum præbeas opem tuis.
Succurre nostris, o Pater, laboribus,
Succurre tandem servulis
Fidelibus, quos hostis insultans premit,
Sece effrenis fastu gravi.
Hosti maligno fabula & ludus sumus,
Opprobriumque pertinax:
Qui, dum impotenti ducitur libidine,
Nos calcat audaci pede.

P S A L M U S C X X I V .

Nisi adfuissest Numinis praesentia,
Nisi adfuissest (dicat Ifaci domus)
Superba cum nos multitudine perditum
Late veniret, freta stultis viribus,
Nos forte vivos devorasset, debiles
Et pauculos. fitiebat ira sanguinem,
Et obruisset nos procella cladum.
Torrentis instar, imbre qui multo tunet,
Nos fustulisset impetus subito rapax:
Sorpsisset atra gurges infidus nece.
Celebrate laude debita Deum, suos
Qui liberavit dente diro gentium,
Et expedivit innocentes caelibus,
Ut capta jam volucris aucupem fugit.
Nostræ salutis spes reposta est in Deo,
Qui cuncta magna fecit ac servat manu.

P S A L M U S C X X I I I .

QUAM grata fratrum mutua gratia!
Quam pulchra pax est firma fidalium
Amore junctorum fidei,
Invidia temerata nulla!
Quales olivum fertile balsami:
Exhalat auras, dives odoribus,
Myrræque stillantis liquores,
Qui scatetra fluitant fragrante;
Quæ suffientis Pontificis caput
Adspexit, & se colla per oraque
Barbamque diffundit senilem,
Perque sinum meat Aaronis,

P S A L M U S C X L V .

Togæque limbum currit in extimæ.
Aut qualis humor montibus arduis
Hermionis aut sacri Sionis
Arva beat bene olente rore.
Sic sancta pax est, grata Deo simul,
Et grata toti cœlicolûm choro.
Sic vita decurrit beata,
Perpetua serie nepotum.

P S A L M U S C X L V .

Ter magnum dicam Regem, Dominumque potenter.
Splendida dum volvet lucius astra polus.
Illum, cum roseo surgit sol aureus ore,
Illum, cum fulget candida luna, canam.
O æterne Parens, moderator & arbiter orbis,
Narrabunt titulos secula cuncta tuos.
Longevi, Pater alme, fenes tua facta loquentur,
Excedet laudes postera turba tuas.
Semper honoratus, nulloque tacendus ab ævo
Immortale geres, & sine fine, decus.
Te tua iustitia & bonitas celebrabit ubique,
Quodque doles, quoties cogoris esse ferox.
Magne Parens rerum, stellati Rector olympi,
Te laudat celi machina lata poli.
Te celebrant omnes, qua sol surgitque caditque,
Et noscunt regni robur & arma tui.
Sic tua per cunctas decurrit gloria gentes,
Nescia ne sceptri terra sit ulla tui.
Majestas sine fine tibi est, nec tempora quicquam
Istud in imperium, Rex metuende, valent.
Quod redeunt iterum lapsorum in corpora vires,
Quod sunt validi, muneris omne tui est.

C A N T I C U M M O S I S .

Te genus altuum, teque agmina densa ferarum,
Te pisces, & te respicit omne pecus.
Nam viatum præbes illis, & pacis abunde
Omne animal numquam deficiente manu.
Quod facis est justum: virtus tua durat in ævum,
Et dextram præbes mitis opemque tuis.
Auxilioque piis præfens es, & adipiscis illos,
Si te constanti semper amore colunt.
Te tremit impictas radicitus ebellenda.
Inde tuum nonnen natio nulla tacet.

C A N T I C U M M O S I S .

Ela agite, & superum Regis celebremus honorem,
Qui laudem egregiam retulit magnisque triumphos,
Hostiles equites & equos dum mergit in undis.
Ille mihi est validum robur, dextraque potenti
Rabuit ille mihi pacem gratamque salutem.
Ille Deus meus, atque mei Deus ille parentis,
Me victoro celebrandus carmine semper.
Engens bellator Deus est, insignis in armis.
Ilius omnipotens nomen: Pharaonis iniqui
In mare detrusit currus, sevasque phalanges.
It faxum petit ima, simul descendit in undas,
Ic comites primique ducum merguntur in undis.
Magne poli Rector, magnas tua dextera vires,
Magnum robur habet; stravit violenta cohortes
Idversas, atque infensois milii perdidit hostes.
Ium furor in cursu est, dum justas concipis iras,
Ios premis, ut stipulam decurrens flamma per agros.
Indaque surrexit, seque coëgit in unum.
Inda stetit, videt hoc inimicus. protinus inquit:
erseque & capiam fugitivos: mens mea dulci

Lactitia exiliet, prædaque fruetur opima,
 Et gladium stringam, atque illos mea dextra necabit,
 Spiritus, ecce, tuus flavit: mox defluit unda,
 Unda velut plumbum demersos opprimit hostes.
 Quis tibi, magne Deus, bello par esse valebit?
 Quis probitat tibi, summius? sive tueris
 Infantes, terresve malos, mirandus ubique?
 Extendis digitos alias, & terra dehisces
 Injustos vorat, at per te quæ turba redempta est,
 Senxit opeum, venerande, tuam; longumque favorem,
 Intravitque tuas sedes, habitacula sancta.
 Ecce Philistæos duros dolor occupat ingens:
 Ecce tremunt Edomites: formidine magna
 Ecce Moabitas trepidant, trepidantque vicissim,
 Qui Canaan habitant, magnoque pavore feruntur.
 Occupet, alme Deus, pavor illos, occupet horror,
 Concrecant gelido, siccum de more, rigore,
 Dum tua gens per tot casus, per tanta pericula,
 Hostibus erupta, in tuta statione locetur.
 O utinam liceat nobis in monte sedere,
 Sanete, tuo! o utinam sacrata sede morari,
 Quam tua firmavit valide manus! omne per ævum
 Cunctarum moderamen habes, Pater optime, rerum.
 Ingreditur fluens Pharaon cum milite multo,
 Sed Deus infanum tumidis opprescit in undis,
 Dum sicco Hebraeus populus pede transiit æquor.

Expertus vires Domini dextramque potentem,
 Graves & iras, illius clementiam
 Gentibus exponam cunctis, lateque fatebor.
 Nam me favore recreat Deus novo.
 Ecce Deus, meus est servator, qui mihi tristem
 Adimet timorem, qui mihi fiduciam
 Et vires addet validas, animumque reducet,
 Meaque laudis atque fortitudinis
 Auctor erit certus, mihi firmabitque salutem,
 Quæ fluctuavit haec tenus dubio pede.
 Servabit certe cunctos: de fontibus ejus
 Aquas bibetis delibuti gaudio.
 Dicetis, quando illa dies illuxerit orbi,
 Cantate laudem & gloriam æterni Dei.
 Illius cunctas celebrate inventa per otas,
 Ut nomen ejus nationibus patens
 Laudetur, mare qua totum circumfluit orbem,
 Qua nascitur, quaque occidit solis jubar.
 Excelsum est ejus nomen. celebrate frequentes
 Manum potentem, & gloriam ejus inclitam.
 Audiat hoc mundus rursum, & juga sacra Sionis,
 Favet Sioni sanctus Israël suo.

C Edite Niliacæ prisci telluris honores,
Quosque suis opibus Roma superba tulit.
Vos domus hæc superat, quantumvis horrida culmo
Quantumvis ventis frigoribusque patens.
Vos domus hæc superat, quæ sacri conscia partus
Promit ab ætherea munera missa domo.
Ecce dator Deus est, proprium dat munera natum,
Qui pacem & terris otia lata dabit.
Pastores veniunt, tenerum ut venerentur alamnum,
Intrat & exilem rustica turba casam.
Attoniti spectant matrem, pulcrumque nitorem,
Qui facro pueri multus ab ore venit.
Mox funduntur humi, cuncti mox poplite flexo
Obsequii præbent signa notasque sui.
Salve sancte puer, fessi spes unica mundi.
Unus amor patris deliciaque tui;
Nate Deo, Deus ipse, hominum, Deus alme, redemptor es.
Qui sumto humano corpore factus homo es.
Auree cresce puer, seculi melioris origo!
O cresce, & tecum commoda magna vehe,
Quæ genus humanum reparent, lapsumque salutem,
Incipiantque novam pandere ad astra viam.
Te chorus aligerum celso delapsus olympos
Cingit, & ad cunas adsidet ipse tuas.
Carminaque ingeminat natale notantia tempus,
Quæ somnos possint conciliare leves.
At tu, Diva parens, cæli certissima cura,
E cujus gremio tot bona nata fluunt,
Gaude sorte tua: dumque hæres lumine fixo
In nati vultu purpureisque genis;
Dumque suam lato risu cognoscere matrem
Incipit, atque tuis pendet ab uberibus,

Admitte immensi de te præconia mundi
Narrantis titulos, quo decet ore, tuos.
Te sol occiduus, Virgo, te laudat Eous,
Et tollit nomen sidera ad alta tuum,

I llecebræ mundi, & specie mellita serena
Gaudia, quis optat vulgus inane frui,
Illecebræ mundi, longum longumque valet.
Nil mihi vobiscum est, infidiosa cohors.
Eheu quam fallax vestra est, quam lubrica imago,
Et qui mendaci fulget in ore nitor!
Immensum dum vos argenti pondus & auri
Promitis, atque opibus regna superba novis,
Dum trabeam & fasces; artes fraudesque paratis,
Pectoraque occultis luditis insidiis.
Ah quibus est lacrimis, quo tristi carmine flendus,
Quem vester vultus vanaque forma capit!
Non illum fellis cruciavit gustus amari,
Et data fallaci poecula foeda manu.
Non ille agnovit lethali tincta veneno
Spicula, quæ menti vulnera coeca ferunt.
Sed felix nimium, cui fas est nube remota
Æthereæ lucis munere posse frui:
Qui noscens artes, quis pectora fascinat orbis,
Evitat cautus retia nexa fibi.
Ille ad fidereum suspirans fessus Olympum
In solo ponit spemque fidemque Deo:
Et rerum satur humanarum gaudia vera
Cogitat & finem non habitura suum.
In trahe me, Deus alme, vagis erroribus actum;
Ad sedes superas quo via ducit iter.

Ægrotantis ad Deum suspiria.

MAgne opifex rerum, qui comples numine cuncta,
 Et regis arbitrio nostraque nosque tuo,
 Ecce tero adfixus jaceo, morbisque fatigor
 Infelix, miseris excruciorque modis.
 Nec spes ulla mihi supereft: nil proficit herba,
 Nil profundt medica pocula mista manu.
 Ni recreës me lethifero languore solutum,
 Jam properat vita terminus, ecce, meæ.
 Nec tantum capior lucis vitalis amore,
 Quam dolor assiduus, quam mala semper habent,
 Quantum admissa movent me crimina. Torqueor illis,
 Mensque mihi multo fracta dolore cadit.
 O quoties, lacrimas verba inter singula fundens,
 Auxilium imploro, sepe vocate, tuum!
 O quoties, lapæ dum vita anteacta recordor,
 Purpureus nobis inficit ora pudor!
 Quis mihi portus erit, mediis dum jactor in undis
 Naufragus, infectis mox rapiendus aquis,
 Si me non recipis, si non tua brachia tendis,
 Nec me clementi respicis ore reum?
 Mitis ades, solitoque mei miserere favore,
 Et quod mole sua me premit aufer onus.
 Tunc celsum celeri subiectus ad aethera penna,
 O Deus, æternis te resonabo modis.

E L E G I Ä.

DAVIDIS HOOGSTRATANI

E L E G I A R U M

L I B E R I.

E L E G I A I.

A D

C O R N E L I U M J U N I U M.

De infelici amoris sui exitu.

Uid mihi nunc supereft, rerum dulcissime Junii,
 Dum mea perpetuus viscera moeror edit:
 Dum me tristitia cruciat crudelis imago,
 Et doleo extremum non mihi adesse diem?
 Est noster concussus amor. venere dolores,
 Qui raptant animum conficiuntque meum:
 Eripuere mihi non mitia fata Neæram,
 Qua mihi non umquam carior ulla fuit.
 O duram sortem! nil non mutabile tandem est.
 Omnia fatorum legibus acta ruunt.
 Ergo ego formosa & ridenti dulce puellæ
 Basia nulla dabo, basia nulla feram.
 Ergo isthæc facies cunctis adamabilis, uni
 Inimitis posthaec tota futura mihi est.

Ibi

E L E G I A I.

Ibimus in lacrimas soli inestasque querebas.
 Cogemur soli verba dolenda loqui.
 Hec mala deplorat Cytherea teneraque Cupido,
 Qui jungit fletus fletibus ipse meis.
 Deceptus parvus Deus est, & Mater amoris.
 Et video falli Numinis posse dolis.
 Ah quoties dixere mihi: jam gaudia carpes,
 Gaudia non ulla diminuenda die!
 Ah quoties promissa mihi blando ore dederunt,
 Ibit in amplexus pulchra Neera tuos!
 Scilicet hanc vati mercedem lata parabant,
 Praemia carminibus justa datura meis.
 Certe ego tantorum celebraram jura deorum,
 Et quid in humano pectora possit amar.
 Excidi amore meo tunc cum non ulla timerem
 Quassatura meum sava pericla caput.
 Jamque erat ut cunctas deberem ponere curas,
 Inque sinu dominæ nil timuisse mea.
 Jamque erat ut ketos deberem ducere soles,
 Jamque erat ut fluoret candida vita mihi.
 Est aliter visum fatis: illa illa Nearam
 Eripueri mihi fata severa meam.
 Non mihi scribendi veniet jam blanda voluptas,
 Nec tendi numeris non mihi verba suis.
 Aut mihi si veniat, non umquam lata canemus,
 Et chartis aberunt gaudia cuncta meis.
 Inque elegos pronus conscribam fleibile carmen,
 Quale die summa concinit albus olor.
 Et longe à populo secretus, solus ubique,
 Materiam in lucretus ingeniosus ero.
 Qualis apud gelidos infelix Naso triones
 Ploravit fati ferrea fila sui.

E L E G I A II.

Hoc tamen in cantu caram resonabo Nearam.
 Scribentis ducet cara Neera manum.
 Nec minus infausti durabunt semper amores,
 Perfidia fregit quos male fana sua.
 Nec minus haec vivet, etiam post fata superstes;
 Nec minus huic nostro carmine nomen erit.
 Vivet, si quid habent umquam mea carmina veri.
 Vivet, & ingenio surget ad astra meo.

E L E G I A II.

Neerae Connubium.

A Tra dies properat, qua tot mihi culta per annos
 Alterius scandet pulchra Neera torum.
 Atra dies, non auspiciis exorta benignis,
 Atra dies, Musis usque dolenda meis!
 Ah quid agis tandem Virgo, quid perfida tentas;
 Nulla Venus coepitis, Gratia nulla favet.
 Testatusque meos moerens Hymenæus amores
 Extinguit thalami lumina cuncta tui.
 Exululant Charites, & scissis ungue capillis
 Percutunt moesta pectora nuda manu.
 Ecce ferus cœlo demittit Jupiter imbres,
 Addit & irata fulmina torta manu.
 At memini, cum jurares per sidera nobis,
 Perque hunc, qui certo lumine cuncta videt,
 Jurabas te constantem fidamque futuram,
 Et jurata iterum, basia mille dabus.
 Hac tua verba igitur foliis leviora caducis
 Excruciant animum, vana Neera, meum.
 Nuper in amplexus nostros, vesana, ruebas,
 Circundans collo brachia lenta meo.

ELEGIA III.

Jungebasque meis tua labra corallina labris,
Admicens oris murmur a blanda tui.
Nunc cuncta æthereas fugerunt sparsa per auras;
Blandaque lingua olim, facta severa mihi est.
Sed nisi me fallunt justi præfagia cœli,
Perfidiae penas mox dabis ipsa tuae:
Cum, miseranda, brevi violata hac sacra dolebis,
Et venient animo tristia cuncta tuo.

ELEGIA III.

A D

JOACHIMUM TARGERIUM

De amore ejus.

Quid geris indomitos, Targeri, in corde furores?
Quæ tibi vesano viscera flamma vorat?
Hei mihi! quid furis in Phædra, quæ lubrica vulta
Occupat ingenium, dulcis amice, tuum?
Quid pulcros mirare oculos, & eburnea colla,
Quæque omnes superant pulcra labella rosas?
Luderis ah miser, & fallax te ducit imago.
Istis deliciis mista venena latent.
Libertas abiit (quam pulcrum nomen!) in auras.
Et te captivum Phædra dolosa tenet.
Dum datur, evita damna Cupidinis arma,
E quibus, infelix, nulla petenda salus.
Crede mihi, te multa manent discrimina rerum,
Te dolor & luctus curaque favâ manet.

ELEGIA III.

Dum sequeris nympham, dum carpis gaudia vana,
Spem, te decipiens, mox feret aura tuam.
Fœmina, res fallax, perjuria propria ridet;
Ridet, & hoc unum subdola discit opus.
Ipse puer Veneris gestit deludere mentes,
Et superat ventos mobilitate leves.
Sed quid ego frustra leges tibi dicto severas,
Cui dudum pectus favâ puella regit?
Ah quid ego, cui suave malum crudelia fecit
Vulnera, Pœonia non relevanda manu?
Ah quid ego infelix, cui semper Phyllis in ore est,
Illa licet curas augeat usque meas?
At sic fata volunt immittia. fata poëtas
Exagitant. fatis cedere debet amor.
Nec minus hos ignes inter, folatia capto,
Quæ mihi dat Phœbus Pieridumque chorus.
Nimirum roseæ cantantem Phyllidis ora
Facundum reddit ingeniosus amor.
Virgineæ adspirat Latonius ipse cohorti.
Adspirat casti turba novena chori.
Qui plenas tanta illecebras dulcedine damnat,
Is puto de ferri femine pectus habet.
Ne fuge jam notos, Targeri care, calores,
Nec tibi quæ dulcis vulnera fecit amor.
Dilectamque adama, me jam monitore, puellam,
Illa habeat pectus, semper amica, tuum.
Jam latos mirare oculos, & eburnea colla,
Quæque novas superant pulcra labella rosas.
Te jucunda tenet, temeat modo semper imago.
Istis deliciis nulla venena latent.
Libertas abeat. quid enim nisi nomen inane est?
Et foveat caro te tua Phædra simu.

Ut placidos Zephyri licet hic audire fufurros!
 Ut præ lœtitia dulce queruntur aves!
 Ecce tibi rident halantes floribus horti,
 Et largas fundunt undique veris opes.
 At tibi, qui viduas amissæ conjugè noctes
 Transfigis, ex illis jam novus adsit amor,
 Qui tibi delicias, tibi qui nova gaudia portet,
 Nec finat in vacuo secubuisse toro.
 Sic te restituet tandem Venus ipsa poëtam,
 In sacros vates officiosa Venus.
 Nonne tibi subeunt transacti molliter anni,
 Quis nos facundos reddidit almus Amor?
 Nos Amor adscriptis jucundis vatibus olim,
 Atque aliquod nobis nomen habere dedit.
 Eia age, restituas tibi te, dulcissime rerum,
 Neglige nec venæ luxuriantis opes.
 Te tibi redde, precor per Numina mitia Musas.
 Si tibi te non vis reddere, redde mihi.
 Hoc mecum cupiunt cari, tua turba, sodales,
 Quos tibi conjunxit non temerata fides.
 Hoc quoque Fama, tuum que decantabit honorem,
 Exigit: hoc poscit publicus ipse favor.
 Nec tibi præcidant odiosa negotia tempus.
 Nos etiam furtim scripta tabella juvat.
 Sic olim illustres raptim scripsere poëtae,
 Experti faciles ad sua vota Deas.
 Sic mediis Naso carmen deduxit in undis,
 Ipsa hyeme rigidas incutiente minas.
 Quid memorem antiquos? in rerum Katius undis
 Aspidis cecinit carmina multa modis:
 Hugeniusque pater, terræ decus ille Batava,
 Et nullo vatum Grotius ille minor:
 Et cuius cunis Haga inclita jure superbit,

Quo nimium felix Julia vate tumet,
 Non semel ille suo laffus fractusque labore
 Flexit in optatos carmina læta modos.
 Quid lentus dubitas imitari exempla priorum?
 Quid lentus dubitas nomina tanta sequi?
 Incumbas potius famæ, qua carmine crescat,
 Carmine, quod certam pandit ad astra viam.

D Hyllida formosam fecit Natura benigna,
 Addidit egregium nec minus illa decus.
 Addidit ipsa Venus sua dona, & Gratia triplex
 Ornavit miris perpoliitque modis.
 At puer Idalius, Veneris pulcherrima proles,
 Dulcibus ex oculis mittere tela dedit.
 O Phylli, o Veneris per te regnantis imago!
 O laus virginei deliciaeque chori!
 Candida te decorat facies, rubicundaque labra,
 Et quæ de labris mollia verba fluant.
 Te decorant oculi splendentes lumine puro.
 Te coma, te cervix deliciosa decet.
 Quid supereft? ornat nil non laudabile totam.
 Hei mihi, quam forma pœne superba tua es!
 At tu, Mome, vale. formosam lædere parce.
 Effugit haec morsus, invide Mome, tuos.
 Mome vale, & quæ sacra paro peragenda Dionæ
 Ne turbes atris dedecoresque notis.
 Illa mihi exhilarat longa dulcedine vitam,
 Quam firmat semper continuandus amor.

D E E A D E M.

IN campis nuper solus spatiatus apricis
Confidi ad ripam lene fluentis aquæ,
Multæ gemens, & crudeli laceratus amore,
Et culpanæ favos in mea fata Deos;
Cum se vicina Phyllis referebat ab urbe,
Adstitit & lateri non bene visa meo;
Meque suis mox attonitum complexa lacertis
Oscula mista levi murmure blanda dedit.
Et quid, ait tandem, fecessu quæreris in isto?
Ah quid te curis conficis ipse tuis?
En adsum, dilecte, tuos miserata dolores,
Et tua facta mea vulnera sano manu.
Responsura tuo venio bene fida calor:
Unde tuos gemitus hinc procul aura ferat,
Protinus, ut tandem sensus rediere stupenti,
Atque animo nubes ista remota fuit,
Protinus exclamo, Teneo te, candida Phylli,
Meque tuis stringis, candida, brachiolis?
Tene ego, clamantem voce et imitata jocosâ,
Clamavitque simul garrula Nympha, Tene.
Risit ad hanc vocem Phyllis, geminataque verba
Et dulces repetit non minus ipsa sonos.
Augebat, volucres haec gaudia dulce querentes,
Et moto arrisit germinate latus ager.
Augebat tremulis haec lymphis gaudia rivus.
Movit & ipsa suas mollis arundo comas.
Ex illo cepere dies felicius ire:
Ex illo fluxit vita beata mihi.

A D

N I C O L A U M M A R K I U M ,

Ut reliquo amore ad studia se conferat.

MArki, quem teneris Pallas dilexit ab annis,
Marki, Castalius cui rigat ora latex,
Quid tibi cum tenoris, turba fallace, puellis?
Quid te sollicitat desidiosa Venus?
Quid queris, facti deserto culmine Pindi,
Et Phœbo & Musis displicuisse tuis?
Tene juvat vano, infelix, liquefcere amore,
Sertaque odoratis myrtle ferre comis;
Et tibi laudato nectentem brachia collo
Imperium dominæ duraque iussa sequi?
Ah fuge tantarum, Marki, discrimina rerum,
Ah fuge non cauto retia nexa tibi.
Dulce tibi ridet Phyllis, tibi pulchra Neæra,
Et desideris Galla petitâ novis.
Scilicet illarum insidias tolerare valebis,
In triplices fraudes & satiis unus eris.
O quoties fractæ fidei promissa dolebis!
O quoties versos in tua damna deos!
Non aliter currens turbata per æquora vector
Jam cuperet fragilem non tetigisse ratem.
Felices, quos votiva signata tabella
Vestis, cæruleo dona dicata Deo,
Significat tumidi maris evasisse procellas,
Et lætos patriæ posse videre focos.

E L E G I A I X.

Dum datur, inde redi, & facra te reddet Minervæ.
Ecce tibi tendit Diva benigna manus.
Ecce tibi spondet pretium non vile laboris,
Si modo sis constans, notaque sacra colas.
Illa tuam famam serum transmittet in ævum,
Et virtute animi conspicere tui.

E L E G I A I X.

A D P H Y L L I D A.

De adventu Hyemis.

ASpera venit hyems, insanis horrida nimbis.
Obruta perpetua sub nive terra jacet.
Gratia jam silvis omnis, decus omne recessit,
Ornatunque carent pascua nuda suo.
Non ultra mollesye rosæ, vel lilia florent
Ulla, nisi in vultu, candida Phylli, tuo.
Hæc bene cum videas (quid enim manifesta negabis?)
Et constet stabilem nulla tenere locum,
Quid, rogo, vernanti facie cultuque superbis?
Niteris infirmo quid, mea vita, pede?
Iste decens vultus rugis fœdabitur olim,
Cum veniet tacito tarda senecta gradu.
Quis tunc, Phylli, tuæ miratus munera formæ
Te colat, & multo flagret amore tui?
Ah male transactæ lugebis tempora vita,
Et frustra lapsos esse querere dies.
Cur igitur cessas, sperataque gaudia differs,
Meque facis flammis, fæva, perire incis?
Spem longam resæca, velox dum diffugit ætas,
Dum properant hyemis tempora dura tue.
Incipe jucundos mecum sentire calores,
Phylli: tibi damnum quelibet hora feret.

E L E G I A X.

A D E A N D E M.

Nunc ego Apellea cupcrem spectabilis arte,
Aut de qua Zeuxis nobile nomen habet,
Naturæ simulare vias, vivoque colore
Pingere, quot species terra benigna parit.
Nunc mihi Praxitelis cuperem contingere cælum,
Ingeniumve Scopæ, Phidiacamve manum.
Quam late, mea lux, tua conficeretur imago,
Et vultus species invidiosa tui!
Nam modo de picto diffundens ore nitorem
Stares virgineo suspicienda choro.
Et modo spirares Paro de marmore facta,
Effigiemve darent aera corusca tuam.
Sic fieres vivax, Phylli, & tibi nobile nomen
Artifices possent conciliare manus.
Nunc mihi quid supereft, tenui nisi dicere versu
Quod tibi celesti fulget in ore decus?
Laudari certe est nostris res parva camoenis,
Cum te majori par sit ab ore cani.
Sed tamen haud falsum referunt mea carmina amorem,
Et desiderium non leve, Phylli, tui.
Hoc, precor, agnosce, & nimii miserere caloris,
Qui torret rapida pectora nostra face;
Ut dulci tandem vinclo stringamur amantes,
Et nos irrupto fœdere jungat Hymen.
Tunc te castus amor, casu non laesus ab ullo,
Tunc poterit constans nobilitare fides.
Tunc priscas inter numeraberis Heroinas,
Quæ non delendum tempore nomen habent.
Sic non Penelope, magni non Hectoris uxor,
Non vincet famam Laodamia tuam.

ELEGIA XI.

Sic clara ante alias majore frueris honore,
Quam vel picturæ vel tibi cœla darent.
Ipse ego majore accendar præcordia Phœbo,
Ut possim in laudes fortius ire tuas.

ELEGIA XI.

AD COROLLAM.

Formosi flores, picturataque corollæ,
Phyllidis electæ compolitaque manu,
Pallentes violæ, cum purpureis Narcissis,
Juncta que punicis lilia cana rosis;
Quam brevis heu vester decor est! quam gratia formæ
Lubrica! quam parvo tempore tota perit!
Nascimini flores hac luce, hac luce peritis,
Et fallax oculos ludit imago meos,
Et nimium falsa est vestra & fugitiva voluptas,
Et nimium rapido præterit illa pede.
Ah quanto est melior species tua, candida Phylli,
Nascentesque tuo semper in ore rosæ!
Quanto me melius capiunt per colla, per omnem
Cervicem larga lilia fusa manu!
Illi me constans, illic non vana moratur
Gratia, nec fictis detinet illecebris.
O quæ vernantis semper dulcedine vultus
Exsuperas violas, exsuperasque rosas,
Et quæ præterea locupletis pignora Floræ
Legerunt Nymphae detuleruntque tibi,
Respicere me sevis in amoribus elanguentem,
Adsit ut hinc nostris certa medela malis.

D

DAVIDIS HOOGSTRATANI

ELEGIARUM
LIBER II.

ELEGIA I.

AD

PETRUM FRANCIMUM,

*Cum MARIAE Britanniæ Reginæ
parentaret.*

Um tibi Castalides moestissima carmina dictant
Solyenti claro debita justa rogo,
Et tua sese effert Latia facundia lingua,
Franci, Palladii gloria prima chorii:
Dum tanto perculsa malo lugubria sumit
Anglia, Reginæ funere moesta suæ;
Nos quoque luctus habet. Juvat indulgere dolori,
Et fletu lacrimas continuare tuas.
Belgica tota præxit, conjunctique undique vates
Flebilibus celebrant publica damna modis.
Jungite communes Angli Batavique querelas,
Et loca tam justo nulla dolore vacent.
Occidit ante diem, miserando funere mersa,
Spes & amor populi magna Maria sui.

Occl.

Occidit ante diem , qua dante Batavia tota
 Felices vidit gratius ire dies,
 Cum populo affulit verna dulcedine vultus,
 Illutrans radiis qualibet ora suis,
 Lætaque Majestas , & nullo turgida fastu ,
 Et simplex virtus tristitiaque carens ,
 Et rectum ingenium , & nivei sine crimine mores ,
 Et non fucatae religionis amor .
 Tam raras dotes , & tanta principe dignas ,
 In gremio fovit Belgica fida suo ,
 Donec , agente Deo , nostræ de litore terræ
 Solvit , majori constituenda loco .
 Ah quis non flevit , cum Te discedere vidit !
 Quanta dedit luctus signa profusus amor !
 Tu quoque flevisti , Princeps , cum cuncta sonarent
 Questibus , & sicco lumine nemo foret .
 Vidisti desiderium , visumque probasti ,
 Publicaque affectus tot monumenta pii .
 Hæc Te tangebant , hæc alto infixa manebant
 Peñtore , cum faceres per freta vasta viam ,
 Adque solum natale citis veherere carinis ,
 Per lacrimas populi sepe vocata Tui .
 Quo jam prægressus Conjux , post tanta tropæa ,
 Postque tot afflito monstra fugata solo ,
 Divisit Tecum imperium & regalia sceptra ,
 Ornavit vestras quis Deus ipse manus .
 Te veniente , Tuis quanta est lux orta Britannis !
 Nempe salutaris sideris instar eras .
 Te veniente , simul venerunt agmine longo
 Virtutes , tutum quæ reperere locum :
 Justitia ante omnes , majori ornata decore ,
 Et duris rebus cognita sancta Fides :

Et pia quæ gratum solamen praefat egenis ,
 Et vanas miseras non finit esse preces :
 Et quæ prudenti mentem ratione gubernat ,
 Quæque nitet castæ laude pudicitia .
 Aurea Libertas , dudum calcata , reducta est ,
 Siccavit lacrimas Religioque suas .
 Haec Tibi delicia , tota quas mente fovebas .
 Hisce tibi titulis nobilis aula fuit .
 Nunc , Regina , jaces , æterno victa sopore ,
 Et Tua ferrata lumina nocte rigent .
 Jungite communes Angli Batavique querelas ,
 Et dolor in lacrimas iste perennis eat .
 Publica tristitia est , sonuerunt questibus urbes .
 Ingeminant questus persona rura suos .
 Crescit & in majus luctus , sparsusque per orbem
 Horrorem populis principibusque movet .
 Quot bona , quot fato perierunt commoda tali !
 Quanta rapit secum gaudia nigra dies !
 O decus ! o communis amor , columenque Tuorum !
 Quam festinato funere raptæ jaces !
 O pulcrum Mortis demessum pollice fiorem ,
 Vix bene spectatum quem properata tulit !
 Omnia cum plorent , vincis tamen omnia , Regum
 Maxime , nec patitur justa querela modum .
 En prostrata tibi Tua gaudia , & una voluptas ,
 En posita ante oculos tristis imago Tuos !
 Quid Tibi nunc prosunt tot parti ex hoste triumphi ?
 Quid profunt capiti laurea ferta Tuo ?
 Quid terræ curam nostræ gessisse Tuæque ?
 Quid quæ magnificum fama celebrat opus ?
 Cum rapuit mors dira Tuæ solamina vitæ ,
 Et conjux demoto fine carenda Tibi est ?

Ah quis crudeli reperit somenta dolori?
Unde venit tantis ulla medela malis?
Te tamen acceptum vulnus moderatus urat,
Et Tua Te virtus reddat, ut ante, Tibi.
Et nullis quasflata malis sapientia vires
Restituat solitas, & Tibi praefet opem;
Ut patriæ pergas rebus succurrere lapidis,
Quæ Tecum plorat, quæ Tua damna dolet:
Te Tua deseruit, sed jam potiore recepta
Sede tenet celsi regia testa poli:
Quæ nunc in terris animo præceperat, & quo
Enthea mens illi fecerat ante viam.
Sic vixit, sic promta fuit, cum corpore vires
Tentaret tristis deterceretque lues.
Quid me suspiras, Conjurx charissime, dixit,
Cedentem fatis me meliora vocant.
Jam mihi panduntur stellati limina coeli,
Et toties votis regna petita meis.
Tu mihi, dum licuit, solamen dulce fuisti,
Tu mihi, Tu magno proxima cura Deo:
Et nunc forte brevi disjungimur intervallo.
En præeo, quod Tu deinde sequeris iter.
Interea cordi tibi sint communia sacra,
Atque humeris Regni credita cura Tuis.
Dixerat: Aligeri subito rapuere loquentem,
Et pariter vitæ gaudia multa tuæ.
Cede Deo, Regum ter maxime, cede trahenti:
Avelli quamvis sit grave, cede Deo.
Ille idem luætus, lacerat qui corda Tuorum,
Ille dolor fævus, qui tria regna quatit,
Et lacrimæ sine fine datae, gemitusque perennes,
Quos pius in magno funere fudit amor,

Sunt populi monumenta Tui, quæ marmora cunctæ,
Quæ vincant pretio busta superba suo.
Adde quod Illius spatiofum fau:a per orbem
Ibit, fatali non cohibenda rogo.
Huc & clarorum faciunt solatia vatum,
Qui duros casus, & Tua damna canunt.
Hos inter, Claria Franci lux magna cohortis,
Condecora lacrimis Regia busta tuis.
Triste tuæ poscit funus præconia linguæ,
Materia eloquio conveniente Tuo.
Pendet ab ore Tuo magnus cum plebe Senatus,
Et cunctæ lacrimis immaduere genæ.
Immensum tua se fundent lamenta per orbem,
Et vox est gemitus magna futura tui.
Solis ab occasu solis noscetur ad ortum,
Et se per terras æquoraque alta dabit.
Audiet, & moestas voces imitabitur Echo,
Et reddent querulos concava faxa sonos.
Nunc Tamefis, nunc Ya ululatibus aëra rumpunt,
Et lacrimis fluctus auget uterque siuos.
Eia age, & applausum doctæ mereare coronæ.
Me vetat infandus dicere plura dolor.

Ah quis crudeli reperit fomenta dolori?
Unde venit tantis ulla medela malis?
Te tamen acceptum vulnus moderatius urat,
Et Tua Te virtus reddat, ut ante, Tibi.
Et nullis quaßlata malis sapientia vires
Restituat solitas, & Tibi prefet opem;
Ut patriæ pergas rebus succurrere lapis,
Quæ Tecum plorat, quæ Tua damna dolet;
Te Tua deseruit, sed jam potiore recepta
Sede tenet celsi regia teſta poli:
Quæ nunc in terris animo præceperat, & quo
Enthea mens illi fecerat ante viam.
Sic vixit, sic promta fuit, cum corpore vires
Tentaret triftis detercretque lues.
Quid me suspiras, Conjux chariflime, dixit,
Cedentem fatis me meliora vocant.
Jam mihi panduntur stellati limina cœli,
Et toties votis regna petita meis.
Tu mihi, dum licuit, folamen dulce fuisti,
Tu mihi, Tu magno proxima cura Deo,
Et nunc forte brevi disjungimur intervallo.
En præeo, quod Tu deinde sequeris iter.
Interea cordi tibi sint communia ſacra,
Atque humeris Regni credita cura Tuis.
Dixerat: Aligeri ſubito rapuere loquentem,
Et pariter vitæ gaudia multa tuæ.
Cede Deo, Regum ter maxime, cede trahenti:
Avelli quamvis fit grave, cede Deo.
Ille idem luētus, lacerat qui corda Tuorum,
Ille dolor ſavus, qui tria regna quatit,
Et lacrimæ fine fine datae, gemitusque perennes,
Quos pius in magno funere fudit amor,

Sunt populi monumenta Tui, quæ marmora cuncta,
Quæ vincant pretio buſta ſuperba ſuo.
Adde quod Illius ſpatiosum fau:a per orbem
Ibit, fatali non cohibenda rogo.
Huc & clarorum faciunt ſolatia vatum,
Qui duros caſus, & Tua damna canunt.
Hos inter, Claria Franci lux magna cohortis,
Condecora lacrimis Regia buſta tuis.
Trifte tuæ poſcit funus præconia lingue,
Materia eloquio conveniente Tuo.
Pendet ab ore Tuo magnus cum plebe Senatus,
Et cunctæ lacrimis immaduere genæ.
Immenſum tua ſe fundent lamenta per orbem,
Et vox eſt gemitus magna futura tui.
Solis ab occaſu foliis noſcetur ad ortum,
Et ſe per terras æquoraque alta dabit.
Audiet, & moeſtas voces imitabitur Echo,
Et reddent querulos concava faxa fonos.
Nunc Tameſis, nunc Ya ululatibus aëra rumpunt,
Et lacrimis fluctus auget uterque ſuos.
Eia age, & applauſum doctæ mereare coronæ.
Me vetat ipſandus dicere plura dolor.

NAMURCA CAPTA

AUSPICIIS ET DUCT

GULIELMI III.

Britanniarum Regis.

Vicimus: indomito cessit Namurca furor
 Ardua, submissa procubuitque genu.
 Procubuit, Gallo spectante & dira fremente,
 Ante pedes domini sanguinolenta sui.
 Vincitur illa ferox, quam vinci posse negabat
 Hostis, & invita projicit arma manu.
 Nec muri aut valli, nec propugnacula tanta
 Incursum longa sustinuere mora.
 Cessere hostiles ingenti horrore cohortes,
 Sulphureo nubes dum gravida igne tonat:
 Dum dextræ dextris, dum tela minantia telis
 Obversa, & sevit qualibet arte furor:
 Auditur raucus dum castra per omnia clamor,
 Cornuaque & cantus, cum lituisque tubæ:
 Dum reboat diris late mugitibus aether:
 Et terra effuso tota crux madet.
 Arx alta atque alto nutabant vertice turres,
 Cunctaque solliciti plena timoris erant.
 Hæc Tibi debetur victoria maxime Regum,
 Muneris hæc omnis palma stupenda Tui est,
 Te duce sponte ruit violenta in prælia miles,
 Factus ab exemplo fortior ipse Tuus.

Te duce ferventi laudum accenduntur amore
 Pectora, suspeso non remorata metu.
 Te sequitur pars ille Tuæ non infima laudis
 Ornamen Bavara præsidiumque rei.
 Quæ Tibi cura fuit socias in prælia turmas,
 Auxiliatrices quæ stimulare manus!
 Scilicet ignarus somni tardæque quietis
 In medio belli fulmine semper eras.
 Scande triumphales jam viator, scande quadrigas,
 Purpureusque albis invehere altus equis.
 Et populi plausus, qui te comitetur euntem,
 Accipe, qui læta voce Triumphe canat.
 Ferali pro cupresso caput indeu lauro:
 Serta decent crines hæc, Gulielme, Tuos.
 Jam juga, jam valles fremitu plausuque resultant,
 Famaque per terras, nuntia læta, volat.
 Te mare, te tellus, Te litora curva loquuntur,
 Te vastæ rupes, Te canit omne nemus.
 Te pater undanti præcepis sonat agmine Mosa,
 Provovens celeres in mare liber aquas.
 Omnia te extollunt, priscisque heroibus æquant,
 O Rex, o vasti, quem regis, orbis amor!
 At vos, o Belgæ, proprius qui carpitis ifta
 Victoris forti gaudia parta manu,
 Undique dum festæ lucent per compita flammæ,
 Dum se latitatum tollit ad astra sonus,
 Solvite pro patriæ communia vota salute,
 Solvite clementi debita vota Deo.
 Nempe Ducem incolumem vobis salvumque reduxit,
 Adfuit & yestra rurus, ut ante, rei.
 Sicille ad patrium ferus contendat olympum,
 Inter honoratos conspicendus avos:
 Et salvo Auriano semper quoque Belgica tellus

E L E G I A III.

Tuta sit, hostiles despiciatque minas.
 Sic quæ illum virtus toties commisit arenas
 Viætorem faciat sepe referre pedem:
 Donec contusis fausto certamine Celtis
 Figat in hostili capta tropæa solo;
 Vinculaque ipse ferat diffracto Sequana cornu,
 Et Ligeris famulis serpat in æquor aquis.
 Sic pax fidereo redeat mitissima cœlo,
 Claudat & æterna tristia bella sera.

E L E G I A III.

In Pacem cum Gallis initam.

LÆta dies venit: summo Pax aurea cœlo
 Labitur, & secum prospera quæque refert.
 Diffugunt facies Terrorum, Iræque, Minæque,
 Inque Erebi redeunt monstra cruenta lacus.
 Succedit placido mitis Concordia vultu.
 Succedit votis mille petita Quies.
 Intemerata Fides caras complexa forores
 Dulcia tranquillæ fœdera Pacis amat.
 Tolle tuum tandem, duris iactata periclis,
 Tolle tuum tandem, Belgica lœta, caput.
 Gaudia clementi veniunt uberrima cœlo,
 Et faciunt curas jam tibi certa leves.
 Collisös bello populos tristisque tumultu
 Ætherea summus vidit ab arce Pater.
 Attritus viðit incitit cum civibus urbes,
 Et caesa hostili millia multa manu.
 Vedit, & indoluit, Dirumque inhibere furorem,
 Et mundo auxilium ferre paremus, ait.

E L E G I A III.

Extemplo miseris solvit formidine terras,
 Optatum bellis imposuitque modum.
 O Pater! o mundi requies! o Pacis origo!
 O Deus! o populi cura salusque Tui!
 Quod jam feralis graffari cessat Enyo,
 Quod nullus nobis restat ab hoste timor,
 Libera securi quod fulcant æquora nautæ,
 Quod sua securus rusticus arva colit:
 Cornua quod placidos tandem cecinere recessus,
 Et quod respirat patria lassæ, tuum est.
 Effera regnabat Rabies, aciesque coibant,
 Taetaque fanguineo rore rubebat humus.
 Propria lugebant, lugebant publica damna,
 Sollicitæ matres, sollicitæque nurus.
 Hæc raptos bello cogratos, illa parentes:
 Hæc sobolem raptam flebat, at illa virum.
 Omnia jam mutata: ligat Concordia gentes
 Aurea: quæsitæ tempora pacis eunt.
 Hanc ipsi montes, hanc litora curva vocabant:
 Hanc fluvii, motis hanc nemus omne comis.
 Adfuit, o populi, lacrimis in gaudia veris,
 Plaudite; quæsitæ tempora pacis eunt.
 Post nimbos tristesque Hyadas, noctemque profundam
 Gratior illuxit candidiorque dies:
 Qua sese tandem reddi fibi Belgica cernit,
 Innumeris longo tempore quassa malis.
 Flumina jam mellis, jam currunt undique lactis
 Flumina: quæsitæ tempora pacis eunt.
 Lœta Pales Divæ reducis pia munera sentit,
 Et recreat redditu rura relicta suo.
 Ad nullo remeat turbatos fanguine fontes,
 Et pelluentes candida Nai's aquas.
 Dejectos alii celebrant è sedibus hostes,

E L E G I A III.

Et memorent valida moenia capta manu,
 Et densas strages , atque undas cede tepentes,
 Et loca, quæ toties plena crux erant.
 Cæfaris adjiciant partos virtute triumphos,
 Adjiciant passos vincula digna Getas.
 Adjiciant Britonum miscentes prælia turmas,
 Et ducis invicti fortia facta canant,
 Virgineaisque Deas dira inter bella cruentent.
 Ah nolim hinc aliquid nominis esse mihi.
 Me Pax alma rapit, me Pacis amabile nomen
 Afficit, & quæ nunc otia mundus agit.
 Pax superat partas sudore & sanguine lauros,
 Et fixa hostili signa superba solo.
 Gaudeat Europe, quæ tot modo tristia vidit
 Funera: quæsitæ tempora pacis eunt.
 Extremas iterum properat mercator ad oras ,
 Nec stratum infestis clasibus æquor arat.
 Longinquis petit, ut quondam, commercia terris,
 Implet & optata navita merce ratem.
 Hæc tua præcipue laus est, terra Amstela! cura
 Illa habuit mentem detinuitque tuam.
 Et quo commodior fieret res omnis, in illam
 Confessim unanimes incubuere patres.
 Quod poterat votis mercantum obstatre remotum est,
 Et factum levius per maris æquor iter.
 Currunt, & salvæ contingunt ostia puppes,
 Et repetunt cursus per vada falsa suos.
 O pueri, nunc cum pateat pescantibus altum ,
 Tendite nodosas, tendite, ut ante, plagas.
 Non frustra prædam captabitis : ite frequentes.
 Nullus jam vestris insidiatur aquis.
 Æquora sunt vobis, sua sunt cultoribus arva
 Reddita. quæsitæ tempora pacis eunt.

E L E G I A III.

Fallimur? an cunctas implet hæc gaudia terras,
 Et loca lætitia cuncta recente fremunt?
 Vorticibus volvens lætus majoribus undas
 Ya reperclusos edit ab amne fonos,
 Et sonitu strepitante siam interlabitur urbem,
 Dantem lætitiae publica signa sive ,
 Ardentisque globos mittentem ad fidera summa,
 Mittentem rutilas, ignea tela, faces.
 Hæc inter campana sonans de turribus altis
 Clamat, Quæsitæ tempora pacis eunt.
 O utinam maneant nobis ea propria dona,
 Semper & hinc Batavis aurea sæcla fluant!

DAVIDIS HOOGSTRATANI Hoc cupiunt doctæ, Consul, tua cura, sorores;

Hoc testudinea clarus Apollo lyra.

Sic, quem tot curis dudum factisque mereris,

Urbis amor crescat tempus in omne tuæ.

Sic pax ex alto, Corvero praeside rerum,

Adveniat certa conciliata fide.

ELEGIA RUM

L I B E R III.

ELEGIA I.

Ad Virum Amplissimum

JOANNEM CORVERUM

Confulem.

Ratia fit celo: Corveri cognita virtus

En meritis iterum præmia digna refert.

En recipit fasces, patriæ gratissimus urbi,

Inque humeros notos purpura sacra reddit.

Diffundunt omnes vultum, plausumque cientes

Exoptant votis prospera quæque piis.

Me quoque cum fas sit (quanquam mihi surgere in alt^{um})

Non datur, & numeris magna sonare meis)

Me quoque cum fas sit votivas fundere voces,

Communesque preces lætitiamque sequi,

In partem venio populi lætantis, & oro

Ut tibi felici fidere vita fluat:

Ut constet tibi firma & non onerosa senectus,

Et veniat tardo lux tibi summa pede.

ACOBUM BORELIUM,

Tertiūm Confulem.

Vota valent urbis: communia vota sequamur,
Et tam festiva gaudia nata die.

Hæc animat cives, cunctorum hæc pectora mulcet;

Hæc dictat claro carmina danda viro.

Est mea Musa quidem justo suffusa pudore,

Inque tuas dubitat lenta venire manus:

Sed devincta tibi non uno nomine, Consul,

Mens mea per plausus æstuat ire novos,

Affectuque suo vires superare pusillas

Nititur, in laudes officiosa tuas:

Ut tibi gratetur summi velamen honoris,

Conspicuumque novis fascibus imperium.

Alea jacta mihi est, de totque clientibus unus

Sustineo obsequii munera ferre mei.

Salve lata dies, roseo pulcherrima vultu.

Tu toti populo, tu mihi grata venis.

Insigni tu virtuti, quæ surgit in ævum,
 Tu meritis confers præmia digna suis.
 Tu quod amor jussit populi, quod Curia tota
 Comprobat, applausu prosequiturque suo,
 Exequoris, vultumque omnem diffundis, & urbi,
 Exspectata diu, gaudia iusta moves.
 Salve lœta dies, roseo pulcerrima vultu,
 Te celebrat docti turba novena choros:
 Patronique sui magno lætatur honore,
 Vindice quo tuta sunt statio[n]e Deæ;
 Quo[rum] duce Amsteliae succrescit fama Minervæ
 Promentis larga munera multa manu.
 Te Dea, iustitiae præses, Themis ipsa celebrat,
 Quæ Mylæ laudes concinit ipsa sui.
 Hæc jam sponte sua celo descendit Olympo,
 Et tegit illius meliea Suada latus.
 Splendida quam quondam stupuere palatia Regum
 Tutantem patriæ remque decusque sua.
 Sic ejus sese explicuit præclaræ parentum
 Virtus & titulis altior ipsa suis.
 Invidiaque fera, quæ deterit omnia, major,
 Sustulit erectum fidera ad alta caput,
 Salve lœta dies, roseo pulcerrima vultu,
 Digna dies plectro nobiliore capi.
 O Cressa signanda nota, gratissima rerum,
 O nata aufsicis lux veneranda bonis!
 Jam frigus mihi, jam nimbos posuisse videris,
 Mitior & tepidis incaluisse Notis.
 Fausta mane, & qui te soles exinde sequentur,
 Felices veniant assimilesque tui.
 Sic dum magnifice magnus Borelius urbi
 Consulit, atque humeris non leve gestat onus,
 In sobole aspiciat virtutis semina notæ,

Quæ magnos veris laudibus æquet avos,
 Et per ea ad patris famam vestigia tendat,
 Et fibi monstratum gnava sequatur iter:
 Tempore dum lapsu veterum gestamen avorum
 Induat, in simili conspicienda gradu:
 Quæque tegit patrios, veniat modo senior ætas,
 Pendeat ex humeris purpura lata suis;
 Ut tandem rerum saturo fessoque Parente
 Floreat in natis non moritura domus.

In funere

Illustriſſimi atque Excellentissimi Viri

J A C O B I B O R E L I I,

*Urbis Amsteladamenſis Consulis, & ad nuperam
 Pacificationem Oratoris cum summa potestate.*

QUi modo præclaris titulis & honoribus auctus
 Gaudebat patriæ fidus adeisse suis,
 Borelius laus magna virūm, quos purpura facra,
 Quos ornant fasces, imperique notæ:
 Majorum par virtuti, par dotibus altis,
 Quas memori tellus mente Batava colit;
 Ecce jacet, telis mortis confosillus amaræ,
 Et longus nobis nascitur inde dolor.
 Ecce jacet, cuius res Belgica voce sonabat,
 Cui spem crediderat Pax revocanda suam,

E L E G I A I V.

Eloquio quam Suada f.o ditaverat, illa
Illa fluens largo nectare lingua tacet.
Illi ad bustum multis exercita Virtus
Casibus, & meritis Gloria parta sedet.
Abjecta plorat cithara turbatus Apollo,
Plorat in Aonio Turba novena jugo.
Triste caput mediis condit pater Amstela in undis,
Illi & moeror viscera dirus edit.
Ulla nec admittit duri solatia luctus,
Nec sibi tractari vulnera cruda finit.
At vos, o nati, patriæ renovare dolorem
Ingentem, & moesta parcite voce queri.
Parcite dilectum nimium lugere parentem,
Tantaque de vestra commoda rapta domo.
Defuncto post tot curas tantosque labores
Impensis Batavae nocte dieque rei,
Aurea quo fessis tandem daret otia terris,
Jam datur æterna pace poloque frui.

E L E G I A I V.

A D

J A N U M B R O U K H U S I U M

Cum horum carminum editionem urgeret.

B Roukhusi, Clariae quem nutrivere Sorores,
Quem fovit caro Pallas amica sinu,
Quo raperis, vir magne? tuus quo te impulit ardor
Verbaque qui dictat plena favoris amor?
Quid tili mentis erat, cum me mea, maxime vatuum
In medium cuperes carmina ferre dicem?

E L E G I A I V.

Parce, precor, nimium tenues laudare libellos.
Sunt parvæ vires invalidæque mihi.
Et mca sollicito suffusa pudore Thalia
Hæret, & ancipitem pernegat ire viam.
Et scopulos prudens horrescit, & aspera fixa,
Tam formidati quæ tegit unda maris,
Et syrtes, in quas tot jam impegere carinæ,
Ludibrium Boreæ, ludibriumque Noto.
Ergo ego sustineam magnis comes ire poëtis,
Quos canit æterna fama benigna tuba?
Ergo ego securus patiar, positoque timore,
Inulta à media carmina plebe legi?
Nec me terribit virtus morosa Catonum,
Quæ sub judicium singula verba vocet,
Quæ virga instituat limaque severius uti,
Et rigido in versus fæviat ungue meos?
Ah metuo, mihi ne properati audacia coepit
Sit fraudi, & longe spem ferat aura meam.
Icarus & Phaëton, prisorum fabula vatum,
Nomina sunt animo non imitanda meo.
Sunt mihi terrori nimium sublimia semper,
Conveniunt votis nec nisi parva meis,
Hæc te scena manet: dudum tellure relicta
Ad celsum vexit te tua Musa polum.
Implevitque tuum cœlesti nectare pectus,
Et docuit cedro carmina digna loqui,
Victurumque dedit nullo non tempore nomen,
Et cinxit meritas fronde virente comas.
Sic antiquorum servans vestigia vatum
Vicisti numeris tempora nostra tuis.
Tænariis seſe referat si Pinciarus umbris,
Si Flaccus, Latijæ gloria prima lyrae,
Te celebrent dulci modulantem carmina plectro;

Et

Et quatiat pennas Cygnus uterque suas.
Non ficto se commendans Elegeia cultu
Per te nativo pulcra decore nitet.
Qualem Callimachus, tenerique Propertius oris,
Fundentem roseo nectar ab ore dedit.
Illo nec minor es, viridi qui valle capellas,
Et placidas Siculo carmine mulxit oves.
Nec minus atroci quid positis sensit Iambo
Tentator famæ degener ille tuæ.
Tu facis ut redeat nobis illa aurea quandam
Altas, munditie nobilitata sua,
Quam non barbaræ pestis foedavit acerba,
Quæ rapuit gentes exitioque dedit.
Tu facis ut redeant hæc qui vestigia passu
Prefrerunt æquo, nec minus artis habent:
Ut redeat nostras iterum delatus in oras
Grotiades, Batavi gloria rara soli,
Heinfadesque parens, & non minor arte paterna
Filius, æternum cum patre nomen habens,
Et Dousa, & non fucati candoris imago
Baudius, Aonii lucida gemma chori,
Et quo se jactat tellus Hagana, Secundus,
Ille tui consors nominis, ille lyræ,
Atque alii plures, quos coelo Musa beavit,
Carmine viventes tempus in omne suo.
Quid toties queris tanta inter nomina nomen
O Phœbi, o Charitum cura, referre meum?
Mi sat erit populi voces audire faventis,
Quosque dabit plausus continuare meis,
Quamque habitat urbem felicem jure vocare,
Quæ stupet ingenii flumina vafta tui,
Me quoque felicem, tibi quem concordia junxit,
Et non rumpenda foedus amicitiae.

O quoties, mihi dum vires in carmina quero,
Carmina lustravi Pieridasque tuas!
Cum bene lustravi, defixus lumine in illo,
Labitur ingenti spes mihi victa metu.
Protinus in vanos manus acriter ipsa labores
Sævit, & incepsum damnat & odit opus,
Crudaque detrectat committere carmina luci.
Claudentur pluteo tutius illa meo.
Hoc cupit & Livor, quamvis vix ille timendus,
Vilia cum spernat, nec nisi magna petat.
Barbaries certe densissima temporis hujus
Ipsa meum jubeat me retulisse pedem.
Hæc parcit nullis: hæc miscens sacra profanis
Judicio gestit quæque notare suo.
Qua si forte aliquo me fit dignata favore,
Meque putet dignum laude, quid inde feram?
Scilicet hæc nostram tangent praconia mentem,
Quod similem statuat me sibi, seque mihi?
Rusticus est, tali qui vult notescere fama,
Et nequit capitи ferta caduca suo.
Paucorum potius nobis meruisse favorem
Cura fit, & vani nominis absit amor.
Sed quid ego hæc frustra, si me tamen ista voluptas
Detinet, & spontis non finit esse mea?
Nos stimulis agitat cantandi blanda libido,
Nefcio quis nobis & Deus ora movet.
Quid contra obnitar? res est dulcissima carmen,
Illecebrasque suas, quis capiamur, habet.
Admonitu nec nulla tuo fiducia nobis
Additur, injectos imminuitque metus.
Francus ipse tuus, quo nil sincerius usquam est,
Laudat conatus exstirpatque meos.
Ioc ego præsidio fretus novus ales in altum

Tollar, & ignava non cohibebor humo.
 Nec mihi jam livor, nec barbara turba nocebit:
 Jamque mihi vires Cynthius ipse dabit.
 Quin etiam monitis jam nunc paremus amicis,
 Effugient latebras & mea scripta suas.
 Tu modo, Broukhusi, consueto respice vultu
 Carmina judicio tuta futura tuo.

A D

JOANNEM GEORGIUM GRAEVIU

Cum vernaculis suis poëmatis.

Accipe Romanæ, Grævi, facundia linguae,
 Castalii ductor præsidiumque chori,
 Accipe, materno quæ pridem lusimus ore,
 Admitte & tenues aure favente modos.
 Invenies illic varii monumenta laboris,
 Invenies vario carmina structa pede.
 Jam duras fati leges, jam canto benignas,
 Lætaque flebilibus mista libellus habet.
 Sunt quoque doctorum capitum præconia justa:
 Nec tu laude cares, magne Vir, ipse tua.
 Hæc ut erant nostræ conamina prima juvenæ,
 Sic studium illud idem, quod fuit ante, manet.
 Quin etiam numeris mihi nunc libet ire Latinis,
 Romuleasque Deas carminis arte sequi.
 O utinam pontum liceat dare vela per illum
 Auspice te, cursus & moderante meos!
 O utinam per te, Grævi, mihi dexter Apollo
 Annuat, & tutas ipse det ire vias!
 Tunc animi venient nobis, tunc nostra Thalia
 Plena spei certæ, plena vigoris erit.

MANIBUS

O ANNIS MENSINGÆ

S.

Te quoque, sancte senex, rapiunt immittia fata,
 Et tua perpetua lumina nocte premunt.
 Occubis, cursuque tuo fine labo peracto
 Tendis ad æthereæ lucida regna plage:
 Quo tibi Religio, placidoque Modestia vultu,
 Quo pietas dudum candida fecit iter.
 Jamque tuæ frustra exequitur præconia laudis
 Groninga, effusas pulvere sparsa comas.
 Tectaque funerea circum sua tempora fronde
 Affiduis frustra fletibus ora rigat.
 Temelius Pallas, melius te Suada celebrat,
 Pieriusque Pater, Pieræque Deæ.
 Et tibi carpentes Pindi de vertice lauros
 Accumulant busto debita dona tuo.
 Quicquid habet corpus, subita perit omne ruina.
 Effugient avidos hæc monumenta rogos.

A D

JOANNEM TEXELIU

De studiis suis.

Gloria sacrae non inficianda catervæ,
Texeli, Aonio maxima cura chore,
Cujus ad argutas attendit Rotta camoenas,
Cum tua culta manus nobile condit opus;
Cum genus humanum cœlesti nectare pascis,
Et magni pandis jussa verenda Dei;
Si quid agam quaris, vivo, valeoque, nec ulla
Damna meæ domui fors inimica tulit.
Invenio in studiis, ut quondam, dulce levamen,
Non satis ex voto si mihi vita fluit.
Nec minus evolvo veterum monumenta virorum,
Immensi semper quæ stupor orbis erunt.
Miratorque vetustatis vestigia lustro
Magnarum, tempus quas abolevit, opum.
Inde vel in celeres currit mihi carmen Iambos,
Inde vel in lyrics bucolicosque modos.
Et dum Nasonem stupeo, dum pagina Flacci
Delectat mentem nectare foeta meani,
Compono priscis nostrorum tempora yatum,
Et quantum distent utraque, scire juvat.
Jam paro, ut alterno decertet epistola cursu,
Qua mihi dilectos osculer articulos,
Qua caros liceat mihi compellare sodales,
Et genio illorum colloquioque frui.
Non aliter fecere viri, quos Fama benigna
Vexit in excelsis fidera ad alta rotis.

ELEGIA VII.

Ex

Illorum exemplo, fervente cupidine ductus
Aptavi nervis Musica sacra meis.
Addebat stimulos titulis clarescere honestis,
Et mea raptabat pectora laudis amor.
Ergo bonas artes tenebris edoctus ab annis
Me totum studiis mollibus usque dedi.
Inque suos Musæ me pertraxere labores,
Et quod me posset tangere, carmen erat.
Hinc modo Dordrechtii, modo Leida dulce canebam,
Rhenus ubi placido murmure volvit aquas.
Hinc pastorales modulabar arundine versus
Ad ripas Rottæ, seu, vage Mosa, tuas.
Et nunc in Batavis cupiebam ludere pratis,
Et nunc in campo, Roma diserta, tuo.
Urbs patria hos lusus attentis auribus hausit,
Quæ Desiderio jure superba suo est.
Illic heroum, fibi quos sapientia sacrat,
Dum memori dotes factaque mente colo,
Tu quoque, Texeli, numero reperiris in illo,
Estque tuum crebro nomen in ore mihi.
Nempe tuum agnoscit mens non ingrata favorem,
Quo me fecisti tempus in omne tuum.
Di faciant, ut fortuna felice fruaris,
Nec tibi det tristes tarda senecta dies.

A D

JOANNEM GORISIU

Ut in novi anni initio latitiae indulgeat.

Hic quoque temporibus nostris est additus annus,
 Qui venit, & secum prospera verba vehit.
 Gratia magna tibi, summi Moderator Olympi,
 Qui cumulas larga munera tanta manu,
 Auspicis cuius tot jam superavimus annos,
 Et non infausto tempora lapſa pede:
 Auspicis cuius vitare pericula mille
 Fas fuit, & fato candidore frui:
 Quo dante & ſefē morbi vis ſæva remifit,
 Et mors cum telis atra repulſa ſuis.
 At tu, noster amor, Mufarum maxima cura,
 Concipi felici jam bona verba dñe.
 Excutiantque tibi tristes nova gaudia curas,
 Et minuant vix tædia multa tuæ.
 Et fi quid tetrico contractum infuave labore,
 Hic tibi substituat prosperiora dies.
 En ego, mole mei non impediente laboris,
 Nunc iterum ad Mufas & mea ſacra feror.
 Ad jucunda voco. nihil eſt hac luce dolendum.
 Quid dubitas, Gorisi, publica vota ſequi?
 Quod tribuit cœlum, lucro apponamus uterque.
 Nec cœlum vultus explicuisse vetat.
 Blandaque latitiae nihil obſtat prodere ſigna
 Innocuſque jocis, innocuoque mero.
 Sic redeant nobis Jani, velut ante, Kalendæ.
 Sic multi ſuperent, & ſine nube, dies.

Ætatisque tuae, quaꝝ multum crenſit eundo,
 Adſit temporibus ſemper amica quies.
 Quodque geris munus perpes concordia firmet,
 Vinculaque haud illa diſſoluenda manu.
 Sic mihi ſit tibi ferre meam de more ſalutem,
 Et te carminibus demerauiſſe meis:
 Quæ non invito recitem: Constantis amoris
 Sunt ea, & illæſe pignus amicitiae.

A D

E U N D E M.

*A morbo nondum confirmatus Natalem ejus
 ſexageſimum celebrat.*

Optatum lætis dum ver caput extulit arvis,
 Omniaque hybernis elicit è latebris,
 Nataleque Viri, cui me junxere Camoenæ,
 Et quem jam toties dicere juffit amor,
 Inter amicorum plausus & gaudia profert,
 Datque piis votis omnibusque locum,
 Quid furibunda meos febris depaſceris artus?
 Quid laceras ſcievis peſtora noſtra modis?
 Quid tibi nobiscum eſt dira anxietate nocenti?
 Quid mihi cum flammis torminibusque tuis?
 Nunc me tempus erat diverso ardeſcere ab igne,
 Nunc mihi Phœbeo numine corda rapi.
 Nunc ad jucundo ſurgentia gaudia ſenſu,
 Et laeta ad festas mente venire dapes.

Da veniam, Vir docte, tibi si carmina mitto
E morbo domini languida facta fui.
Da veniam, si, quæ superant in carmina vires
Quamlibet exiguae exerit ista dies.
Nam meritis devincta tuis non Musa filere,
Nec valet officii non memor esse fui.
Nec valet in medio non prodere gaudia morbo;
Pressa diu fævis sit licet illa malis.
Salve lœta dies, animo gratissima nostro!
Digna dies plausu, carmine digna meo!
Lœta dies, modo quæ bis sex post lustra reverâ
Cingis honoratum fronde virente caput!
Quidve moror frondes? albentia tempora canis
Non addunt levius, quam folia ipsa, decus,
Et de multiplici contextæ flore coronæ,
Et ferta, adventus dextera signa tui.
Exoptata dies, & nulla squalida nube,
Quot bona, quot tecum splendida dona vehis!
Quod vivat valeatque, cui mea carmina libo,
Nec veniat tristi dura fenecta pede!
Quod nondum subeant ægræ fastidia vitæ,
Ingenii & valeat robore, ut ante, fui:
Mens quoque sit constans tantarum in pondere rerum,
Nec defessa labet, muneris omne tui est.
Tu facis ut nondum spolium sit mortis avaræ:
Tu facis, ex votis ut bona cuncta fluant.
Tu facis ut purus vitæ, & sibi conscius æqui
Perpetua mentis vivere pace queat:
Quam non conturbat mundi fallentis imago
Infida, externis & speciosa bonis,
Foeta neque exemplis variaæ inconstantia fortis;
Et quæ Mors fæva subruit atra manu:
Sed quam confirmat virtus sibi plurima merces

Sola, & divitiis confacienda fuis:
Et studii constantis amor, doctique labores,
Unde illi ex æquo gloria multa venit:
Erutaque ex tritis sapientia plurima chartis,
Quas nobis Hellas Româve clara dedit.
Hæc quoque cum ratio poslit linquenda videri,
Otiisque ætati non minus apta forent,
Jamque fit ut positis deberet vivere curis,
Fessaque quæ recreat corda quiete frui:
Non ferat hoc ardor notus spectataque virtus,
Et quæ non parvum gloria calcar habet,
Non hoc Ya neget, qui te sibi gaudet adeptum,
Non neget hoc curæ credita turba tuæ:
Musarum non ipsa cohors, comitesque severæ
Militæ, cujus pars quoque dicor ego.
Sed quid ego ulterius laudum argumenta tuarum
Exequar? ah prohibet me pudor ille tuus,
Quæque tuos ornat laudata modestia mores
Obsistit prompti vocibus officii.
Exoptata dies, animo gratissima nostro!
O lux, o largo lumine plena dies!
Nos te festivo lœti veneramur honore,
Pieriaque damus vincula nexa manu.
Quæ me invisa tenet tandem mora? Limine noto
Sistite me saceræ, turba novena, Dex.
Fallor? an indomitæ incipiunt vanescere flammæ,
Et subito morbi frangitur ira mei?
En ego jam præsens præsentia gaudia spesto,
Et fedeo caris junctus amicitiis.
Atque inter calices & dulcis dona Lyæi
Depono curas abjicioque meas.
O formosa dies, per nos tua gloria crescit.
Te colimus votis lætitiamque tuam:

Candidaque ut redeas iterumque iterumque precamur,
Et maneas ritu tota serena tuo.
Sic te rite canam solita pietate quotannis,
Et solitos plausus, & bona verba dabo;
Si modo Diva Salus longo languore levari
Me finat, & facris semper adesse tuis.

E L E G I A X.

A D

J A N U M B R O U K H U S I U

In secessu suburbano viventem.

D Um Fortuna tibi post tot discrimina rerum,
Post tantos casus otia lata facit,
Dum studiis animum intendis, dum liber ab omni
Munere, Musarum dulcia sacra colis,
Me tetrici cruciant, Broukhusi care, labores,
Et languentem animum cura maligna vorat.
Nec te justa latet repetite causa querelæ,
Quamvis humana plus valet arte malum.
O quoties dirum volui depellere luctum.
O quoties curas attenuare meas!
Interdum placuit fidos adiisse sodales,
Ut fieret gravibus parva medela malis.
Interdum libuit secessus querere solos,
Si possem mentem forte levare meam.
Omnia nequicquam, nequii reperire quietem,
Et densæ curæ quæ sequerentur erant.

Hæ tergo instabant fugientis, & impete multo
Vexabant animum nocte dieque meum.
Nec mihi non subiit Pindum doctasque forores
Visere, & Aonii limen adire Dei.
Quod tamen hoc potuit nobis adferre levamen?
Quod mihi lenimen, quæ mihi nata quies?
Dum me nempe tenet scribendi carminis ardor,
Et memorem fati non sinit esse mei,
Dum fugiunt partim curæ, languorque senescit,
Et nova spes pectus firmaat, ut ante, mihi,
Rideor, & vulgi petulantis fabula fio:
Quod male Pierium damnat & odit opus:
Carmina quod steriles nugas, & mentis inertis
(Stultitiam specta) dictitat esse notas.
Ergo hæ deliciæ, quondam memoranda voluptas,
Contentæ fordent, & sine honore jacent?
Ergo nihil sanctum est, & frustra Numine plena
Edit divinos Musica turba sonos?
Ergo nec illa, tibi peperit quæ nobile nomen,
Barbitos, immanes apta movere feras,
Barbitos excellens, & non imitabilis ulli,
Aut laudem, aut meritis præmia digna refert?
Quid quod judiciis contra patet illa severis,
Censores etiam ferre coacta suos,
Qui lacerent illam, morisque nocente lacestant,
Intemperativas injiciantque manus?
Me quoque (si fas est parvis componere magna,
Et sum Pierii pars quotacunque chori)
Me quoque livor iners, & stulti pagina Codri
Læsit, furtivis impeditique modis.
Et tamen innocui certe, nec multa petentes
Vivimus, & pacis nos tenet unus amor.

O felix, quamvis obstant insuvia multa,
 Nec te curarum nullus amaror habet,
 Qui frueris jam pace data, placidusque quiescis;
 Intentus libris tempus in omne tuis.
 Illic incerti stultiissima somnia vulgi
 Despicis, & fluxas, quas habet orbis, opes.
 Illic invidiae labem dirumque venenum
 Spernis, & ignava spicula missa manu.
 O iterum felix, opibus qui duceris istis,
 E quibus est solis vera petenda quies!

E L E G I A R U M

L I B E R I V.

E L E G I A I.

A D

PAULUM EDINGIUM.

De parum felici patria statu.

Dingi, Phœbi studijs exculte medentis,
 Juncte mihi longæ fœdere amicitiae:
 Accepi nuper missam, dilecte, salutem:
 Cumque tuis verbis lecta querela tua est.

Jure vices Patriæ miserandaque fata dolentis
 Questibus accedo, nec minus ipse queror.
 Languentis vultum agnosco, & miserabile vulnus,
 Eliciunt lacrimas & mala tanta meas.
 Agnosco navem, tumidis quæ fluctuat undis,
 Savaque ab æria fulmina missa domo:
 Spem quoque dejectam, sensim crescente periculo,
 Dum mare, dum venti, dum fera sevit hyenis.
 Jure cies lacrimas, & tristia tempora luges,
 Et quod sit nobis mortua pcene salus.

Jure dolent tecum mœrentque hoc nomine cives,
 Quos sua, quos patriæ publica damna premunt.
 Mœrent agricole, mœrent matresque nurisque.
 Etatem cruciat quamlibet ille dolor.
 Sed tamen in rebus, quas fors turbavit acerba,
 Mens mea stat firmo, quo stetit ante, gradu.
 Spes sit rapta licet, nostro tamen illa resurgit
 Corde, & sollicitum cogit abire metum.
 Haec facit, ut coelo ventura levamina credam,
 Et certam, nobis quam negat orbis, opem.
 Ille Deus, bene quo Batavum res publica nixa est,
 Non finet expertes ponderis esse preces,
 Quas mœstus fundis, quas fundit Belgica tecum,
 Non intermisit Belgica fræta malis.
 Ille Deus, toties hostes strataisque moratus
 Infidias tuto tramite sternet iter:
 Cuī, modo res poscat, rerum natura novatur,
 Cui tellus, vastæ cuī famulantur aquæ.
 Inspice majorum, Edingi, monumenta: videbis
 Auxilium summo sepe venire polo.
 Hostili è terra multæ solvere carinæ.
 Nec mora: vi magna litora nostra petunt.
 It mare mutato curſu, fluxuque stupendo
 Disjicit, id ccelo præcipiente, rates.
 Divinæ agnoscunt hostes miracula dextræ,
 Et repetit patrum vis stupefacta solum.
 Gallus adeſt alias signo viatrice superbus,
 Adstrictisque gelu pergere coepit aquis.
 Rumpit iter Pater omnipotens glaciale per imbræ,
 Conſiliisque feris injicit ipſe moram.
 Surgunt cœſtiva rurſum caligine nubes.
 Tardatur properans decipiturque manus.
 Conjurant gemini Batavorum in robora Reges,

Sed desiderio falsus uterque suo est.
 Exigua, at cœli ſemper defensa favore,
 Viribus unitis terra Batava ſtitit.
 Hoc formidatus late quoque ſenſit Iberus,
 In Batavos cujuſ nil valueret doli.
 Hoc ſenſere alii quondam, quos dira libido
 Impulit in noſtræ tristia damna rei.
 Cœli cura ſumus, cœli clementia ſepe
 Admitit noſtras aure favente preces.
 Sed juvat exemplis quid te laſſare vetuſtiſ?
 In nova, queſo, mihi tempora mente redi.
 Nonne tibi ſubeunt diſcrimina nupera? nonne
 Quis poene oppreſſa eſt patria tota malis?
 Ecce duo infando ſociati foodere reges
 In nos conjunctis viribus arma parant.
 Et modo per fraudem, per vim modo multa cruentam
 Tentant, & noſtras aggreduntur opes.
 Nec ſatis eſt laceraſſe manu ſua viſcera dira.
 In ſocios rabies iſta parata fuit.
 Et nunc vidiffes ſuprema, Britannia, fata,
 Et nunc iſtu iſto, patria, lapſa foreſ,
 Ni Deus ætherea nos refpexiſet ab arce,
 Et gratam nobis inde tulifſet opem.
 Auriacus ſubito patriis eluxit in armis,
 Ille manu fortis, conſilioque potens.
 Religio rediit, Libertasque alma Britannis,
 Noſtraque ſunt omni corda levata metu.
 Fugerunt longe gemitus, fugere pericla,
 Coepit & optata luce nitere dies.
 Principe ſub tanto noxas ſuperavimus omnes,
 Et rediit nobis, qui fuit ante, vigor.
 Æqua viatrice Batavum videre carinas.
 Fregimus hostiles contudimusque minas.

Stat mediis dux iste malis, quo vindice tuta
 Omnia suspenso deposituere metus.
 Ille pater patriæ (quid enim est animosius illo?)
 Pro caris Belgis cuncta pericula subit.
 Nec deerit nobis umquam (constantia tanta est!)
 Dum sequitur proavos, non minor ipse, suos.
 Quod si nec bello credas nos posse juvari,
 Nec sit ab infano Marte petenda salus,
 Effulget mediis certæ spes pacis in armis,
 Aurea qua rursum secula dante fluent.
 Quando erit, ô Dea, cum Batavas remeabis ad oras
 Quando ego te dulci pertine, Diva, canam?
 O quam te cuperem numeris efferre canoris!
 Quam mihi materes carminis ampla fores;
 Et cum formoso nova lux enascitur ore,
 Et cum nox atris furva venit tenebris!
 Alma veni, & tecum felicia tempora fert.
 Sola decus nostrum, sola levamen eris.
 Omnis te votis exposcit Belgica justis.
 Hei mihi, quid cessas, Pax bona? Diva veni.

E L E G I A I I .

A D

JOACHIMUM TARGERIUM

Poësin commendat.

AT non his Helicon pateat, non cantor Apollo
 Castalias sacro fonte ministret aquas,
 Non Musæ faveant umquam: sed laudis egeni
 Traducant vitam tempus in omne suam,
 Qui divinorum dementes otia vatum
 Culpant, & studium carmen inane vocant.

E L E G I A I I .

Son sic Roma vetus sensit, non nobilis Hellas,
 Ingeniis genetrix utraque clara suis.
 Carmina demissæ, expers jacuissæ honoris
 Utraque, & illarum gloria nulla foret;
 Carmina demissæ, non nosset senior ætas
 Meconides nobis qua documenta dedit,
 Ille Pater yatum, magni cantator Achillei,
 Nec senis Ascrei nobile nosset opus.
 Et quos majestas nobis Romana legendos
 Obtulit, obscura contegerentur humo.
 Tu melius, Joachime, sacrasque per avia Diyas
 Quaris inoffenso persequerisque gradu.
 Inque choro vatum velatus tempora lauro
 Thespiaco paci nectare fæpe soles.
 O quoties tuus audivit nos Merva canentes,
 Et nostros facili combibit aure modos!
 O quoties mecum Aonidum spatiatus in hortis,
 Movisti argutæ fila canora lyrae!
 Cynthius hoc vidit, ponto qua surgit Eoo,
 Et qua defessos in mare mergit equos.
 Carmina fecerunt, fluerent ut tempora nobis
 Mollius, & fureret fors inimica minus.
 Carmina fallebant invisas suaviter horas.
 Carmina erant animo multa medela meo.
 Sæpe ubi tristis eram, minuebant illa dolorem.
 Sæpe novas vires auxiliumque dabant.
 Mordaces inter curas durosque labores
 Sæpe mihi est fessa sumpta tabella manu.
 Nec tamen haud illinc sensi folatia nota,
 Nec mihi quæsitam Musa negavit opem.
 Et quisquam ingratas audens mihi dicere leges
 Invitam cogat me cohære manum?
 Aut qui felle madens depascitur omnia Livor

Me petat, ut fileat lingua retenta metu,
Ne lacerent illi nostros carpantque libellos,
Quorum judicio rustica Musa mea est?
Non ita sacratis invisus vivo Camoenis,
Ut timeam imbelli spicula jaeta manu,
Utque meas artes atque haec mea sacra relinquam
 Impius, à doctis saepe probata viris.
Si quis, ut in populo, non sanos esse poëtas,
 Et tantum nugis incubuisse putet,
Ignorat, doctas ornent quæ præmia frontes,
 Ingeniique decus, quod sine fine manet.
Commodaque ignorat studiis manantia ab istis,
 Unde usus habeat publica vita suos.
In numeris talis judex male providus hæret,
 Et censet solis cuncta notanda modis.
Tu vero sacros vates vitæ esse magistros
 Credc, & de celo munera ferre polo.
Illorum monitis Chrysippi dogmata cedunt,
 Et quæ de prisco Crantore nomen habent.
Illorum monitis sibi postera consulit ætas,
 Nec parvos fructus colligit inde sibi.
Discimus ex illis, nobis adferre medelam,
 Atque ope Phœbea grande levare malum.
Discimus ex illis & nos aliosque docere,
 Et profectura promere multa manu.
Vulgus abi, cultu Sapientia testa decoro
 Obvia (nos ultra quid remoraris?) adest.
Quali Simplicitas pridem comes hæsit eunti,
 Cum largas ætas aurea fudit opes:
Cum nondum fastus, cum nondum dira libido
 Concuterent hominum pectora mille modis.
Hac duce carpentes iter irrisere poëtae
 Quod mentes hominum stultaque vota ferunt,

Quicquid & ambitio, vel amor scleratus habendi
 Sudoris pretium credidit esse sui,
Et bene quod vulgus queri per funera fratrum
 Credit, & audaci misita venena manu.
Enthea gêns melius, stolidos exosa labores,
 Sustinuit fætis abstinuisse bonis.
Naturæ contenta opibus nil quæsavit ultra.
 Ambitio in toto pectori nulla fuit.
Quod si nos, dilecte, viam calcamus eandem,
 Et nostrum pravo pectus amore vacat,
Quis judex, nisi mentis inops, haec otia damnans
 Nos falsis ludi dicat imaginibus?
Quis censor, nisi perversus vitioque creatus
 Arguere hos lufus deliciisque velit?
O nobis modo sit communia sacra tueri
 Cura, & dilectas demeruisse Deas.
Atque utinam proprius detur sic vivere nobis,
 Targeri, antiquis deliciisque frui!
Si nostras uno jungenti fœdere mentes
 Eiusdem studii cultor uterque sumus,
Hei mihi, cur tanto disjungimur intervallo,
 Corpore distantes, cætera mente pares?
Quicquid id est, quo nos traxerunt fata fecutis,
 Dulce sit in studiis vivere, dulce mori.

I N

MEDICINAM COMPENDIARIA

ab EODEM conscriptam.

TArgerius dudum studiis operatus amatae
 Palladis, Aonii curaque spesque chori,
 Dilectus Phœbo ante alios, artemque medendi
 Doctus, & agrorum triste levare malum;
Quo dante horrendus tenebrosi portitor orci
 A sibi commisso sape labore vacat;
 Post tot prostratas Hydras, tot monstra subacta,
 Post tot viætrici fixa tropæa manu,
 Depromit cultos populo plaudente libellos,
 Frugiferumque suis civibus edit opus:
Quod nec Romani damnent Grajique Medentes,
 Totaque quod merito terra Batava probet:
Quod non invidia, quod non delebile fæclis
 Postgenitis etiam causa salutis erit.
 Et jam Phœbeo præcinctus tempora ramo
 Doctrinæ pretium, quale meretur, habet.
 Usque adeo multum est peccus coluisse sacratis
 Artibus, & patriæ consuluisse suæ.

A D

ENGELBERTUM EDINGIUM.

HUmanum tua dum rimatur dextera corpus,
 Et rara cœcas detegit arte vias,
 Et fœse partes vertens non segnis ad omnes
 Ostendit, qua se noscere possit homo;
 Te populi plausus celebrant laudesque faventis,
 Et statuis famæ clara tropæa tuæ.
 Tota salutiferum agnoscit patria, ecce, laborem.
 Ecce tuas curas patria tota probat.
Quin miseri per te longo languiore levati
 Enarrant titulos ad tuâ facta tuos.
 Plus aliquid, quam nos prisci docuere Medentes,
 Plus aliquid certe nos tua lingua docet.
 Te narrante reclusarum miracula rerum,
 Docta cohors omnis pendet ab ore tuo.
 Gaudie sorte tua. scena sublimis in alta
 Virtutis cernis præmia justa tuæ.
 At mihi Pièræ non donant æra puellæ,
 Nec mihi de sterili nascitur arte favor.
 Tu similesque tui tenuem laudatis avenani,
 Carmina mirati, Pieridasque meas.
 Cætera turba palam studii infelicis amoreni
 Ridet, nec cantu tangitur ulla meo.
 Et tamen ista subire jubet fastidia fæcli
 Cynthius. in peccus jus habet ille meum.
 Hæc mihi nascenti neverunt fata forores,
 Ducentes triplici stamina certa manu.
Quid supereft nobis? fœquimur mandata Dearum
 Vibrantium ardentes in mea corda faces.
 Da veniam, Edingi, morbumque ignosce fatenti.
 Quippe mihi juris non datur esse meis

A D

J A C O B U M B O D A N I U

*Cum summis in utroque Jure honoribus
in signiretur.*

A Urea lux oritur rapidis advecta quadrigis,
Aurea lux, votis sape petita tuis.
Hac tua, Bodani, æthereas folertia fedes
Cogitat, & vilem gnava relinquit humum.
Hac, tibi nec tendæ viridi de fronde coronaæ,
Hac, danda ingenio præmia digna tuo.
Hæc post tot curas, post tot molimina rerum,
Non intermissi meta laboris erit.
Tanta dedere tibi vigilata commoda noctes,
Et multa exacti sedulitate dies.
Te studium constans vastum dare vela per æquor,
Nec nimium faciles jussit inire vias.
Et jam sperata tandem tellure potitum
Ardet honoratis addere Leida viris.
Et tibi sanctarum referat sacraria legum,
O amor, ò Themidos mysta togate tuæ!
Eia age, sume decus longo sudore paratum,
Eia age, virtutis præmia sume tuæ.
Et qua te fervens genii rapit impetus, aude
Tendere iter, proavis nec minor esse tuis.
Sic quæ te emisit dias in luminis oras
Conveniens stirpi nomen in orbe feras.

In Nuptias

H U B E R T I H O P I I,

E T

M A R I A E M O L L I A E.

E N lacrimas tibi jam siccat Fortuna benigna,
Et tua jucundus coepit secundat Amor.
Fugerunt gemitus, fugerunt mille dolores,
Et quicquid Veneris primus amaror habet,
Mollæ se præbens jam Mollia, basia jungit
Mollia, virtutis præmia multa tuae.
Mollis adest, & sperato concedit amor:
Illa, sub amplexus nec negat ire tuos:
Cui virtus dedit & regina Modestia morum
Nobile virginæ nomen habere choro.
Applaudit Citherea tibi, latusque Cupido:
Applaudunt Charites, plaudit & ipsa Themis,
Delicia Themis alma tuae, cui mysta fidelis
Multæ sœles larga tura cremare manu.
Exultat quoque Merva Pater, mea gaudia quondam;
Dum non parva tibi commoda spondet Hymen.
Ecce offert Majus nitidos, sua munera, flores,
Impediens sponspæ fronde virent caput.
Tu latus dominæ paflurus regna puellæ
Non renuis caro subdere colla jugo.
Edocetisque leves gemitus & fundere fletus
Laberis, & constas vix, velut ante, tibi.
Dilectos natos, Veneris pia præmia castæ,
Deliciasque tibi fors dabit ista novas;

E L E G I A VII.

Dilectos natos, curarum suave levamen,
O Hopi, & socii pignora grata tori.
Sic Lucina tibi det nomen habere Parentis,
Et desideriis aqua fit usque tuis.
I quo te vocat almus Hymen, parvusque Cupido,
Quo rofex Charites, quo Cytherea vocat.
Sic tibi stet nullo temerata dolore voluptas.
Sic tibi stet nullis commaculata malis.
Sic liceat multos cum conjugi molliter annos
Vivere, & in patrio confenisse solo.
Sed quid vos moror? atratis nox ingruit alis,
Condidit & dudum Cynthius ora mari.
Leuctulus exspectat: vos leuctulus urget ad arma.
Bellate, & multa prole beate domum..

E L E G I A VII.

A D

JOACHIMUM TARGERIUM

C U M

IDAM VERDUVIAM

Domum diceret.

ADvenit sperata dies. junguntur amantes,
Votaque successu non caruere suo.
Sic relevas vatis duros, Hymenæ, labores,
Jamque dies illi mollius ire facis.
Et merito: ille tuum late celebravit honorem,
Et cecinit laudes ad tua festa tuas.
Ille tuas turbam teneram perduxit ad aras,
Nexuit & numeris vincula sacra suis.

E L E G I A VII.

En nunc ipse suq stimulos sub pectori versat,
Seque Cupidineo sentit amore rapi.
Nec curat Musas ultra: Parnasia linquit
Culmina, nec pleistro dulce sonante canit.
Nec curat Phoebum, ut quandam, Phœbique medelam,
Vulneraque artifici restituenda manu.
Ignibus Idaliis agitatus cogitat Idam,
Idalius campos, Idaliamque Deam.
Nec, nisi dura suis quæ laesit corda sagittis,
Virgo levat certa vulnera facta manu.
Idam poscit opem: sola spes omnis in Ida.
Ida quies tanti est & medicina mali.
Ida illi nunc est longe formosior ipsa
Cypride, non tacta candidiorque nive:
Quæ nunc perfimili tandem percussa furore
Vatis amatoris cor juvenile foyet,
Dumque columbino jungit noya basia more
Cœlestè adspirat nectar & ambrosiam.
Quem tibi nunc animum sentis, dulcissime rerum?
Quis tibi nunc repit tota per ossa calor?
Felix forte tua, felicibus utere donis,
Utere deliciis, quas habet alma Venus.
Quæ precor ut totidem tibi fint, quot litora conchas,
Quot coelum stellas, quot gerit Hybla favos.
Sic incrementum capiat, flammisque potentes
Excitet, & vires tempore sumat amor.
Sic quæ vos junxit semper concordia jungat,
Nec rumpat vestros mors, nisi fera, dies.

PETRO COLARTIO,

E T

ELISÆ HOFMANNI

HAec tenus innupta studiis devota Minerva,
Castalidumque sacris dedita Elisa fuit.
Hic illi labor, hæc illi fuit unica cura
In sua dilectas vota vocare Deas.
Res quoque successit. Clariæ favere forores,
Et facta est sexu fortior ipsa suo.
Exemplaque novo cunctis prælata puellis
Coepit in Aonio nomen habere choro.
Inde Aganippæos animosior illa liquores
Haust, & in versus ingeniosa fuit.
Perspexit, celebres quo cursum egere poëtæ,
Capta lyra Flacci, Pindaricisque modis.
Duxit inoffensæ sic mollia tempora vita,
Læta libros inter Pieridasque suis.
Nec notus fuit ullus amor, tædasque perosa
Decrevit studiis invigilare suis.
Hæc illi primam firmârunt arma juventam,
Nec depulsa gradu mens generosa suo est.
Vidit, & infano Colartius arsit amore,
Atque alimenta suis ignibus ipse dedit.
Quid non ingenium, quid non facundia posset?
Quid non, qui toto peccore regnat, amor?
Vincitur insolito populante calore medullas,
Et nuper spreco servit Elisa Deo.
Exultat viator Paphia cum matre Cupido,
Pallas & accensas comprobat ipsa faces.
Scilicet hanc legera rerum studiosa tuarum,
Sponse, tibi cecinist voce favente Dæa:
Atque illa te lustantem constanter arena

Victorem fecit læta referre pedem.
Namque inter vitæ strepitus vitaque labores
Diceris illius tu quoque castra sequi.
Ut stupuit te narrantem primordia mundi,
Et quas Natura lingua reclusit opes!
Ut cuncta hæc salibus Grajis salibusque Latinis
Sparsa tibi vario sponsa lepore dabit!
Et suaves addet cantus, & carmina dicet,
Par quibus ingenio, Lesbi puella, tuo.
Felices animæ, parili quas igne calentes
Æternò junxit foedere mitis Hymen!
Attollunt voces hæc ad connubia vates,
Et celebrant plausu gaudia vestra suo.
Ecce Heliconiades descendunt æthere Divæ,
Et celebrat festum Delius ipse diem.
His sepe adjungunt Charites, Risusque, Jocique,
Et Lepor, & molles undique Blanditiæ.
Ipsaque odoratis Hofmannæ tempora fertis
Innectit nivea Flora venusta manu.
Sylvaque vicina, & ludentes frondibus auræ,
Invitant querulas ad leve carmen aves.
Inde canunt illæ, & formosæ nomen Elise
Per juga, per valles, deviaque antra ferunt.
Audiit, & mediis nitidum caput extulit undis
Spara, & limpidulis latior ivit aquis,
Spara per ingenium doctæ celebratus Elise,
Qui nunc ex illo nomine nomen habet.
Ergo age jam parto viator lætare triumpho,
Et cape militia præmia digna tua.
Inque tuae amplexus dominæ (quid vota moraris?)
I sponse, in licti deliciasque tori.
Unde tibi exfurgat lepidorum turba nepotum,
Qui sint felicis gloria certa domus.

In Nuptias

C A S P A R I S C O S T E R

E T

J A C O B Æ W A T I N I A E

Dulces Watiniæ ardebat Costerus ocellos,
 Et puram frontem purpureasque genas,
 Et pulcri illecebras oris, mellitaque verba;
 Et ferus illius pectus habebat amor.
 Nec spes multa fuit: virgo averiata precantem
 Ignoti sprevit jura superba Dei:
 Nec multum solamen erat. Jam scrinia docti
 Versabat frustra nocte dieque chori.
 Nec jam Mularum auxilio Phœbique faventis,
 Nec jam Palladio numine tutus erat.
 Vidit, & indignas cupiens depellere curas
 Descendit summi Cypris ab axe poli.
 Quid longas, ait, infelix, per tædia noctes
 Ducas, & ingratum pectore vulnus alis?
 Ipsa ego virginos fastus animumque movebo,
 Lenimen luctus gyande futura tui.
 Dixerat: experta est virgo, quos riserat, ignes:
 Experta est telis vulnera facta novis.
 Nec mora: contemto pectus succensa calore
 Admisit blandas aure favente preces.
 Protinus unitas stringit concordia mentes,
 Et Paphia foedus pacis inire facit,
 Jungere & amplexus molles atque oscula grata,
 Deliciisque frui, quas Hymenæus habet.

Certatim adspirant accensis Numina tædis,
 Et sacrata sua vincula voce probant.
 Ecce suos edit latus pater Amstela plausus,
 Plaudit & è mediis Ya sonorus aquis.
 Sensit Schalbruchius, doctæ laus magna cohortis,
 Auspicium felix nec minus ipse dedit.
 Exultant pariter juvenes pariterque pueræ,
 Et cuncti læta voce Triumphe sonant.
 Vivite felices sponsi, quos una voluntas
 Unaque conjunxit copula & unus amor.
 Vivite felices, venturorumque nepotum
 Et pulcræ sobolis semina prima date.
 Quæ vos delectent, quæ vos virtutibus æquent,
 Quæ sint florentis spes manifesta domus.

E L E G I A X.

In adventum Veris.

Am redeunt iterum jucundi tempora veris,
 Et læta exornant floribus arva novis.
 Jamque suas tellus vires frondesque resumit
 Arbor, & in gravido palmitæ gemma tumet.
 Exultant volucres, & cantibus æthera mulcent,
 Et matutino carmine sylva sonat.
 Ecce iterum stabulis exit pecus omne relictis,
 Ecce iterum campos & nova rura petit.
 Pascuntur late virides armenta per herbas,
 Primaque, clausa diu, grama tondet ovis.
 O mihi si liceat vacuo curisque soluto
 Innocuos læto ducere rure dies,
 Et procul à populi strepitu insanoque tumultu
 Aspectu coeli liberiore frui!

Hæc certe nobis hilararent gaudia mentem,
Hæc esset nobis saepè petita quies.
Tunc mihi diçtarent non dure carmina Musæ,
Et de fonte sacro pocula plena darent.
Ipsi etiam gratus Phœbo tunc dicerer inter
Non fastiditos nomen habere viros.
At nunc perpetuo mihi mens distracta labore est,
Et sub non justo pondere fessa gemit.
Et quis adhuc querat, mihi cur nullo igne calenti
Assiduo tactum frigore Carmen eat?

ELEGIA XI.

Manibus

PAULI EDINGII.

Afflictus dudum morbis Edingius orbem
Deserit, & pronam tendit ad astra viam.
Jamque sui desiderio vehementer reliquo
Assiduo luctu pectora nostra coquit.
Questibus indulget Groninga, & luget adentum,
Cumque illo raptam, quam modo sensit, opem.
Sed mihi quid superest, rerum suavissime Paule,
Dum tanta cogor parte carere mei;
Dum te perpetua oppresit mors ferrea nocte,
O Pylii vitam vivere digne sensis!
Occumbens tecum rapuisti gaudia nostra,
Et quæcumque mihi grata fuere prius.
Res me nulla juvat, lacrimas nisi fundere crebras,
Et frustra nomen saepè vocare tuum.
Jam mihi spectata ante oculos virtutis imago
Errat, & irruptæ nodus amicitæ,

Et lepor, argutique sales, candorque, fidesque
Sincera, & nullo tempore Iæsus amor.
Tot bona nunc uno tecum sunt clausa sepulcro.
Quam gravis est nobis, qui tegit illa, lapis!
Interea te clara vehit super æthera Fama,
Et celebrat dotes commemoratque tuas.
Grataque Pœoniis te dudum Heroibus addit
Edoctum morbos arte levare malos.
Ecce adventantem fratrum excipit umbra tuorum,
Quos parili fato mors inimica tulit.
Illic tranquillas duces per facula luces,
Et vitam meritis convenienter ages.
Edingi, care Edingi, si quis tibi sensus
Restat, & es nostri post tua fata membrum,
Dilecta Edingi, monumentum hoc vatis amici
Accipe, supremum qui tibi dicit AVE.

ELEGIA XII.

A.D.

GULIELMUM MOLERIUM

Cum ei poemata sua mitteret.

Ecce liber prodit, populique in luce videri
Gestit, & è latebris profiliuisse suis.
Quem toties votis, tota quem mente petisti,
Jam desideriis annuit, ecce, tuis.
Nec mora, quam petimus, nobis conceditur ultra.
Urget amicorum turba, gravisque mihi est.
Urget & Aonidum ductor Cyrrhaeus Apollo.
Urget, & audaces nos facit ire vias.

E L E G I A XIII.

Et nunc audemus Livoris spernere morsus,
Cujus ab affiduo pectora felle virent.
Quid faciam, Gulielme? Deo parere necesse est.
Libertas abiit, nec super ulla mihi est.
Sic, modo quæ nostram capiebant otia mentem,
Accipies, animo pabula grata tuo.
Forsan & hæc, fidibus quamvis modulata pusillis,
Qui legat & laudet, unus & alter erit.
Forsitan & patriam, cui tu vicinus es, urbem
His dabitur numeris demeruisse mihi:
Et Moſa, ut quondam, veteri gavifus alumno
Laudabit foetus fuscipetque meos.
Quicquid id est certe, te nostra incepta probante
Vela damus, quo nos aura secunda vocat.

E L E G I A XIII.

I N O B I T U M

P E T R I B E R N A G I I

E Reptus mundi tenebris Bernagius altas
Coelicolum fides lucidaque astra petit,
Ille Machaonia dudum clarissimus arte,
Et multa herbarum cognitione potens,
Ornatus toties querna de fronde coronis
Non exoranda crimine mortis obit.
Nil tamen efficies: frustra tua ſpicula mittis.
Neq̄ totus fiet, Mors fera, præda tibi.
Reddunt vivacem ingenuæ, quas calluit, artes,
Dantiaque aeternum Musica ſacra decus,
Et labor occasus rerum ſcrutatus & ortus,
Et naïvi mores, nec violata fides;

E L E G I A XIV.

Et quod pacis amans pacis quoque jura colebat;
Quo titulo nullus dulcior effe potest.
At tu, quem mœſti raptum lugemus amici
Ad superas dignum ſerius ire plegas,
Humanis fessus rebus jam pace potire,
Quam tibi perpetuam donet habere Deus.

E L E G I A XIV.

A D

H U B E R T U M H O P I U M

In Gallias abeuntem.

E Rgo paras, Hopi, peregrinas tendere ad oras,
Dux ubi Borbonius ſceptra ſuperba tenet.
Ire paras, firmæ ſedet & ſententia menti,
Teque retardantis fers male damna mora.
I, precor, alitibus (nec jam tua vota moramur)
I, precor, alitibus, ſed rediture, tuis.
I precor, & nullo te Phœbus torreat æſtu,
Nec te deciduis obruat Auster aquis.
Et tibi ſit nullis temeratus nubibus æther,
Et ſemper puro luceat axe dies.
Interea dum tu claræ miracula terræ
Aspicis, & pedibus Celtica rura teris,
Formosus dum te Ligeris magnisque Garumna
Detinet, & memorem vix ſinit effe mei,
Te prece, te votis, exoptatissime rerum,
Et defideris proſequar uſque meis.

Spe-

Speque tui redditus curas solatus amaras,
Pars animæ, dicam, jam venit ille meæ.
Meque parans in complexus redeuntis amici
E dulci promam vina vetusta cado.
Mox ubi non dubius nostras pervenit ad aures
Nuncius, atque animo cura fugata meo est,
Tanta lætitiae tactus dulcedine mentem
Exfolvam Reduci munera vota Jovi.
Et titulum adjiciam, SALVO HOOGSTRATA
AMICO.
O utinam nobis fulgeat ista dies!

J A M B I C A.

DAVIDIS HOOGSTRATANI

A M B I C O R U M
L I B E R.

I.

A D

E T R U M F R A N C I U M.

S C A Z O N.

Enuste Franci, magna cura Musarum,
Et cura Phœbi, gloria eruditorum,
Ut mensa nuper, qua tibi fui junctus,
Mentem fecellit, ire qua in leves verius
Debebat, acta spiritu poëtarum:
Quo se moveri sentiunt, ubi Phœbo
Simulque Baccho turgidas habent venas!
Præsente tanto flamme; an deo vatum,
Cantantium præsente virginum biga,
Quid me impedivit, quidve vota decepit?
Vel quid repente faustum gravi thyro
Affixit, & novo stupore complevit,
Istisque grandi corpus omne concusit?
Ignoſce, Franci, numinis capax tanti
Non nostra mens est, non eas capit flammis;

G

Quis

Quis tu incalescis, impetuque mirando
Par Mantuano carmen intonas ori.
Sic sic stupebam, dum pudor mihi tandem
Me reddere, & movere Musa se coepit,
Sed claudicans, & languidos trahens artus,
Ut lassa cantu te salutet ingrato.
Fallorne? an illa nunc valentior facta,
Me mulcet, atque recreat novo pastu,
Et sic gravato sufficit novas vires?
Jam sentio illud. Jam mihi redit vena,
Et hoc calore, sicut ante, firmatus
Phœbo medenti gratias ago, si non
Phœbi favore Franciique privabor.

I I .

J A N I B R O U K H U S

Albo inscriptum.

S C A Z O N .

VIrtutis altæ imago, dotibus raris
Instructe peccus, saeculi jubar nostri,
Armate ferro Martio, & tamen facte
Ad pacis artes, grande literatorum
Decus virorum, grande laudis exemplar,
Ocelle vatum, parque Cynthio nomen,
Et nos amicis adjici cupis caris,
Nostræque chartis expetis manus signum?
En nil moratus obsequor tibi, promtam
Regente amoris impetu mei dextram.
Nigras papyro in candida notas scribo,

Sed candidas purissima notas servat
Mens in tabella, nulla quas dies perdet,
Usura dum conceditur brevis lucis;
Beatiorem quam mihi facit foedus
Sodalitatis dulce, quo tibi jungor,
Amate multum, amate jure Broukhufi.

I I I .

HEOPHILO RYKEWARDIO,

Cum Medicorum ordini infereretur.

Ic est. latere non solet mens altior.
Erecta floret, atque in arduas vias
Se conjicit, labore nullo territa.
Illusfre semen se propagat latius,
Surgitque in ortus (sic enim decet) fuos.
Nunc excitatur Rykewardii vigor
Virtute Patris incliti scientiis;
Qua prole quondam se beatum Rottera
Existimavit, & superbit sua
Felicitate. calcat istam semitam
Nunc filius, sacrisque Phœbeis vigil
Et diligens polire mentem nititur.
Percurrit omne, quod labor Medentium
Evolvit ingens, quodque naturæ penus
Miraculosa detegit cunctis manu
Semper benigna. Quanta dona te manent,
Quis evehitis mox ad alta stlera,
Alumne Phœbi docte, Musarum decus!
Sed reslat unum, quo patescat omnibus
Doctrina rara, peccatori insidens tuo,
Certamen. en jam vincis adversarios
Lingua diserta; en Cynthius lauro sua
Ha cingit ipse gloriose tempora.

G 2

I V .

*In Amœnitates literarias vernaculo
sermone editas*

A

P E T R O R A B

Gaudete Musæ, tuque Musarum arbiter
Apollo gaude, & fronde vernanti caput
Tui corona vatis & Myſtæ tui,
Amœnitates qui tibi hafce consecrat,
Tuumque nomen auget æternis modis,
Sibique nomen condit æternis modis.
Namque ille doctus tangere argutam chelyn,
Amœnus ipse, amœna scribit carmina,
Lufusque molles, quos poëtarum chorus
Miratur, & multis celebrat laudibus.
Audetque plura, & quicquid antiquum tenet
Facunda Roma, aut erudita Græcia,
Describit in perennibus chartis simul:
Et quicquid orbis in ſinu fovet ſuo:
Et quis furor fit vatibus facris datus:
Quid noſtra diſtent ſæculis prioribus:
Quis arte ſcribat: quifve plene ſomniat;
Et quos perenni Fama decantet tuba.
Charitum medulla, Rabe, ſic ſcriptis tuis
Firmare perge nomen, & vita dies
In plurimis traduc amœnitatibus,
Quas ipsa Mors non deleaf telis suis.

In opera forſcis

O A N N Æ C U R T E N I Æ.

Miranda forfex, erudita quam manus,
Quam promta versat, artis inventrix novæ,
Que vincit acrem Apellis ipsius manum
Scopæque, quos jaſtavit olim antiquitas;
Simulare ſolers chartula vili ſuo
Quodcumque mundus continet vagus ſinu;
Miranda forfex, num rogatu Cypridis
Te duxit ardens officina Mulciber,
Et liberali numine afflavit tibi?
An Gratiarum triga confenſu pari
Largita dotes eſt tibi ſuas, ita
Miraculofas ingenii ut dares notas,
Efſes ut invidenda cunétis artibus,
Ut tota jam Natura cederet tibi?
Quicquid profeſto, quicquid eſt iſtud, bona,
Divina ſunt, que fingis, humanum nihil.

V I.

Doctrinam vita Magistrum effe.

I te voluptas blanda doctrinæ tenet,
Si nec laboris abſtrahit fastidium,
Conſante gressu ſemitam vera teres
Sapientia & virtutis, & liber metu
Ddioque trifti, cæterisque affectibus,
Palam beatus exiges tuos dies.
Quin liberatus terreæ facis lue

I V.

*In Amœnitates literarias vernaculo
sermone editas*

A

P E T R O R A B O.

GAudete Musæ, tuque Musarum arbiter
Apollo gaude, & fronde vernanti caput
Tui corona vatis & Mystæ tui,
Amœnitates qui tibi hafce confecrat,
Tuumque nomen auget æternis modis,
Sibique nomen condit æternis modis.
Namque ille doctus tangere argutam chelyn,
Amœnus ipse, amœna scribit carmina,
Lufusque molles, quos poëtarum chorus
Miratur, & multis celebrat laudibus.
Audentque plura, & quicquid antiquum tenet
Facunda Roma, aut erudita Græcia,
Describit in perennibus chartis simul:
Et quicquid orbis in sinu fovet suo:
Et quis furor sit vatibus facris datus:
Quid nostra distent fœculis prioribus:
Quis arte scribat: quisve plene somniet;
Et quos perenni Fama decantet tuba.
Charitum medulla, Rabe, sic scriptis tuis
Firmare perge nomen, & vitæ dies
In plurimis traduc amœnitatibus,
Quas ipsa Mors non deleaf telis suis.

V.

In opera forficias

JOANNÆ CURTENIAE.

MIranda forfex, erudita quam manus,
Quam promta versat, artis inventrix novæ,
Quæ vincit acrem Apellis ipsius manum
Scopæque, quos ja&tavit olim antiquitas;
Simulare solers chartula vili suo
Quodcumque mundus continet vagus sinu;
Miranda forfex, num rogatu Cypridis
Te duxit ardens officina Mulciber,
Et liberali numine afflavit tibi?
An Gratiarum triga consensu pari
Largita dotes est tibi suas, ita
Miraculofas ingenii ut dares notas,
Eſſes ut invidenda cunctis artibus,
Ut tota jam Natura cederet tibi?
Quicquid profecto, quicquid est istud, bona,
Divina sunt, quæ fingis, humanum nihil.

V I.

Doctrinam vitæ Magistrum effe.

SI te voluptas blanda doctrinæ tenet,
Si nec laboris abstrahit fastidium,
Constante gressu femitam veræ teres
Sapientiæ & virtutis, & liber metu
Odioque tristi, cœterisque affectibus,
Palam beatus exiges tuos dies.
Quin liberatus terreæ fecis lue

Ad astra rectum celsa fustolles caput
Sublimis, & mortalium exemptus gregi.
Hæc vera laus est, mente complecti sua
Pulcherrimarum divitem rerum penum,
Et promere hinc formare quæ vitam queant,
Et erudire regulis prudentibus,
Quæ vera faltis separant bonis bona.

V I I.

Temporis jacturam gravissimam esse.

REs triste damnum plurimæ nobis ferunt.
Dispensiorum cuncta sed qui cogitat
Discrimina, assidetque censor sobrius,
Et illa justo pendit æquilibrio,
Jactura, dicet, temporis primaria est :
Fastidiosa sive negligentia,
Quæ muneris sit perperam memor sui,
Horæ fugaces frugis expertes eunt,
Pereuntque totæ : sive perversus labor
Nugas capebit, seque consumit, nihil
Opera recondens sedula dignum. Ruit
Curru citato Occasio, frontem gerens,
Ut comprehendendi possit, instructam comis,
Post caiva non tenetur, & semel pedes
Si concitârit, ut fugæ se subtrahat,
Plorare ferum est. Ludit injectas manus,
Moræque fægnes arguit turpissimæ.

V I I I.

A D

STUDIOSAM JUVENTUTEM.

AState summus si tibi est gravis calor,
Infanus arva quando Sirius coquit,
Docilis juventa, deficit vigor tibi,
Quem studia pofcunt. Ast ubi ferox hyems
Proferre cœpit ora, & ingenti gelu
Adstringere undas, totus ut Septentrio
Videatur has migrasse in oras, frigore
Onustus acri, languor obrepit simul
Animis molestus, adferens damnum grave.
Ergo morari his torpidis obstaculis
Coacta pubes, sarcies studio novo
Hæc dama, ubi aëri temperatior reddit.

I X.

A D E A N D E M.

Parentibus obediendum esse.

Auctoritatem patribus munit Deus,
Vetatque justæ detrahi observantæ
Lex fixa quicquam. Gratia excipit bonis
Parere promptos largiter fluentibus
E fonte facro, & floridos felicitas
Præstat penates missa de celso polo,
Non quæ caduca turbidos ortus habet,
Sed firma quæ perficit. Hinc cœlum capit

Suos colonos, imbuitque gaudiis
Haud destruendis. Ille qui legis metu
Sacra repulso tendit in contrarium,
Graves frementis sentiet poenas Dei,
Post fata non minora passurus mala.

X:

Sapientiam vera felicitatis fontem esse.

JUstum & tenacem consilii sui virum
Scelerisque purum promovet Sapientia
Felicitatis omnis ad fastigium,
Non ambientem gloria vana frui,
Opibusque fluxis atque honorum insignibus
Carere doctum. Victor incedit sui,
Quem Pallas armat, auspice hac sortem premit,
Eiusque calcat munera audaci pede,
Et quod cupido folidus defert fibi.
Avidum domare spiritum qui scerit,
Regnum ille regni omnibus majus tenet.

X I.

Virtutem ignotam jacere.

Virtus recessu quicquid abscondit suo,
Oculis patere si daretur, pectora
Amore miro incenderet mortaliuum.
Impellerentur inde, seque nobilis
Studiis palestræ exasciandos traderent.
Hinc quippe surgit ardor haud inglorius,
Erectioris fomes acer spiritus,
Amorque famæ fervidus, quæ talibus
Curis reponit non caducum præmium.
Virtus sed æstimata pretio non suo
Vilescit inter terreæ res indolis.
O inficieti temporis fœcordia!

X II.

X I I.

Omnibus ad virtutem adiutum patere.

Virtus recludit omnibus sacrarium,
Et a palestra neminem excludit sua,
Qui gaudet exercerier rebus bonis,
Fervente ductus gloriae cupidine,
Ad posteros transire quæ ferros queat.
Qui non movetur præmio tam nobili,
Debet vocari degener, nec dignus est,
Veneranda virtus quem suo adscribat gregi.
Nam pondus is telluris exigit dies,
Nec mortuus relinquit ullam gloriam.

X I I I.

Constantia in adversis.

Virtutis altæ viribus qui nititur,
Immitis audet tela fortis spernere,
Nulloque vietus levientis impetu,
Ad astra celsa tollit eretum caput:
Nec ille plagas sustinet minus datas,
Quam palma ferre pondus impostum solet,
Quæ recta perstat, nesciens procumbere,
Et altiores pressa radices agit.
Constantia est calcare fortunam pede.

X I V.

In novi anni initio.

CUrus peregit annus elapsus suum
Fuga tacente, sed parum feliciter,
Reddenda nostræ ratio si vitæ foret.
Si quisque verset sedulo examen sui
Censor severus, obvios testes dabit,

G 5

Con-

Convincier quis possit, ignave dies
 Sibi perisse, frugis expertes bonas,
 Seisque recto deviasse tramite,
 Turpemque sparsam moribus suis luem.
 Sed cum novatum solis exorti jubar
 Jam promat annum, spes & apportet novas,
 Majore sefe alacritate sufficit
 Virtutis ardor. Quisque defectus suos
 Refarciamus: splendeant mores novi
 Post expiatum temporis contagium,
 Quod nunc dolemus, fera pœnitentia
 Ne nos fatiget irritis doloribus.

X V.

Vita & floris comparatio.

UT flos in horto pulcer aspectu, suo
 Nitore pascit lumina intuentium,
 Et gratiosa detinet fragantia,
 Cum mane primo ridet exortus dies,
 Sed sole sero in pulverem ruit, suo
 Orbis decore, pristinaque gratia:
 Sic vita nostra est. illius vigor perit,
 Cum tristis ægritudinis lues venit,
 Aut cum senecta obrepit infirmo pede
 Effeta tandem, & inficit nobis comas.
 Quid te ergo mentis inflat elata tumor?
 Spem summa vitæ nos brevis longam vetat
 Agitare: & ætas aufugit loquentibus.

X VI.

Primam ab Adamo labem ad posteros transiisse.

PRIMO parente nata quæ fluxit lues,
 Mortalium hæret fixa fibris intimis,
 Negans revelli, discutique nefcia.
 Hic fundus, unde fertili propagine
 Peccata foeda ivere per cunctas domos,
 Ut nulla vitæ pars ab his sit libera.
 Per bruta te circumfer omnia, & nota,
 Uti quotannis multa veteris exuant
 Pellis senectam, seque muniant nova,
 Renoventque pennas, atque permutent pilos.
 Homo per omnes fordium raptus modos
 Errori inhæret, moris antiqui tenax,
 Malæ illecebræ perditus dulcedine.

X VI I.

*Memoriam nostræ originis incitamentum esse ad
 Virtutem.*

CUM de supremo originem ducas polo,
 Quid immoraris rebus hic inanibus?
 Quid forma mundi detinet te lubrica?
 Potius in ortus surge, mortalis, tuos,
 Regnantium nec obstupesc purpuram,
 Nec ambitum fallacium clientium,
 Pompanque, vulgus imperitum quæ tenet.
 Hæc cuncta celso ridet in fastigio
 Sapiens locatus, patriamque cogitat
 Humi morari nefcius, foli Deo

Intentus, orbis qui creavit machinam,
Opusque vastum numine æterno regit,
Nostramque mentem fecit assimilem sui.
O quisquis illam sic gubernat, ut supra
Opes, honores, atque vana cætera
Confusat, ille sequitur auctorem Deum.

X V I I I.

Majorum virtutes posteris exemplo esse.

VIrtus parentum, & fama par virtutibus,
Monet nepotes, atque seros posteros,
Splendoribus respondeant domus suæ,
Ilos & ausis augeant insignibus,
Fucorum adinstar ne suæ genti ferant
Injuriam, turpisque delicti notam.
Sic ardor ille heroicus non spiritum
Remittet umquam, consciusque originis,
Labore spreto celâ quævis appetet.
Quicunque nudis fretus est nitoribus
Stirpis vetustæ, nilque dignum laudibus
Meditatur ipse, degener vocandus est.
Namque ille se se defidi affigens solo
Vivum cadaver ambulat, torpens gravi
Totus vetero, donec hinc inglorius
Tenebrisque densis tectus ad plures abit.

X I X.

A D

STUDIOSAM JUVENTUTEM.

De vitanda ignavia.

INcumbere æquis ut potest laboribus,
Quos fors cuique destinat mortalium,
Humana mens, suisque curis fungitur :
Sic occupari tota si debet, vices
Nec experitur, unde lenimen queat
Haurire, sentit plurimum fastidii,
Et blandientis otii solatium
Efflagitat, quo fessus exsurgat vigor.
Ignavia autem si placere cooperit,
Peccata crescunt uberi propagine,
Et castitati subruendæ militant.
Quicunque vestrum semitam rectæ volet
Virtutis ire, vitet hanc morem luem,
Pestem nefandam, criminumque fabricam.
Reges & urbes otium pessum dedit.

X X.

Peccatis hominum iram divinam provocari.

CRevere tanta ubique multitudine
Peccata mundi, & foeda criminum lues,
Ut ira læsi justa se prodat Dei,
Poenaque poscens impio incumbat gregi.
Hinc pestis alto missa de cœlo ruit,
Et cladibus grassatur infandis: fames

Hinc

Hinc dira gentes vexat: hinc Martis furor
Cruore gaudens, anxiisque matribus
Abominandus impetu fævit fero
Oras per omnes, & labores rusticos
Sternit, trahitque tota cum stabulis suis
Armenta, & implet cuncta questibus loca.
Nec finis ullus: pergitus culpæ rei
Redintegrata ruere per vetitum nefas,
Odisse verum improvidi, & sanctam fidem,
Fraudesque amare & perditas libidines.
Eheu quid ultra est? Tempus est retro pedem
Tulisse, & invocasse vindicem Deum,
Ut parcat iræ, tamque foedis noxiis
Ignoscatur. o clementiae fons unice,
Misericordia nostri, & lenibus solatiis
Nos erige, atque libera terroribus,
Qui nostra turbant corda noctes & dies.
Ut labe puri criminum, & vitæ integri,
Vanis relictis rebus atque inanibus,
Desideremus te, Deus, solum & tua.

L Y R I C A.

DAVIDIS HOOGSTRATANI
LYRICORUM
LIBER I.

ODE I.

Se Phyllidis landibus canendis esse imparem.

Audabunt alii viētricia Principis arma,
Et virtute ingentia capta
Moēnia, & adjicient strages cādesque cruentas.
Me diversa sonare juvabit.
Me nec percutiunt tam fortis robora dextræ,
Nec Mavortis prælia duri;
Quam dulces oculi, quam frons, quæ purior omni
Marmore mentem detinet omnem,
Quamque os dulciloquum, pectusque, genæque rubentes.
Me divinæ gratia formæ
Seducit mihi: me concepti corde calores
Solam Phyllida dicere cogunt.
Sed dum carmine dilectam nimiumque cupitan
Pro meritis celebrare labore,
Spes mihi mista metu magno dilabitur omnis,
Atque leves vanescit in auras.
Silicet humano cantari nolit ab ore
Par coelestibus illa Deabus.
Huic operi vestrum est, huic indulgere labori,
O sanctissima turba, Camoēna!
Huc vobis cantanda, Jovis quæ digna favore
Invidiam meruit Cythereæ.
Haud opis est nostræ canere hanc, quæ Cyprida vincit
Vultu insigni, & dotibus altis.

H

ODE

O D E I I .

D E E A D E M.

Se ejus amore uri.

IN me totus Amor suas
 Vires exeruit, totaque pectora
 Mollis flamma vorat mihi.
 Eheu assiduis uror ab ignibus!
 Me totum mihi surripit
 Ardentem facies Phyllidis aurea,
 Et frontis nitidum decus,
 Vivacesque oculi, sidera lucida.
 Eheu spicula quæ meis
 Hærent visceribus! quis mihi temperat
 Spem nuper validam metus!
 Virgo, fiderei deliciæ poli,
 Virgo, deliciæ meis
 Tandem, cara, meis pone doloribus
 Finem, & tristitiae gravi,
 Quæ de nocte facit me gemere & die.
 Si serves animam meam,
 Quæ fors, Phylli, mea forte beatior?

O D E I I I .

PHILIPPO FRIESTIO,

E T

MAGDALENÆ BRUINVIS.

Quid hora cessas, quæ rapidis rotis
 Curris per omnes præcipitanſ dies?
 Quid gaudium optatum moraris,
 Improba, letitiamque Sponſi?

Ahora, tandem curre citatus!
 Redde expeditæ tempora vespere.
 Ah conde vultum, Phœbe, conde!
 Cede locum nitidæ forori;
 Sponsum favore ah prosequitor tuo,
 Qui corde languens uritur intimo,
 Sponsam & tenellam. En ardet ipſa:

Illius en amor est medullas.
 At hora venit, gaudiaque attulit
 Sperata tandem, donaque Cypridis
 Turbanda jam nullo dolore.
 Attulit & placitos lepores
 Risusque molles. Currite, currite,
 Sponſi beati, ad tanta levamina
 Laboris & curæ voracis,
 Quis hominum scatet usque vita.
 Abite Sponſi: Carmina non mea
 Vos detinebunt, aufſicis bonis
 Precata vobis fauſtitatem,
 Et nitidos fine nube ſoles.
 Bellate sponſi, & dulcia prælia
 Pugnate ſemper multipliciti modo.
 Hinc sponsa vincat, vincat inde
 Sponſus, ut affiduos triumphos
 Ferant uterque. O tempus amabile!
 Exlex voluptas addere quid potest?
 Sint gaudia hæc illæſa ſemper,
 Dentque brevi lepidos nepotes.

ODE IV.

HADRIANO HOUTENO;

E T

PHILIPPINÆ MUNKERA

Sponsis.

Expertus nuper fluxos Houtenus amores
 Decreverat vitare virginum choros,
 Exosus genus invisum, fraudesque dolosque,
 Sævasque curas & dolores anxios.
 Ergo ad Piéridas rediens solitosque labores
 Discussit hac venena mente provida.
 Consilium contempsit Amor, celerique sagitta
 Trajicit istud cogitantis pectora.
 In flamas abiit rursus; rediere dolores,
 Insomniumque tormina atra noctium.
 Jamque per Harlemios campos & devia rura
 Errabat ictus vulnere infelix novo:
 Et frustra gemitus, frustra suspiria tristi
 Permista fletu duxit imo pectore;
 Donec amatoris casus misera Dione
 Dulci dolentem leniit solatio.
 Ecce Dea: monitu Munkera arrisit amanti,
 Et arsis, unum vulnus in venis alens.
 Junguntur sponsi, doctorum sanguis uterque,
 Celebrantque festum Virgines novem diem.
 Felices maneant ambo, factique parentes
 Docta beatam prole fulciant domum.

ODE V.

Angitur PHYLLIDIS desiderio.

Quando erit, ut dulci conjunctus fædere tecum,
 Te, cara Phylli, perfruar?
 Quando erit, ut detur tristes finire dolores,
 Quis differor medullitus?
 Non tibi sunt duræ ferri de semine venæ,
 Nec pectus est tuum filex.
 Nec tibi crudeles admôrunt ubera tigres,
 Nec protulit te Caucasus:
 Sed genetrix, grata quæ te dulcedine morum
 Formavit assimilem sui.
 Cur igitur pereo? miserum cur spernis amantem,
 Odioque prosœqueris truci?
 Parce, precor, dicarque tuo yixisse favore,
 Et esse redditus mihi.
 Si te Cyprus amet semper, Charitesque decentes,
 Et augeant dotes tuas.

ODE VI.

A D

PHYLLIDA.

Formam virtute decorari.

Quæ mens est sceleris confacia nullius,
 Sed morum nivea fulget imagine,
 Virtutisque terit fedula semitam,
 Immortale gerit decus.
 Hæc, Phylli, exsuperat purpureas genas.
 Hæc longe exsuperat labra corallina,

O D

H 3

Atque

Atque astris oculos Oebaliis parcs,
Et frontis tenere nives.
Quicquid corpus habet, deficit indies,
Et vanæ species prætereunt pede
Veloci. Haud sapiat, qui breve gaudium
Longis anteferat bonis.
Sed nil gratius est, nil speciosius,
Quam si forma decens, qua tibi contigit,
Et virtus propriis freta coloribus
Incedunt parili gradu.

ODE VII.

FRANCISCO ZWANEVELDIO

Sponsio.

Nunc votis, Francisce, tuis Cythereia mater
Afflavit, & volueris puer.
En venit illa dies, qua fastus ponit Elisa,
Fastidiumque pertinax.
Jamque pari tecum pectus succensâ calore
Te blanda restituit tibi.
O felix longe ante alios, mille oscula junge,
Et juncta post mille oscula
Disce tuæ in gremio nova bella movere puellæ,
Ut inde victorem Venus
Ornet, odorata & cingat tua tempora myrto.
Sic mutuis in gaudiis
Te precor ut faciat proles numerosa parentem,
Tuamque prosperet domum.

ODE

ODE VIII.

In discessum

GLYCERÆ.

TElluris Batavæ decus,
O urbs Amstelia, ô nobilis urbium
Regina, illecebris tuis,
Per quas attonitos percritis hospites,
Discessu Glyceræ cares.
Non jam me capiunt strata nitentia,
Non jam frontibus ædium
Qui fulget varia splendor imagine.
Omnis jam perit tibi,
Qua cunctos recreas, Amstela, gratia, &
Sordent deliciae tuæ.
En nymphæ lacrimas & gemitus crient,
Nec desiderium ferunt
Dilectæ ante alias triste puellæ.
Dulcis turba Cupidinum
Te jam deseruit, te Venus aurea,
Et suavis Charitum chorus.
Non ultra tepidis fota Favoniis,
Languent tota rosaria.
Mcerent assiduis læsi Aquilonibus
Horti, duraque frigora
Ingratam fluiis injiciunt moram.
Nec folis jubar aureum
Vinctos expeditat, cum Glyceræ jubar
His se proripuit locis.

Ah curſu celeri , cara , revertre,
Omnes præcipitans moras:
Ut curſus redeant fluminibus ſui,
Hortis ut redeat nitor,
Ut rurſus vigeant leta rosaria;
Ut dulcis Charitum chorus,
Et ridens Venus , & turba Cupidinum
Desertum repeatant ſolum.
Poſcunt aſſidua te prece virgines ,
Te votis pueri vocant.
Urbi namque potes reddere patriæ
Et lucem & ſolitum decus.
Cum vultu aetherico cuncta animaveris ,
Fulgebunt melius dies.
Plauſus lætitiae ſurget ad aethera,

O D E I X.

Deliam duritiae incusat.

IMIS medullis uxor , & jecur meum
Liquescit igne torrido.
At igne nullo pertepeſcit Delia ,
Teloque tacta plumbeo
Secura ludit heu meos caſus graves ,
Curasque , quæ me diſerunt.
Ah mitte tandem , Delia , hanc ſuperbiā ,
Altumque pone ſpiritum.
Perire flammis , dura , me vides meis ,
Lentaque tabe confici.
Rupiſque adinſtar , ira quam tundit maris ,
Immota peritas , nescia

Precibus moveri. Dura , formofum tege
Vultum , fi amari non cupis ,
Et abde cuncta , quaꝝ moveare me queunt.
Erras , Amante fi putas
Nomen futurum de triumphato tibi.
Nam mitibus de moribus
Animoꝝ miti provenit meritus honor.
Reſipisci tandem , Delia ,
Ne te fatiget ſera poenitentia ,
Triflīſ ſenectus cum roſas
Itas genarum tollet atque oris decus.
Amare diſce , dum viget
Tibi juventus. Labitur cito pede
Revocabilis nulla prece.

O D E X.

Deliam ſibi pro Muſa futuram.

VALETE Muſa , Numina inania ,
Valete lauri , ſertaque Delphica
Mi myrtle crines corona
Ætherea implicuit Dione.
Valete Muſa , cum mihi pectinem
Argutiorem Delia temperet.
Me molliores illa cantus ,
Me fidibus docuit canoris
Sonare , pronis quod bibat auribus
Primis juventus tacta caloribus :
Mentemque praeceptis ſequacem
Illa mihi facilis polivit.

Hinc bella fortis canto Cupidinis,
 Facesque & arcus: hinc ego lumina
 Genasque, carentemque frontem,
 Quæ teneras decorant puellas.
 Per te poëtis, Delia, misceor,
 Turbaque monstror prætereuntium;
 Meumque crebro dicta cantu
 Amplificas celebrasque nomen.

Y R I C O R U M

L I B E R II.

ODE I.

F R I D E R I C O A U G U S T O II.
 S E R E N I S S I M I A C P O T E N T I S S I M I
 R I D E R I C I A U G U S T I I.
 E L E C T O R I S S A X O N I C I ,
 N U N C
 P O L O N I A E R E G I S ,
 F I L I O P R I M U M G E N I T O ,
 G E N E T H L I A C O N .

Heroës, superum propago, clari
 Heroës, rutilo polo recepti,
 Virtus Martia quos celebrat, olim
 Late conspicuos honore multo,
 Insignes titulisque laudibusque;
 Eia cernite parvulum nepotem
 Impletum aëra fletibus tenellis,
 Pignus grande faventium deorum;
 Eia nascitur aspicitque lucem,
 Et refert facie suos parentes:

Sed

LYRICA.

Sed virtute, sed arduo labore
 Duræ militiæ, artibusque pacis
 Hos olim referet. Vigore quanto
 Ocelli radiant genæque dulces!
 Ut gaudet modo Dreda, verticemque
 Tollunt ætheriæ sub astra turres!
 Ut gaudet modo Misnia universa!
 Ut Germania nunc triumphat omnis;
 Illustres animæ polo receptæ,
 Aspirate mihi diem canenti,
 Qua non gratior ulla fulsit umquam.
 En, en auguror. Ista frons decora,
 Hic vivus color, hæ rosa genarum
 Omen indolis exhibent future;
 Qua vobis fumilis Patrique magno,
 Forti pectori, strenuaque dextra,
 Victor magnificos aget triumphos.
 Talem Græcia lata prodeuntem
 Vidit Castora luminis sub oras,
 Alcmenaque satum; decusque Trojæ
 Talis extulit Hector ante vultus.
 Hic est, qui Patriis decorus armis
 Contundet Geticas brevi catervas,
 Lunæ cornua Thessalæque franget.
 Hic est, per gladios ruens & ignes
 Qui Celtæ rabiem trucis domabit.

Salve parve puer, puer Parentum
 Longæ deliciae, tenelle salve,
 O cœli labor! ô amor deorum!
 O desiderio petite multo!
 Gratantum sonus & tibi faventum
 Implet compita lata. Te futurum
 Tui præsidium decusque seculi

LYRICA.

Clamat omnia & omnia augurantur;
 Natalemque tuum secundat æther.
 Cresce, spes patriæ salusque, cresce,
 Felix cresce puer, favente cœlo
 Dum Patris folio sedebis olim.
 Te nascente Pudor, Fidesque cana,
 Et Fas, & Pietas, Amorque recti
 In terras reddit, aureique soles.
 Te nascente viget renata tellus,
 Quam, feedis Aquilonibus fugatis,
 Demulcent animæ Favoniorum.
 Te nascente novi repente lactis
 Eunt flumina, nectarisque fontes.
 Felix cresce puer, tenelle cresce
 In dotes genitoris, atque Matris,
 Quam Candor, Pietasque vera, numquam
 Inventura parem, Benignitasque
 Dis miscent superis, locantque olympo.
 Felix cresce puer, novosque plausus
 Disce noscere Saxonum tuorum,
 Et tot millia gratulationum.
 Et dum, sepositis ubique curis,
 Adsum agmina festa Gandiorum,
 Dum læto tibi ridet ore Mater,
 Risi noscere disce & ipse matrem.

ODE II.

Viro amplissima dignitatis

DIDERICO B A

Orbis Amsteladensis secundum Consuli.

Dum vota poscit omnium hic honor novus,
Recensque parta dignitas,
Silere Mufas lata nec finit dies,
Se civibus plaudentibus
Thalia nostra jungit, & voces pias
Plaususque continuat suis.
Insignibus te rursum auctum fascium,
Et Consulari purpura
Omnis celebrat civitas, & debitiss
Te prosecuta laudibus
Non parva sentit gaudia, & **FELICITER**
Late sonat per compita.
Nitere sol videtur ipse clariss,
Et ire gratior dies.
Debetur hæc virtutibus merces tuis,
Debetur hæc constantia
Et æquitati, quæ tuum peccus tenet.
O faxit, o faxit Deus,
Magnanime Consul, ut tibi dies fluant
Semper beato candidi:
Ut jam reducta pace non fallax Fides
Firmetur & Concordia,

Concordia, hoc gratata quæ decus tibi
Sese applicat lateri tuo;
Tuisque depellatur auspiciis procul
Fraus omnis, & Discordia.
Sic sic fruaris, ferus in cœlum redux,
Constanti amore civium.

ODE III.

PETRO FRANCIO.

Invitat eum ad Natalem uxoris sua celebrandum.

Natalis rediens meæ Mariæ
Poscit debita vota: poscit ima
Fusas mente precess: sed & molestas
Jubet follicitudines valere,
Et graves animo avolare curas,
Quas leves rapiant Noti per undas.
Hujus si faveas sacræ diei,
Franci candide, jure amande Franci,
Franci jure colende, quo sodale
Multum gaudeo, gloriorque multum,
Huc gradu propéra celer citato:
Et mecum bona verba, fausta mecum
Vota concipe, tetricaque curas
Dulcis muneribus fuga Lyai.
Hoc te per Genium tuum, tuasque
Oro per Veneres, tuasque Mufas.
Libemus dominæ meæ saluti,
Et pro ture pio, hanc decente lucem,
Volvamus calidos Nicotianæ

Fumos, quis gravis aura corrigitur,
 Aura corporibus nimis molesta,
 Quæ languere facit meos Phalæcos.
 O gradu propera celer citato,
 Vatum floscule, corque Gratiarum,
 Comes Broukhusio tuo meoque.
 Sic sic alib' tibi secundis
 Natalis redeat, v'chatque secum
 Felix innumeræ beatitates.
 Sic constet tibi fama, quæ volando
 Numquam fessa tuum ferat per orbem
 Nomen, cui stimuli nihil nocebunt
 Funestæ invidæ, maleque lingue:
 Cui nec barbaries nocebit ipsa,
 Quæ nunc tartareis latens cavernis
 Te vexat stolidæ dicacitate,
 Eructans tumidae venena mentis,
 Et te vulnificis premit libellis.
 Sic illam superes favente Marte,
 Et virum volites per ora viator.

ODE IV.

J A N O B R O U K H U S I O

Natali ejus die.

Cur quæ materies optima gaudii
 Te mulcere solet suaviter hoc die,
 Obfuscata tibi est nube molestie,
 Broukhusi, Aonidum decus?
 Cur Pax alma redux alite prospero,
 Summo lapsi polo, grataque Faustitas,
 Quæ ditant populos lata per oppida,
 Sunt soli steriles tibi?

Hæc est illa feri injuria temporis
 Infesti ingeniis. Talia præmia
 Sacrae culta diu Numina Phocidos
 Cultori tribuunt suo.
 Nos autem, quibus hic sol facer est, tamen
 Sertis floriferis tempora cingimus,
 Et quod te fruimur, care, superstite,
 Votivos trahimus scyphos.

ODE V.

CORNELIO JUNIO

Aegrotanti.

Dilecta Juni, longus usus quem mihi
 Conjunxit, & constans fides,
 Me morbus ille, qui tibi jam viscera
 Depascitur medullitus,
 Me morbus ille affigit, & tuus dolor
 Mihi dolorem concitat.
 Sed nec dolorum turba me tantum premit,
 Nec lenta febrium cohors,
 Quibus gravaris, quæ tibi sitim movent,
 Ut tota poscas flumina,
 Quantum jacere mente quod te conspicor,
 Hac luce vitali frui
 Insanientem. Dulce, amicorum decus,
 Te vivere est certe mihi,
 Mecumque lætos ducere, ut quondam, dies,
 Stringente nos arcta fide.
 Est dulce, Juni. at imperator si Deus
 Te linquere has terras jubet,

Te linquere omne , quod fuit gratum prius,
Parere promptus haud eris?
Ubi pectus illud præparatum casibus
Cunctis ferendis? aurea
Ubi monita, ore lapsa quæ quondam tuo
Sapientiae signum dabant?
Ubi illa tam virilis est constantia?
Depulsus hoc unde es gradu?
Si nauta sevis obruatur fluentibus ,
Jaçtatus irato mari,
Ardentibus nil expetit votis magis,
Vehementius nihil cupit ,
Quam liceat ut videre patrice focos,
Portuque tranquillo frui.
Quid vita nostra est? quid nisi infidum mare
Fœdis procellis turbidum?
Mors sola portu nos locat, sola anxiis
Nos eximit doloribus.
Quid umbra fraudulenta te, miser, tenet?
Quid somniis inanibus
Mentem implicatam detines? Deus, Deus
Ad altiora te vocat,
Humoque tollit. Terreæ fœcis lues
Ne te moretur amplius.
Jam jam evolabis liber omni pondere
Ad astricas sedes, ubi
Turbanda numquam senties mox gaudia
In cœlitum cœles chorœ.

J O A N N I G O R I S I O.

Natalem ejus celebrat.

O quem laborum jam premit indies
Onus molestum , cui vacuae neque
Horæ supersunt, quem camœnis
Nec mihi fas temere morari;
Paulum severas, invigilas quibus ,
Te pœne totum quæ sibi vendicant,
Omitte curas , quæs caduca
Atteritur rapiturque vita.
Exsolve frontem. Festa dies tibi
Exorta , amice, est alite prospero,
Precesque secum & vota ducit,
Quæ parili renovamus ore,
Quotquot salutis solliciti tuæ
Ut usque felix vita fluat tibi
Cœlum fatigamus precando,
Et veteris calices Lyæi
Haurimus in spem perpetuam , gravi
Cura soluti, peccore libero.
Hac luce, jucundi sodales,
Lætitiae date frena vestræ.
At tu favorem fidereæ domus
Expertus amplum tot fruitor bonis
Non forte fœdatis iniqua ,
Et mihi materiam canendi,
Decus virorum, suppedita novam ,
Dum fama crescit Palladis Amstelæ ,
Fugaque dilapsæ novenæ
Huc redeunt, duce te , forores.

ODE VII.

PETRO FRANCIO

pro Aristophane commodato.

EN Aristophanem tuum venustum,
 Et dulcedine mellea madentem,
 Grajarumque patrem facetiaram,
 Quales Cynthius atque amica Pallas,
 Quales triga tibi dedit Dearum,
 Clare carminis artifex Latini,
 Clare carminis artifex Pelasgi,
 Franci, gloria nominis Batavi.
 Is demum, laribus meis relictis,
 Petit scrinia nota, seque notis
 Gestit jungere, sicut ante, libris.
 Sed cum jam fuerit tibi receptus,
 Et sedem fibi legerit priorem,
 Interpres maneat tibi mearum,
 Quas, Franci, tibi solvo, gratiarum.

ODE VIII.

JOANNI GORISIO

In novi anni initio.

AMICE facro Piéridum choro,
 Amice nobis, sic abeunt dies,
 Citisque devecti quadrigis
 Diffugunt, velut aura velox.
 Sic ver & astas, sic variant vices
 Autumnus atque inimitis hyems suas:
 Tempusque dilapsum fecellit
 Spes hominum male providorum;

ODE VII.

PETRO FRANCIO

pro Aristophane commodato.

Humana sic sunt, nubila candidis,
 Et mista lœtis tristia, nil datum est
 Mortale firmum, cuncta paulum
 Intercunt celeri ruina.
 Hoc te tuorum funera tristia,
 Domusque vestrae damna docent nova,
 Et fata notorum dolenda,
 Quos rigide rapuere Parcae.
 Hoc acta multis patria casibus,
 Quis ingemiscit, patria libera
 Valensque quondam, nunc cruenti
 Ludibriū spoliumque belli.
 Hos inter æstus ipse tuam soles
 Firmare mentem, & docta volumina
 Lustrare cura pertinaci, &
 Divitiis inhiare veris.

Sic sic tuetur te vegeta Deus
 Aestate firmum, & viribus integrum,
 Annique crescentes, molestos
 Non tibi diminuunt labores.
 His spiret Æther flammea prospero,
 Qui largus annos perpetuet tibi,
 Dum pura te virtus inertit
 Tollat humo superas ad oras.

ODE IX.

JOANNI LUNIO

filiole mortem immodice lugenti.

REPTA tandem est. Sic placuit Deo,
 Qui nostra justo examine temperat,
 Urbesque terraque & profundum
 Imperio moderatur æquo.

Quis

Quid ergo luges flebilibus modis
Sic transuentem ad fidream domum,
Hoc orbe vano liberatam,
Et meliore loco receptam?
Qui cuncta donat, quis fruimur, Deus,
Et illa rursus, cum libet, eripit,
Is prospicit nostra saluti,
Confilio sapiens perenni.
Quid hic moramur? quid fragili bono
Instamus acres? omnia destruet
Mors, pauperi simul colono &
Purpureo metuenda regi.

O D E X.

P E T R O R A B O

obitum filiolæ suæ lugenti.

Sic fata raptant omnia, quid gemis,
Amice, frustra? parce doloribus
Nil profuturis, parce tandem
Affiduos iterare fletus.
Non curat iftos fæva necelitas
Lethi cruenti, non fatibilis,
Si flebili prorsus ruina
Intereat spatiösus orbis.
Et me meorum fata premunt diu.
Sed læta miscens flebilibus Deus
Levavit hunc luctum, & reduccta
Lætitia pepulit dolores.
Jam ludit aula filiolus novus,
Et mœsta mulcet corda parentium.
Amice, cur inficta tandem
Vulnera non pateris coire?

O pelle nubes tristitia tuæ,
Jucunde vates, cui Sapientia
Præcepta dictavit verenda,
Atque animo dedit esse magno.
Lenes medelas illa dabit tibi,
Polite Rabe, & læta levamina
Mæroris ingratii. Acquiesce
Consiliis sapiens olympi.

O D E X I.

Filiolum immatura morte surreptum deflet.

Puer parve, parentium tuorum
Breves deliciae, puer, voluptas
Et constans amor omnium, cruentis
Tene mors quoque perdidit fugittis?
Extinxitque rosas tuis rubentes
Genis suaviter, invidenda qualis
Aurora in roseis rubet quadrigis;
Et clausit simili furore fæva
Bino fidere lucidos ocellos?
O fatum nimis ah nimis severum!
O puer nimis ah nimis dolende!
At tu, care puer, quiesce tandem
Curiis liber ab omnibus, parentem
In festo agmine quæ tuum fatigant.
Te non invidiae latens venenum,
Non calumnia virulenta lædit.
Te non dura nimis nimisque iniqua
Sors actum variis premit procellis.
Te non barbaries stupenda, te non
Ignorantia crassa, quæ politis

Dura est ingenii, beate, vexat.
Ter beate puer, quiesce tandem,
Receptus meliore fede, liber
Malis omnibus, omanibusque curis,
Et jugi potiens beatitate.

ODE XII.

GULIELMO MOLERI

Cum Medicorum ordini adscriberetur.

Sic favit precibus tuis Apollo.
Sic favit precibus tuis Minerva,
Dilecta que tibi novem forores,
Magna pars animae meae Moleri!
En adest decus, atque honor cupitus,
Et laurus Medica, & tropaea, parta
Virtute assidua, & labore magno,
Et quicquid poteras habere laudis,
Et quicquid poteras habere præmii.
Ergo exporrigi nunc, amice, frontem,
Et curas abige, & graves dolores.
Jam te lætificant tui labores,
Quos Musis teneris dedisti ab annis,
Quæ sic condecorant filios alumnos.
Sed per præmia tanta, per triumphos
Istos ibis ad altiora longe,
Tentabisque periculosa, rora,
Cum mortale genus, malis laborans
Morbis, confiliis tuis juvabis,
Idemque auxiliis tuis levabis,
Nascentem perimesque victor Hydram.

Sic pestis fugiet, maleaque febres,
Et quicquid comitum est maligniorum.
Quanta gloria crescat arte tali,
Dum studes patriæ tuae saluti!
Accrescat decus atque honor cupitus,
Crescent agmina tota gratiarum,
Quas solvet tibi liberatus æger.

ODE XIII.

JOACHIMO TARGERIO,

Cum Medicina Doctor renunciaretur.

ORene, dudum nominis incliti,
Qua latus amnis prefluis urbium
Muros, inoffensoque fluxu
In Batavum mare volvis undas;
Inter Camoenas qui celebrant tuas
Agnosce mystam, Rhene pater, novum,
Qui territus nullo labore,
Et calidus meliore flamma
Mentem ad supremum dirigit æthera,
Nec lubricarum ductus imagine
Rerum, triumphalem coronam
Accipit, & meritos honores.
Agnosce docto Targerium choro
Junctum, venusta quem Charites manu
Finxere, quem Pallas tenellum
Imbuit æthereo liquore:
Cui favit ultro Cynthus, & sua
Favore largo quem docuit facra,
Herbasque succorumque vires
Scire dedit variosque morbos.

Hac arte nixus docta volumina
 Legit Medentum, & quod veterum labor,
 Recentiumque haud vanus ardor
 Eruit è latebris profundis.
 Quin & stupendi viscera corporis
 Lustravit, almi dextera quæ Dei
 Miraculis ingens replevit,
 Noscere feque dedit creatis.
 Jam poscit illum nobilis Amstela,
 Jam Merva poscit, terraque patria,
 Et ripa, qua mecum solebat
 Dulcifonas agitare chords.
 Applaudit isti Raüus omni,
 Et gesta recte judicio suo
 Probatque, collaudatque lætus
 Ausum animi merito virilem.
 Hæc jure magno gaudia duplicat
 Vallanus, almi natus Apollinis,
 Qui dextera felice diros
 Persequitur minuitque morbos.
 O pars meorum magna fôdium,
 Hoc sume magni tempore spiritum!
 O digne palma, digne lauro,
 Et meliore canende plectro!
 Sic te merentem postgeniti colant:
 Sic te quadrigis portet eburneis
 Excita justâ laude Fama,
 Teque tuosque canat triumphos.

O D E X I V.

M A T T H Æ O E D I N G I O,

*Cum solenni Medici titulo in Academia patria
 ornaretur.*

EDINGI, quem Pieræ fovere pueræ,
 Phœbusque Musarum Pater,
 Advenit tandem lux exoptata, laborum
 Qua digna næctus præmia
 Et claris auëctus titulis meritoque decore
 Ad alta surgis sidera.
 Hoc hoc invigilans studiis non segnibus ætas,
 Hoc improbus præstat labor.
 Degeneres quo non penetrant, animæque perenni
 Quæ diffluunt in otio:
 Aut quibus est foedo lymphatum pectus amore,
 Turpique thyrso faucium.
 Templa bonis tantum patuerunt mentibus illa,
 Divina templa, splendida.
 Hæc exempla tibi dederat par nobile fratrum,
 Insigne par virtutibus:
 Quorum clara premis vestigia passibus æquis,
 Tanti decoris æmulus.
 Aspicis ut celo Phœbus descendat olymbo,
 Tibique laurum porrigat?
 Aspicis ut nostris applaudat patria votis,
 Ut vestra plaudat civitas?
 Sensit opis vestræ præfagia patria, sensit
 Exercitusque patriæ.
 O te quanta manet, juvenum doctissime, fama
 Et invidenda gloria!

Quamvis depascat sceleratus corpora mille
 Et Martis & Mortis furor,
 Forti animo, Edingi, contra non ire negabis,
 Mystes Hygiea sedulus:
 Cui Medicina potens penetralia cuncta reclusit,
 Deditque vires noscere
 Herbarum, & vires morborum, artemque medendi:
 Praeclera cui volumina
 Sunt indefesso dudum perlecta labore,
 Multa unde lecta copia:
 Quales mellilegæ volucres in collibus Hyblaæ
 Amœna mella colligunt.
 Hac arte, & felix, funesta morabere fata,
 Dirasque pestes exiges.
 Exuviasque feræ Morti subducere crebras,
 Et liberare corpora
 Unus erit labor & curarum summa tuarum.
 Hygia te superfitem
 Sic servet cura patriam felice tuentem,
 Et nomen illustret tuum.

ODE XV.

HADRIANO VELTERSI

Cum Juris utrinque Doctor crearetur.

O Leida, mater nobilis artium,
 O Leida, quondam delicia meæ,
 Dignata me dextra favente
 Ducere Pieridum per arva!
 Ad sacra fauste me revocas mea,
 Novumque cogis tendere barbiton,

Ciesque languentes Camoenas,
 Et veterem renovas calorem.
 O nata letis auspiciis dies,
 Qua rite summis gaudet honoribus
 Veltersius, magnisque tandem
 Præmia pro meritis reportat:
 Hoc usque præstat perpetuus labor,
 Et laudis ardor peccora concitans,
 Quæ separat vulgo profano
 Mens rapidis agitata flammis;
 Quæ robur acris judicii vehit
 Ad celsa quævis, quæ sibi subditum
 Nil non tuentur, pertinaci
 Ingenium stimulante cura.
 Sic jam triumphat, sic sibi debita
 Tropæa figit; fertaque laurea
 Dum tempora illius coronant,
 Inseritur numero virorum,
 Quos ipsa magni Diva Themis facit,
 Quos Phcebus ipse & Castalidum chorus,
 Quos Gratiarum triga, & ipsa
 Mellifluo fovet ore Suada.
 At tu, secundis æquora flatibus
 Permenfe, voti jamque tui ree,
 Te vince, majoresque acuti
 Ingenii dare perge fructus;
 Sic vecta terris & pelago super
 Te Fama cantet: sic pius omnium
 Tuorum ad astra excelsa latum
 Te celebret memoretque planus.

ODE

ODE XVI.

THEODORO GODSCHALKI.

Cum Medicina Doctor crearetur.

LAboris hæc sunt præmia perpeti,
Curaque merces splendida sedulæ.
Sic ferta te exornant, tuosque
Impediunt, Theodore, crines,
Donata Phœbi & Piëridum manu,
Quis tu litasti, strenuus, impiger,
Deterritus sudore nullo,
Et celerem meditans triumphum:
Te saepe ferus viderat Hesperus,
Te saepe puro lumine Phosphorus
Gnave laborantem, manuque
Multiplices avida legentem
Opes, repertas per studium vigil;
Gazasque largas ponderis haud levis:
Te saepe lustrantem recessus
Corpor eos animæque sedem;
Et quod stupendum docta volumina
Præbent volenti noscere plurima,
Nihilque vitanti molesti,
Sed cupido sine fine laudis.
Sic sic dabatur nomina noscere
Salubris herbæ, floris, & arboris,
Quæ terra producit Batava;
Quaque aliis generantur arvis:
Viresque miras, quas Pater indidit
Illis supremus, qui creat omnia.
Id præstat indefessus ardor,
Et studium rapidum sciendi.

Exempla Fratris, qui nimis horridæ
Nimisque duræ succubuit neci,
Raptatus in pulchra juventa,
Qui fuerat mihi notus usu;
Exempla fratris sic stimulos tibi
Addant, & ultra te quoque provehant.
O cresce laude, cresce fama
In patriæ decus ac salutem.

ODE XVII.

H U B E R T O H O P I O.

Optat rure apud eum esse.

CUris fessus edacibus
Tecum rure tuis, dulcis amicule,
Opto deliciis frui.
Illic perpetuas follicitudines
Opto & ponere tædia,
Quæ diris stimulis pectora lancingant,
Et me mole premunt sua.
Seu stratos viridi membra sub arbuto
Mulcebit leviter quies: 1
Seu curas abigent appositæ dapes,
Et dulcis patere meri:
Seu nos allicet lene fluentibus
Undis cœruleus Mosa.
Hinc nobis veniet copia pisium
Ductorum calamo levi.
Interdum exigua ludere cymbula
In parvo dabitur lacu.
Hopi, sic placidi temporis otia
Fallemus, non sine carmine,
Quod laudes celebret pro meritis tuas.

ODE XVIII.

AD EUNDEM:

Carmina sua mutua amicitie symbolum futurum

Quis tandem modus est tui favoris?
 Quis tandem modus est, decus virorum,
 Quos sibi Themis alma consécavit?
 Quo te dicit amor tuus? juventa
 A prima mihi tot notas dedisti
 Insignes solidæ benignitatis,
 Quas numquam violare livor ullus,
 Nec virus potuit calumniantum,
 Solvendo ut nequeam esse par, dierum
 Si cursum mihi fata duplícārint.
 Nec vis languet amoris illa, amico
 Nec cessas bene de tuo mereri.
 Ergo jure tui notas amoris,
 Ergo jure mei notas amoris,
 Quo te prosequor, ô decus virorum,
 Quos sibi Themis alma consécavit,
 Nostra carmina, rite dedicatas
 Suspendo Philio Jovi tabellas,

OD

ODE XIX.

In cultissima

ARNOLDI MONENII

Poëmata,

Vernaculo sermone conscripta.

MElle dulcior Attico poëta,
 Omni nectare dulcior Moneni,
 Cui nil Aoniae Deæ negârunt,
 Quam factum bene, quod tuos in oras
 Mittis lumenis aureos libellos,
 Tot desideriis diu cupitos,
 Libellos sale gratiisque plenos,
 Quis nil cultius est politiusque;
 Quales non Batavis fuere vili!
 Seu Martis strepitum feri sonare,
 Seu pacem juvat explicare chartis;
 Seu mortem querulo referre cantî
 Clarorum ingeniis suis virorum.
 Quin & fistula Tityri aut Menalcæ,
 Pulcra fistula, parque Mantuanæ,
 Demulcet Siculis modis capellas,
 Et, per gramina dum vagantur, agnas.
 Sesæ ante omnia musteis videndam
 Virtus candida præbet in papyris,
 Virtus candida, voce quæ diserta
 Laudes ætherei Patris celebrat.
 Salvete, ô lepidi, aurei libelli,
 O longum domino decus libelli,
 Cui dudum Aonides Paterque Paui.
 Daphneæ caput implicant corona;
 Prä quo, si qua mihi fides canenti,
 Nec Vondelius esse concupiscam.

K

ODE

O D E XX.

J A C O B O H O V I O. G U L I E L M O M O L E R I O.

Laborem quiete temperandum esse.

FRIGUS fugavit vernus hybernum tepor,
Flant placidi Zephyri,
Et prata floribus nitent.
Formosus annus ridet, & grex altum
Carmina lata canit.
Cælum serenum nos vocat,
Jacobe, & urbis repere è nido jubet.
Invigilare libris
Nefas ameno hoc tempore.
Modum labori pone, Vir prudens, tuo.
Regula certa monet
Ne quid sit in vita nimis.
Jungenda nimiis est quies laboribus.
Pondere sub nimio
Ne mens fatiscat languida.
Memor caducæ fortis animum gaudio
Imbue non vetito,
Et junge lata tristibus.
Nec sperne, curas & timores anxijs,
Dum ruit hora rapax,
Dulci Lyæo pellere.

O D E XXI.

G U L I E L M O M O L E R I O.

Adolescentia cum eo transactæ memoriam renovat.

Juvat, Moleri, mente, qua sola licet,
Redire in illa tempora,
Quæ nos ameno recrearunt otio.
Juvat recordari dies,
Qui nos amoris, more fratrum, adamantino
Videre junctos vinculo.
Hoc Leida nutrix artium testabitur,
Litusque vicini maris,
Eripa Rheni, quam pererrantes simul
Curas feffelimus graves.
Ut nos ab alto vidit Eous polo,
Ut noctis auctor Hesperus
Vidit jocantes, Liberique innoxia
Latii trahentes pocula!
Ergo aut jacentes in tenaci gramine
Sub arboris nigra comis
Sonus querentum nos movebat alitum,
Ripisque labentes aquæ:
Aut detinebat aureus vatum labor,
Et sacra Musarum, tibi
Dilecta, quantum non Neæra vel Lyce,
Vel plena perfidia Chloë:
Aut actus ipse nefcio quo Numine
Plectro fatigabam chelyn,
Doctus dolorem pellere ex animo tuum,
Et quas amor curas habet.

O tempus omni parte felicissimum?
 O nube liberi dies!
 Nec livor ipse nos tamen coarguat
 Torporis aut ignaviae.
 Sed eruditii pulveris certamina,
 Si res gerenda posceret,
 Egere ad alta sedulos tentamina,
 Sive adyta Naturae forent
 Scrutanda, rerum & causae, & assiduae vices:
 Sive è Medentum scriniis
 Petenda, morbos quæ valerent pellere,
 Diræque Mortis spicula.
 Hoc prædicaret eruditus Schachtius,
 Acerque Drelincurtius,
 Hac arte clari, publicæ decora rei,
 Ad nos referent si pedem.
 Hoc cæteri, quos ater ab?ulit dies,
 Meritisque acerbo funere.
 Sed non negabit candidus Kappenius,
 Et flos virorum Mœschius,
 Beneriusque, exemplar antiquæ fidei,
 Et quos superstites fovet
 Vitalis aura. Quanta ab illo tempore
 Mutatio accedit meis
 Tuisque rebus! Compari latus tua,
 Nataque latus indolem
 Referente matris exigis tuos dies
 In otio gratissimo.
 Me tetricarum jussa Divarum tenent
 Graviore vinclum compede,
 Nec illa juris esse me finunt mei.
 Sed ista quid juvat queri?

Equa ferendum est mente, si quid accidit,
 Quod corrigi haud quaquam datur.
 Patria remotus urbe sic vitam tero,
 Nec immemor tero tui.
 Hæc inter opto te videre, & hospitam
 Porrigere dexteram tibi.
 Quæ lata lux si fulserit, faciam diis
 Non ture, sed veteri mero.

150 DAVIDIS HOOGSTRATANI
LYRICORUM
LIBER III.

ODE I.

GULIELMO MOLERI

Mediocritatem tutissimam esse.

Ortuna ridet si tibi prosp̄era,
Tuamque fortem promovet altius,
Quam Livor ater ferre posſit,
Te mala multa manent, Moleri.
Excelsa nutant, at mediocritas
Est sola tuta. Is confuluit fibi,
Quicunque prudens fortem utramque
Fert animo patienter æquo,
Nec deprimens ſe rebus in arduis,
Nec in ſecundis ſe nimis efferens.
Qui femitam hanc trivit, beatus
Supra alios merito est vocandus.

ODE II.

PETRO BENERI

Æquam in quacunque forte mentem servandam.

Ribus in laetis nimis infoleſcens,
Nec ferens fortem patienter æquam,
Postea adverſe graviora longe
Vulnera ſentit.

Ita, Beneri, effugiet pericula,
Qui dolos norit varioſque vultus
Perfidæ Divæ, dubioque ſemper
Stantis in orbe.

Ille in adversis animum ferendis
Preſtat excelfsum: ſapienter ille
Se gerit rebus nimium ſecundis,
Pār ſibi ſemper.

ODE III.

AD JUVEN T U T E M.

Virtuti à teneris incumbendum esse.

Fibras in imas omnia tranſeunt,
Harentque cordis ſedibus intimis,
Ut poſtea expelli recuſent,
Quæ tenero documenta prima
Haurimus avo. Sedula tramites
Recti juventus ſi terit arduos,
Vitare coctus gnava pravos,
Propofitique tenax honesti,
Adaucta virtus incipiet modis
Florere miris, ſequi propagine
Extendere ingenti, tremenda
Tartareae domitrix cohortis.
Sed cæcus error pectora ſi rapit,
Atque à decori legibus abſtrahit,
Primamque munit pravitatem,
Exoritur ſclerum novorum

Fœcunda messis, deque suo negat
Loco repellit. Fœda protervia
Increvit, acquiritque vires,
Admonitis cohinda nullis.
Quisquis senecta sperat honoribus
Frui, atque veris laudibus evahi,
Æqui atque recti cultor esse
A teneris meditetur annis.

O D E . IV.

Indulgentiam Parentum liberis exitio esse.

Est magna patrum & prava licentia,
Quæ liberorum crimina non videt
Horrenda, quantumvis aperta,
Et populo manifesta cuncto.
Sic crescit atræ nequitiae lues,
Et cœca pubes proficit indicis
In pejus, assuefictique pravam
Ire viam, cohibente nullo.
Sic vita tandem labitur huic graves
Inter dolores, atque parentium
Culpa execranda fœmperno
Exitio incubuerit nati.

O D E . V.

N I C O L A O K A P P E N I O R

Omnia in hac vita esse incerta.

Emissi in oras luminis ut fumus,
Novisque mundus præbuit incolis
Locumque mansuramque sedem,
Perpetuis rapimus procellis,

Et fluctuamus spe dubii & metu
Inter dolorum continuas vices
Et gaudiorum. Incerta cuncta
Spem prohibent agitare longam.
Insani ergo, rebus inanibus
Qui fidere audet, sed neque temporis
Est gnarus hujus, difluentis,
Ut fluvii ruit unda præceps.
Fuit proœcta gens sapientior,
Quam terra quondam Dorica protulit.
Et orba quamvis luce veri
Nos docuit meliora Roma.
Hæc scena mundi est. Incipe noscere
Res, quæ dolosa te specie movent,
Ævoque, Kappeni polite,
Disce tuo sapienter uti.

O D E . VI.

C L A U D I O P O N T A N O.

Humilem vitam tutissimam esse.

Regi ne te moveat decoris
Splendor excellens, generose Claudi,
Quem stupet vulgus rude, quem profusis
Laudibus effert.
Hæret in pompa solii superbi
Segnis inspecto, specieque nuda,
Qui putat Reges merito beatos
Estè vocandos.

Ille non curas videt aut pericla,
Quæ tegit fulgens diadema gemmis,
Nec graves casus, quibus involuta
Regia fors est.
O nimis felix, nimis & beatus,
Qui casa vili didicit latere,
Et nihil sperans metuens vanos
Spernit honores!

ODE VII.

JOACHIMO TARGERIO.

Ut contemta invidia bene rem gerere pergit.

Quem vita munit criminè libera,
Et pura virtus protegit undique
Tutum, ille linguas virulentas
Ridet, & invidiæ venena,
Instarque muri perstat ahenei,
Quem nulla moles subruit, & sua
Virtute se involvit, quietum
Nulla animum stimulante cura.
At Livor ater plectitur indies,
Crucesque sentit, quas aliis parat,
Vanos & impedit labores,
Quis animum proprium fatiget.
Ne te furentis terreat impetus,
Tibique coeptum consilium premat.
Sed mente firmata inchoatam
Ire viam, Joachime, perge.
Hac Fama pernix te vechet inclitum,
Vanisque vulgi cœtibus eximet:
Tuumque non ingrata discep
Posteritas memorare nomen.

ODE VIII.

Rempublicam sine legibus nullam esse.

Qualis per omnes pontus agros ruvit,
Cum mole erupta volvitur aggerum,
Et rusticos sternens labores
Cum stabulis pecus omne raptat:
Tali furore accenditur effera
Oestroque turpi percita gens, facro
Cum vinculo legum soluto
Flagitium meditatur omne.
Hinc publicarum forma decens cadit
Rerum: hinc Honesto nil superest loci:
Specusque latronum videtur
His furii agitata turba.
Sed civium secura quies manet
Legum sub umbra, nefcia dejici
Gradu, imperi donec vigorem
Nemo manu violat scelestā.

ODE IX.

PAULO EDINGIO.

Humano intellectui omnia non patere.

Oppressa densa humana mens caligine
Scrutatur incassum, nefas
Mortalibus quæ scire. Sunt certi modi,
Certique, Paule, termini,
Quos transfilire providus vetat Deus.
Inutilis labor perit

Conantibus majora quam vires sinunt;
Audacis instar Icari.
Qui quidpiam nefscire dedecus putat,
Vana tumet superbia,
Sibique plausum itultus ingeminat novum;
Palpet tenebras ut meras,
Inanibus deceptus eheu somniis
Lascivientis ingeni.
Sic inquietum ventus exercet mare:
Sic fidus hyberni Jovis
Ciet procellas navigantibus graves.
O mentium infelix status,
Quas pertinaces lancinant semper cruces,
Et pestilens vexat tumor!

O D E X.

Juventutem studiis excolendam esse.

Credat juventus: pulcra res est liberis
Coluisse pectus artibus.
Tellus aratro non subacta rustico
Herbas inutiles creat:
Sic desitutum pectus humanum suo
Cultu nihil producere
Potest decente perpolitum industria:
Sed impetu coeco ruit
Quo raptat ardor efferae cupidinis.
Majore cura nil eget,
Majore nil labore, quam primo vigens
In flore, pueritiae chorus.
Hic sedulo fingendus est instar lutii,
Acrique tornandus rota.

Natura patrum transit in propaginem,
Ut planta naturam refert
Et indolem telluris, è qua prodiit:
Sed auget educatio
Fidelis hoc quod insitum fuit boni,
Mores & emollit feros.
Sic spes parentum crescit in longum decus,
Ut arbor ad ripam viret
Latura fructum posteris nepotibus.
Sic filius vincit patrem.
Credat juventus: pulcra res est liberis
Coluisse pectus artibus.

O D E XI.

F R A N C I S C O H A S I O.

*Longam esse viam per precepta, brevem
per exempla.*

Prisca viros ætas celebres tulit omnibus istis,
Quis format Sapientia mentes,
Largiter instructos. Vita alluxere regenda
Inde faces, & regula nostris
Prefixa est inde officiis, ut nulla recedat
Pars à recti finibus umquam.
Sed solet iste modus spinis gaudere molestis,
Et salebris horrefgere duris,
Dum præcepta labor morosus conserit ista,
Et producit tædia longa.
Monstrat in exemplis doctor prudentior omnes
Articulos numerosque decori,
Explanans quid sit fugiendum, quidve sequendum,
Ne mens nostra affectibus ægra

Aut ruat in præceps, aut longo errore trahatur.
 Hinc illi non vana voluptas,
 Lux non vana oritur, permiscens utile dulci,
 Imos quæ gratissima sensus
 Influit, & vitam suavi moderamine munit.
 Hanc, Hasi, servare memento
 Musis care, viam. Sic mille pericla cavebis,
 Et duces feliciter ævum.

ODE XII.

*Nimiam parentum in liberos indulgentiam
 reprobent.*

A Mor parentum sobrios ni filiis
 Ad recta prælucet facem,
 Errore fœse decipit turpissimo,
 Cœcumque se præbet ducem,
 Qua fraudulenta tendit in crimen via.
 Qui nescit intra limites
 Hic se tenere, liberos perdit suos
 Stultissima licentia.
 Sic cara proles fertur in præceps, metu
 Cohibenda nullo, & feeditas
 Se plurimis aperta prodit arbitris.
 Hinc exiguunt tristes dies,
 Quos nimia sic corrupit indulgentia,
 Exerciti doloribus
 Sine fine acerbis, nec levantis ulla ope.
 O noxiæ morum luem!

EPIGRAMMATUM

LIBER.

I.

De Phyllide.

P Rit me grato Phyllis formosa nitore,
 Et quatit ardentes in mea corda faces.
P Nec tamet infanos possum vitare calores,
 Et redeo ad flamas, quæ nocuere prius.
 Ah lento consumi igni, tandemque perire
 Et redigi in cincres, candida Phylli, velim,
 Si modo, cara, tuo tumulari pectore possim.
 Quod magis exoptem nil mihi fata dabunt.

II.

IDEA.

Q Uando tuam adspicio formam, palcerima Phylli,
 Ah quo me lædit vulnere fœvus amor!
Q Hinc cruciant animum languentem mille dolores.
 Hinc mihi perpetuo lumina rore madent.
 Spem quoque consumfis (qua demta quid mihi restat?)
 Majestas vultus imperiosa tui.
 Nec tamen obstabunt lacrimæ, nec mille dolores,
 Ex toto quin te pectore semper amem;
 Sive, mea indomitæ torrent dum viscera flammæ,
 Me tandem cupias vivere, sive mori.

III.

III.

Eidem cantanti.

O quæ secura arboreis spatiaris in umbris,
Et nova divinos das Philomela sonos,
Quis tibi, Phylli, Deus tam miras tradidit arte,
Et docuit cantu corda movere tuo?
Istam mirantur vocem volucresque feraeque,
Miratur densis & nemus omne comis.
Mirantur fluvii suspensis undique lymphis.
Te juga, te saltus deviaque antra stupent.
Ah quid agis, Phylli? ætheream parce edere vocem.
Jam mea, jam linquit spiritus ossa levis.

IV.

Ad Deliam.

Cum superes omnes forma præstante pueras,
Delia, quas umquam terra Batava tulit,
Parce, precor, vano nimis indulgere labori:
Sitque tibi curæ, præter amare, nihil.
Te sibi formosus pulcra cum matre Cupido
Vendicet, & curas in mare ventus agat.
Crede mihi, tunc majori decorata nitore,
Lucida virginice gemma ferere chori.
Sed tibi nullus amor cordi est: cœsiſſe senectæ
Intempestiva visa juventa tua est.
Crede mihi, tetricis stultam est incumbere rebus,
Ut currat tristi squallida nube dies.
Sat cito mors properat fœvis armata sagittis,
Quæ tollit dira gaudia cuncta manu.
Ah tibi sperata serpant in viscera flammæ,
Delia, dum fas est, dum tua forma viget.

V.

Ad eandem.

Quid dubitas ultra de nostro, Delia, amore?
Quid dubitas? fines non habet ille suos.
Scit puer Idalius nostros, mea vita, furores,
Et quæ fluctivago Diva creata mari est.
Outinam credas mihi, Delia, vera fatenti!
Outinam pariter me redamare queas!

V I.

De Daphne.

Exinxit Daphnen rigidæ inclemens Mortis;
Duraque formosum frigora corpus habent.
Moſta Venus luget, moſti lacrimantur Amores,
Et Charis, & ſævo vulnere læſus Hymen.
Et quæris, cur aſtra vocet crudelia Damon,
Qui videt in ventos ſpes abiſſe fuas?

V II.

Ad Æmilianum.

Sæpe rogarē ſoles, cur non tibi carmina mittam,
Abſtineamque ſacris, Æmiliane, meis.
Sed minus id quæreris, fi noveris, Æ'miliane,
Quis ſint corda mihi fauia vulneribus.
Ex quo ſævus Amor me læſit cufpide, vivo
Oblitus citharæ, cum citharaque mei.
Sed tollat tristes ſi Delia noſtra labores
(Namque meos caſus ſola levare potest)
Fiat ut ad ſolitos lufus, mea ſacra, revertar,
Simque memor citharæ cum citharaque mei;
Tunc tibi non verſus umquam, cariſſime, deerunt,
Quodque legas, ſemper Delia noſtra dabit,

L

V III.

VIII.

Ad Nearam.

Sive venit surgens roseis Aurora quadrigis,
Sive redit tenebris Nox adoperta caput,
Agmine curarum, quæ me sine fine fatigant,
Obruor, & lasso non datur ulla quies.
Non aliter Scythica fixi convalle Promethei
Immortale jecur fæva lacef sit avis.
Et tamen obduro rupis de more, sonoro
Impete quam tundit vis inimica maris.
Dura Neæra, jugis Scythicis tristisque volucri
Durior, & lacrimis non superanda meis,
Dura Neæra, meum frustra convellere pectus
Tentas, & titulum mortis habere meæ.
Nam me fata volunt longis cruciatibus actum
Sive mean in pœnam vivere, sive tuam.

IX.

Amor dulce malum.

O crudelis amor, vivæ mihi mortis imago,
Quod pereo, & lento maceror igne, tuum est.
Quis tibi divorum, nimium violente Cupido,
In miséros tantum juris habere dedit?
Vana queror: fugiens omnem mens ipsa medelam
Vulneribus sequitur tela cruenta suis.
Sit nobis vitam in dulci fas ducere amore!
In dulci nobis fas sit amore mori.

X.

Novam sc̄ amori predam esse.

Bella movet nobis iterum violenta Dione,
Ingeminatque fera vulnera fæva manu.
En iterum longo turgent mihi lumina fletu,
En versat curas visa puella meas,
Visa puella mihi spatianti in margine ripæ,
Qua volvit celeres Mosa sonorus aquas.
O formæ decus! ô plus quam mortalis imago!
O oculis nimium grata puella meis!
Ardemus, veluti iupes ignita Vesèvi,
Flammarumque minus Sicelis Ætna gerit.
Felices nimium, quorum constantia semper
Pectora nec Cypriæ, nec ferit acer Amor!

X I.

Ad Invidos.

Iuamvis sacrorum teneat te nausea vatum,
Livor iners, docti seve tyranne chori,
Quamvis nec moveant fontes Aganippidos undæ,
Quamvis nec Clario pectora plena Deo:
Non tamen idcirco damnabo carmina tecum,
Nec minus optata fila movebo lyra.
Rumpere, Liver iners: nec enim tua dicta moramur.
Est mihi sat dominæ posse placere meæ.
Expetit illa meos versus, & voce canora
Exequat numeros, non minor arte, meos.
Hic dant purpureis felicia jungere labris
Oscula, & in dulci ducere amore dies.
Rumpere, Liver iners: nec enim tua dicta moramur,
Exilarant vitam cantus amoreque meam.

X I I.

De Phyllide.

Phyllidis in labris resident Risusque Jocique,
Et Lepor argutus, Blanditiæque leves.
Et cuncta ut paucis perstringam, ducit in illis
Cum Charisin latos Cypria Diva choros.

X I I I.

In Cantum Luscinia.

Ingens Harlemiti nemoris, Philomela, voluptas,
O decus, ò campis gloria multa tuis,
Regina alitum, quæ cantibus æthera mulces,
Dulcissima solers voce movere Deos;
Te fluvii attendunt, resonat te in vallibus Echo,
Et leni gestit murmure latus ager.
Te, Philomela, levi modulantem gutture cantus
Excipit expansis arbor amica comis.
Tu quoque cum possis varios lenire dolores,
Attenuas curas diminuisque meas.
Ite procul, curæ mordaces, ite labores.
Hæc est vulneribus grata medela meis.
Hæc me laetificat, caros recreatque sodales.
O labor, ò curæ, vos procul aura ferat.

In nemore Harlemiti
prid. kal. Jun. clo 10c xcvi.

X I V.

In Nearæ effigiem.

Picta est, & viva nil differt picta Nearæ.
Illa caret sensu, nec minus illa caret.

X V.

*Amplissimo Nobilissimoque Viro***D**I D E R I C O B A S,

Urbis Amstelædamensis Consuli,

Pro vino, sub id tempus, quo pax cele-
branda esset, ad se missò

G R A T I A E.

RHenani laticis mittis mihi, Consul, honorem,
Lætificantque animum Bacchica dona meum,
Illa mihi præstant, quod priscis vatibus olim
Bellerophonæ præstitit humor equi.

Cumque Deus nostras venas non tetricus implet,
Nescio quis mulcet pectora nostra calor,
Inque leves versus iiftis calcaribus acti

Imus, &c in laudes solvimus ora tuas.

Votaque fundentes sincera mente precamur,
Ut tibi sint vitæ tempora fausta tuæ:

Ut pax, curarum nuper pars magna tuarum,

Et desiderio sœpe vocata tuo,

Incolat has terras, nullo turbanda tumultu,

Proterat & pedibus Martia signa suis.

Ignibus hanc festis nobis celebrare Senatus,

Tu vino, Consul, das celebrare tuo.

X V I.

Ad Urbem

A M S T E L A E D A M U M

O Belgicarum ocellae civitatum,
Ocellae mundi, clara mater artium,
Dilecta docta non minus Tritonae
Novemque Musis, quam tuo Cyllenio,
O Amstela Urbs, o patere me dici tuum.
Non indecorus sum futurus incola,
Nec degener; paratus at laudes tuas
Celebrazione, ut æquum est, transigam meos dies
Nunquam favoris, Diva, non memor tui,
Quo me beasti, quoque fecisti tuum
In omne tempus. Cresce fama ac nomine,
Quia pontus omissis, tota qua tellus patet,
Firma jugi civium concordia,
Quam non Gradivi turbet impius furor.

X V I I.

Nobilissimo & Amplissimo Viro

F R A N C I S C O D E V I C

Urbis Amstelædamensis Consuli,

Cum Ei poëmata sua vernacula mitteret.

M Agnanime Consul, patria decus grande,
Vir clare, magnum humanitatis exemplar,
Vultu sereno admittit Belgicam Musam,
Donec Latinâ veste tecta prodibit.

Admitte, quæso, innoxiam & integrum morum,
Diciturisque nemini gravem feedis:
Sed patriam, bonoque laudibus cives
Justis ferentem, quando nata res poscit.
Sic te tuamque conjugem Deus servet,
Tuosque natos provéhat suo duetu
Ad celâ quævis, patriaque virtutes.
Sic sic peracto, fata quem volent, cursu
Redeas beatas serus ad poli fides.

X V I I I.

J A N O B R O U K H U S I O.

Cum suis in Proprietum Commentarios edere differret.

Broukhusi, Aonii chori sacerdos,
Broukhusi, pater omnium leporum,
Properti reditive, quid moraris
In lucem tua ferre scripta, lucem
Affusura tui libris Properti?
Cernis poscere cernis illud omnem
Doctorum numerum chorumque Phœbi,
Conantem prece te movere multa,
Ut te respicias, tuamque famam
Extendas magis aureo labore:
Cui recordia nil nocebit, illa
Virtutis comes arduæ cruenta:
Armata ut veniat suis sagittis,
Instruta ut veniat suis venenis.
Quid claudis pluteo polita scripta?
Tandem rumpe moras, tuæque curæ
Aufer præmia, nec time frementis
Moribus invidis, aut venena dira.
Quam pavent alii, tuum est domare.

XIX.

Viro Nobilissimo

JOANNI SIXIO,

*Domino in Wimmenum, & Vromade, Civitatem
Amstelodamensis Consulari,*

MAGNO ANTIQUITATUM CULTORI.

Sic tibi felici decurrat tramite vita,
Latque lux meritis convenienter eat,
Ut tibi sunt cordi, quæ nobis cana vetustas
Exhibit, à longo poene peresa situ.
Qualia vel nobis Hellas, vel Roma reliquit,
Roma Deum fides, Imperiique domus.
O laus admiranda virum, quos purpura vestit!
O amor, ò urbis cura decusque tua!
Per te spectamus Latios spirantia vultus
Æra, & quas tellus invida preffit opes.
Per te spectamus simulacra ex arte vetusta,
Qualia Phidiaca sculpta fuere manu.
Qualia Praxiteles produxit, qualia dudum
Finxit Apelleus perpolitque labor.
Per te nomen habent obducta ærugine signa,
Nomen habet prisci funeris urna novum.
Nec laus nulla datur Samis pretiumque patellæ.
Si modo det veteris temporis illa notas.
Hæc tibi, sancte Shenex, delectant otia mentem.
Hæc grata curas utilitate levant.
Nec te turba minus vatuum capit, enthea turba,
Aonidumque chorus te suis sacra docet.

Cernitur hinc in regali Medea cothurno,
Et diro gemitu tota theatra movet.
Nec te vita gravat post octogesima liba,
Ad natalitium munera lata Deum.
At tibi dent, Sixi, tranquillam fata senectam,
Et faciant longos te superefie dies.

XX.

PETRO FRANCIO.

Increments meæ sumferunt quanta cœmæ!
Accedit quantus pectora nostra calor,
Cum se non fitæ, praesentia Numina, Musæ
Sistebant oculis, magne poëta, meis!
Tunc juga Parnasi, totumque Helicona referre
Et fontes facros est mea visa domus.
Tu quoque tunc Phœbi munus parteqque tueri
Visus es, & toti tradere jura choro.
Edebas cantus, Divæ affensæ canenti,
Inque meis teclis undique plausus erat.
Ipse ego coelesti vocum dulcedine raptus
Inveni faciles in mea vota deas.
Inque tuas laudes mea protinus ora refolvi,
Ora ex hortatu facta diserta tuo.
Quod mihi si præstes solitum, nove Phœbe, favorem,
Vertice sublimi fidera summa petam.

XXI.

IN

JACOBI WILDII

Gazophylacium.

EN tibi, spectator, Romani nominis umbras:
 En tibi quas Hellas clara reliquit opes,
 Annosos lapides, veterum monumenta virorum,
 Erutaque ex imis æra vetusta vadis.
 Tempus edax rerum rapidos injecerat ungues,
 Et nimium spissis condiderat tenebris.
 Creverunt tenebrae, & rapuerunt omnia secum,
 Et damno ingenii ista ruina fuit.
 Non tulit, & labem pepulit caliginis atræ
 Wildius, & luci reddidit illa fuce.
 Dumque sua studiis cura vigilique labore
 Prodest, & famam comparat inde sibi,
 Non minor hæc illi laus est, veneranda vetusta
 Quos capit, officiis demeruisse novis.
 Felicem studii, meritoque decore celebrem,
 Doctorum grates cui chorus omnis agit!

XXII.

JOANNI THEODORO SCHALBRUCHI

Vota novi anni initio.

EN tibi non solito prodit novus annus honore,
 Inque tuam cumulat prospera multa domum,
 Ille tuam famam auspiciis, vir docte, secundis
 Proferet, & nomen mittet in astra tuum.
 O salve Amstelias clarum decus addite terre,
 Salve prælustra confaciende toga.

Sicutis ardet studiis devota juventus

Te duce Pieris invigilare choris.

Jamque avide nova turba tuo pendebit ab ore,

Dietaque suspensa combibet aure tua.

Vive diu felix, & largi munera carpe

Numinis. Iacc voti summa caputque mei est.

XXIII.

JOACHIMO TARGERIO.

Ut opus Medicum, à se conscriptum, in lucem edat.

Quid premis exultos multo sudore libellos,
 Immritis ipse in filios pater tuos?
 Obscuris quid demergis tua scripta tenebris,
 Datura famam & nomen inclitum tibi?
 O exi tandem Phœbo duce & auspice Phœbo,
 Qui largus artes tradidit tibi sacras!
 Procede, & merito tandem decorandus honoris
 In consulendo patriæ vitam tere.

XXIV.

Ad LUCIUM.

Moerore assiduo curisque fatigor amaris,
 Et languentem animum pondera dura premunt;
 Et tamen ad versus redeo, nugasque capessò:
 Nam nugas, Luci, carmina cuncta vocas.
 Quid tamen illud obest, exose poëtica sacra,
 Si nugis morbo fit medicina meo?

XXV

X X V.

Vita brevitas.

Quid dignitates quæritamus aut opes?
Est vita flos, est ventus, est prorsus nihil.

X X V I.

Ad Cæciliūm.

Quamvis auribus esse diminuti
Dicamur tibi, Cæcili venuste,
Quod magnum virium tibi videtur;
Audimus bene te calumniantem,
Et nobis aliisque detrahentem:
Audimus bene fibila & cachinnos,
Te quis excipit erudita turba
Insulsum, genitum Minerva iniqua.
Nos furdi fumus: at tamen probare
Argutas datur aure cantilenas,
Quod tibi Aoniæ Dæx negârunt.

X X V I I.

G U L I E L M O M O L E R I O.

Sic est, amice, colere pergitus sacras,
Ut ante, Musas, invidis frementibus.
An si furentis ira fœva Campii
Me læsit, aut simillimorum Campio,
Inultus imbellisque deponam stylum,
Scindamque libros? aut si ineptus Mævius

Me dente nigro mordet; aut Censor malus
Fastidiosis oscitationibus
Non dubia mentis signa dat suæ, meum
Opus relinquam? Non finit certe Deus,
Calefacio cuius igne, nec vivo meus.

X X V I I I.

In Natalem Parentis.

Dicamus bona verba. Lux cupita
Fulfit alite prospero. Precamur,
O pater, placidam tibi senectam,
Turbatosque dies dolore nullo,
Nec dulci citharæ sono carentes,
Quo laudas Dominum Patremque rerum:
Dum rerum saturum probata virtus
Tollet te superum ad beata regna.

X X I X.

Carmina sua mitit

N I C O L A O K A P P E N I O.

MIta tibi nugis, Kappeni, seria mitto.
Ignosce confessio mihi.
Cur minus ignoscas? cum sint communia amicis
Et seria & nugæ simul.

XXX.

XXX.

Fortuna inconstans.

A Urea si vis
 Otia tutæ
 Carpere vitæ,
 Define vanæ
 Fidere fortæ,
 Define fluxis
 Credere ventis,
 Quis agitatür
 Lubricus orbis.
 Ille beatus
 Non valet esse,
 Qui timet atre
 Fulmina fortis,
 Aut male firmæ
 Sperat amorem.

XXXI.

*In effigiem***L E O P O L D I I.***Romanorum Imperatoris.*

T Error Getarum, Christiani nominis
 Illustre fidus, lucet hac imagine,
 Leopoldus, ille Martis aeternum decus,
 Amorque Pindi, quo celebratus volat
 Per ora vatum. Clara sic virtus viget
 Delenda nulla seculorum injuria.

XXXI

XXXII.

*Effigies***A D R I A N I A B O O S T R U M***Ecclesiæ Amsteladameris.*

EN latum, quo spirat amor tuus, Amstela, vultum,
 Quo pietas sese prodit & eloquium.
 Hunc pariter Batavi pariter stupuere Britanni,
 Et merita certant tollere laude virum.

XXXIII.

*Effigies***J A N I B R A N T I I.**

EN tibi Brantia faciem, cui Belgica Pitho
 Saxæ vi linguae corda movere dedit :
 Quem pietas animat nullo fucata colore :
 Cujus ab aethereonectare labra madent.
 Cernis Avi hac tabula speciem clarique Parentis,
 Virtutesque pares, & parile ingenium.

XXXIV.

*Effigies***M A R I Æ W I L D I Æ.**

HOc sese præbet spectandam Wildia vultu,
 Wildia, Virginei fulgida gemma choræ:
 Dilectum Charlæ nomen, castæque Minervæ,
 Ornamenta patriæ deliciumque domus.
 Nempe una duce Natura grassatur ad artes,
 Et debet dotes, quas habet, ipsa fibi.
 Exprimitur merito facies industria cælo,
 Cui nomen quondam nobile cæla dabunt.

XXXV.

XXXV.

Alind

IN E A N D E M.

A Mor parentum, amorque virginiei chorii
Expressa lucet hae tabella Wildia:
Quæ glorioſo concitata ſpiritu
Sexuque major artibus capitur bonis
Et cœla traſtat. Hinc paternam industriam
Manifestat orbi, particeps adorare,
Qua muneratur turba doctorum patrem.

XXXVI.

A D L U C I U M

De invidia.

Quid quereris quod te hædit sine crimine livor,
Et vomit in nomen dira venena tuum?
Haec funt, si nefcis, virtutis præmia, Luci.
Non furit in mores invidia ulla malos.
Tu modo deride conamina vana furentis,
Quod facis, & coeptam carpere perge viam.
Non alia fatale malum ratione domatur,
Non alia, Luci, viator abire potes.

XXXVII.

JOANNI LUNIO.

Natali suo.

N Atalis meus est. Luni, jucunde fodalis,
Huc age fer celeres ad nova sacra pedes.
Annoſo tibi ponemus ſpumantia vino
Pocula, Lenaei munera lata Dei.
Nec dicerunt riſus, nec ſuaves, Jane, lepores,
Argutique ſales, & fine felle joci.
Sic Heliconiadum fayeat tibi turba Sororum,
Et maneat genio femper amica tuo.
Eia age, curre, vola. Quid enim mea vota moraris?
Nunc exorta, ruet mox fugitura dies.

XXXVIII.

Viro Nobilifimo.

MATTHIAE BELARTIO,

Cum Carminibus suis.

SI licet, & pateris, tenues tibi mitto libellos,
Munera pro magnis exigua officiis.
Digna magis mittent alii, de paupere fundo
Nos tibi, Belarti, vilia dona damus.

XXXIX.

Eadem mittit

HUBERTO HOPPIO.

AD te meorum mitto carminum exemplar,
Hopi, meorum magna pars amicorum.
Quæ si polita non sat's videbuntur,
Nec tibi queunt placere forsan ex sese,
Non displicebunt forte propter auctorem.

XL.

Contemptus bonarum literarum.

Osculum insipiens! ô mores temporis hujus!
Barbaries pretio non caret ulla suo.
Damnantur sacri contemnunturque poëtae
Omnibus, & nullum carmina nomen habent,
Tandem scinde tuos, infelix Musæ, libellos.
Nec rem, nec famam carmina vana dabunt.

XLI.

De Invidia.

SUmma petit livor. causa est mihi nulla timoris,
Cum sit trita meis area parva rotis.
Jupiter in summos jaculatur fulmina montes:
Percutiunt humiles fulmina nulla casas.
Invidiam timeant magnorum carmina vatum.
Securum invidit me mea Musæ facit.

XLII

XLIII.

In Calumniantes.

Quid mihi fecisti furiosi calumnia, nomen
Quæ toties laedit dilaceratque meum?
Irrita tentarunt vanæ sine viribus iræ:
Ipse tuas vindex fregit Apollo minas.
I procul execranda, tuo crucienda dolore
Semper, & in poenas vivere perge tuas.

XLIV.

De patria sua.

STAT vetus & totum fama celebrata per orbem
Urbs, & de Rottæ nomine nomen habet.
Illa mihi patria est: hic me genuere parentes,
Hic egi vitæ tempora prima meæ.
Hic mihi sunt primum coelestia sacra reclusa.
Hic Musæ dotes me docuere meas.
O clara ingenii, ô magni matér Erasmi
Nobilis, ô æqui maxima cura poli,
Non ego sic vivam, non te spirabo relicta,
Nominis ut possim non meminisse tui:
Sed subit illa tui facies pulcerrima Mosæ,
Ruraque, quæ tenero sunt mihi trita pede,
Sed subit illa tui constans clementia ecclæ,
Et virides ripæ, vivaque semper aqua.
Præcipue subeunt studiis exculta sacratis
Pectora, convictus dulciæ membra mei.

M 2

Vivite

Vivite cœlestes animæ , quas ardua virtus
Aurea discili ducit ad astra viâ.
Et tu vive precor nostri non immemor ipsa
Patria , nec cantus respue , cara , meos.

X L I V.

Ad Sextilianum.

Fortunam , quæ te ditavit , disce timere:
Non manet in certo , Sextiliane , loco.
Mobilis est semper , nec vultum servat eundem ,
Permutataque siuas perfida Diva vices.
Si volet hac , stabis firmus , felixque fereris:
Si volet hæc , iterum , Sextiliane , cades.
Quanto divitiae queruntur rectius illæ ,
In quas Sors poterit juris habere nihil !

X L V.

Ad Virum Nobilissimum

J A N U M W I T T I U M ,

Instrutissima Bibliotheca possessorem.

Laus generis præclara tui , cultissime Witti ,
Aonio Witti portus &c ara choro ,
Ut stupui nuper , mihi cum tua sacra recludens
Prodebas studii tot monumenta tui :
Innumeris cum tu circumdatuſ undique libris
Monstrabas oculis pignora rara meis ;

Pignora;

Pignora , quæ mundi domitrix tulit inclita Roma ,
Pignora , quæ quondam Græcia culta tulit ;
Amictos lapides , veterum simulacra deorum ,
Araque de terris eruta deque mari ;
Et varia historias specie referentia priscas
Marmora , & inscriptis conspicienda notis .
Salve doctorum columen præsigne virorum ,
Qui narrant dotes commemorantque tuas .
Vos quoque thesauri longum salvete perennes ,
Et placida semper pace tenete locum .
Nec minus ò salve , merito quæ jure superbis
Ingenio domini , bibliotheca , tui .
Et celebrata mane , donec sua gloria stabit
Non fastiditis & decus ingeniis .

X L V I.

In Funere

Illustris atque Amplissimi Viri

O A N N I S S I X I I ,

Domini in Wimmenum , in Vromade &c.

Consularis.

Tandem supremum Sixius clausit diem ,
Laus magna vatum Sixius , laus Consulium ,
Flos patriæ , Vir factus ad priscam nivem .
Tacet diserta lingua , qua fedit Charis
Conjuncta Suadæ . Mortis heu fœvæ rigor

M 3

Terris

Terris ademit integerrimum caput.
 Sed pura virtus, candor, & prudentia,
 Gravesque curæ pro salute publica
 Vivent in omne tempus, & nequeunt mori.
 Quare facestant lacrimæ, luctus notaæ,
 Et ejulatus, lugubresque naniæ.
 Curis solitus omnibus, vite satur,
 Meliore vita in cœlitum fruuntur chorœ.

SERIES

CARMINUM.

CARMINA SACRA.	3
LEGIAE.	29
JAMBICA.	97
LYRICA.	113
EPIGRAMMATA.	159

